

Par Latvijas Republikas 2022. gada konsolidēto pārskatu par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem

Rīga 2023

Latvijas Republikas
Valsts kontrole

Revīzijas ziņojums

Datums skatāms dokumenta paraksta laika zīmogā un dokumenta numurs teksta failā.

“Par Latvijas Republikas 2022. gada konsolidēto pārskatu par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem”.

Finanšu revīzija “Par Latvijas Republikas 2022. gada konsolidēto pārskatu par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem”.

Revīziju veica vecākās valsts revidentes Ludmila Orlova, Sandra Batalova (no 12.12.2022.), valsts revidentes Vineta Gapija (līdz 11.11.2022.), Anda Ziemele, Inga Žarikova, Vineta Dmitrijeva (no 12.12.2022.), Ieva Putniņa, Darja Turigina, Natālija Doņecka, informācijas sistēmu auditori Jānis Silinieks, Mikus Jēkabsons, sektora vadītāja Ingrīda Kalniņa-Junga, sektora vadītājas p. i. Irita Kornete-Līva un Dzintra Tripane (no 12.12.2022.), departamenta direktore Ilze Bādere, pamatojoties uz Valsts kontroles Revīzijas un metodoloģijas departamenta 17.08.2022. revīzijas grafiku Nr. 2.4.1-29/2022.

Revīzijas ziņojums stājas spēkā Valsts kontroles Revīzijas un metodoloģijas departamenta lēmuma par revīzijas ziņojuma apstiprināšanu spēkā stāšanās brīdī.

Vāka noformējumā izmantots attēls no tīmekļvietnes <http://depositphotos.com>, *Protected money concept*, autors *stymbox*, ID: 11356694.

Kopsavilkums 5

Kopsavilkums par revīzijas rezultātiem, kas ietekmē atzinumu par gada pārskatu.....	6
Kopsavilkums par citiem būtiskiem jautājumiem, kas iekļauti atzinumā – ziņošana par revīzijas jautājumiem atbilstoši augstāko revīzijas iestāžu starptautiskajam standartam (ISSAI).....	8
Kopsavilkums par 2022. gada Saimnieciskā gada pārskata revīzijā un iepriekšējās Saimnieciskā gada pārskata revīzijās sniegtajiem, bet vēl neieviestajiem ieteikumiem	9
Kopsavilkums par revīzijas laikā novērstajiem trūkumiem un kļūdām.....	9

1. daļa. Saimnieciskā gada pārskata sagatavošana..... 11

Pārskata daļa Prasības, Iespējamās prasības, Saistības, Iespējamās saistības	11
1.1. VID ikgadējais nodokļu pārskats par 2022. gadu	11
1.2. VID sadarbība ar klientiem	30
1.3. Izdevumi un iespējamās saistības par Latvijas dalību starptautiskajās organizācijās	33
1.4. Ogres novada pašvaldības saistības (līdz 01.07.2021. Lielvārdes novada pašvaldības saistības) 35	
1.5. Notikumi pēc bilances datuma	35

2. daļa. Citi saimnieciskā gada pārskatam būtiski jautājumi – ziņošana par revīzijas jautājumu atbilstoši augstāko revīzijas iestāžu starptautiskajam standartam (ISSAI) 37

Aizliegtas vienošanās	37
2.1. Konkurences padomes lēmumi par aizliegtas vienošanās konstatēšanu	38
2.2. Konkurences padomes lēmumu ietekme uz Saimnieciskā gada pārskatu.....	39
2.3. Konkurences tiesību pārkāpuma riska mazināšanas pasākumi	45

Revīzijas raksturojums 46

Revīzijas mērķis	46
Revidējamās vienības un revidentu atbildība	46
Revīzijas pamatojums, apjoms un kritēriji	47
Revīzijas apjoma ierobežojumi	51

Termini un skaidrojumi 53

1. pielikums. Ziņas par nodokļu parādu struktūru uz 01.01.2023..... 55

2. pielikums. Darījumu izvērtēšanas process un zaudējumu uzskaitē konkurences tiesību pārkāpumā gadījumā..... 56

3. pielikums. Finanšu revīzijās par 2022. gadu vērtētie atbilstības jautājumi 57

4. pielikums. Zvērinātu revidentu atzinumi par pašvaldību 2022. gada pārskatiem... 58

Kopsavilkums

Latvijas Republikas 2022. gada konsolidēto pārskatu par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem (turpmāk – 2022. gada Saimnieciskā gada pārskats) sagatavo Finanšu ministrija, tas ir pieejams Valsts kases tīmekļvietnes www.kase.gov.lv sadaļā “Pārskati un tāmes”.

Saimnieciskā gada pārskatā tiek konsolidēti 73 pārskati¹ (skatīt 1. attēlu):

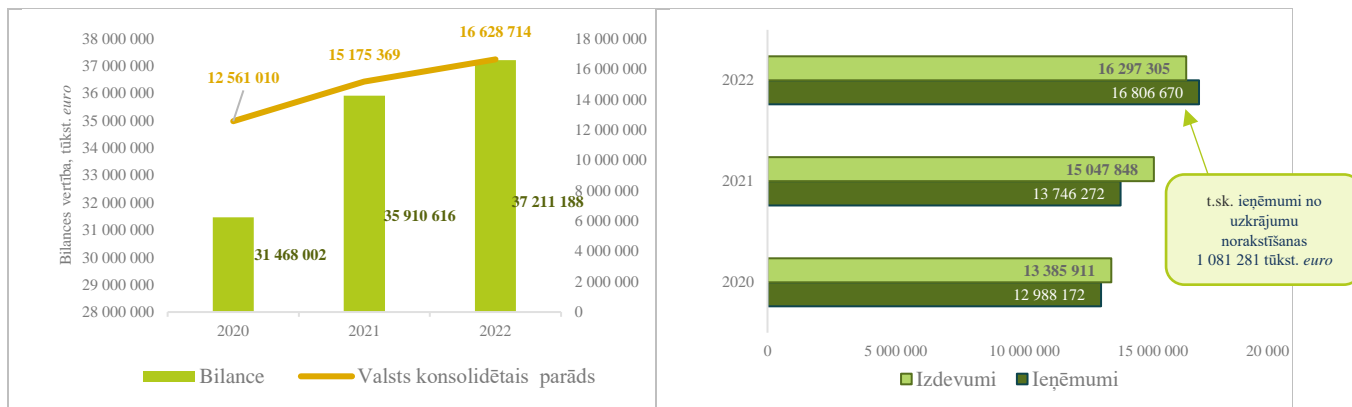
- ❖ 13 ministriju, 13 centrālo valsts iestāžu, Saeimas un Valsts kontroles gada pārskati (ministrijas konsolidētajā gada pārskatā iekļauj atsevišķu iestādes gada pārskatu un konsolidācijā iesaistīto valsts budžeta iestāžu, no valsts budžeta daļēji finansētu atvasinātu publisku personu un budžeta nefinansētu iestāžu gada pārskatus²);
- ❖ 43 pašvaldību gada pārskati (36 novadi un 7 valstspilsētas³) (pašvaldības konsolidētajā gada pārskatā iekļauj atsevišķu iestāžu gada pārskatus, konsolidācijā iesaistīto budžeta iestāžu gada pārskatus un kopīgo iestāžu (likuma “[Par pašvaldībām](#)” izpratnē) gada pārskatus. Kopīgās iestādes gada pārskatu pašvaldības konsolidētajā pārskatā iekļauj tā pašvaldība, kurai šāds pienākums noteikts kopīgās iestādes nolikumā⁴);
- ❖ pārskats par valsts budžeta finanšu uzskaiti;
- ❖ Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk – VID) pārskats par iestādes administrētajiem nodokļiem, nodevām un citiem tā administrētajiem uz valsts budžetu attiecināmiem maksājumiem.

1. attēls. Saimnieciskā gada pārskata sagatavošanas un pārbaudīšanas shēma (konsolidētie pārskati)

2022. gada Saimnieciskā gada pārskats atklāj, ka bilances kopsumma, ieņēmumi, izdevumi un valsts parāds pieaug (skatīt 2. attēlu):

PAR 2022. GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

2. attēls. Saimnieciskā gada pārskata bilances kopsumma, konsolidētais valsts pārāds, ieņēmumi un izdevumi (pēc uzkrāšanas principa) (tūkst. euro) 2020., 2021. un 2022. gadā

Valsts parāda pieauguma tendences kopš 2020. gada sākuma noteica visaptverošu atbalsta pasākumu īstenošana Covid-19 uzliesmojuma ietekmes mazināšanai un, sākot ar 2022. gadu, valsts atbalsta pasākumi energoresursu cenu strauja pieauguma kompensēšanai. Kopš 24.02.2022. Latvija sniedza Ukrainai arī visaptverošu politisko, militāro, finanšu un humāno palīdzību. Strauji pasliktinoties ģeopolitiskai videi, valsts sniedza finansiālu atbalstu energoresursu cenu strauja pieauguma kompensēšanai.

Ieņēmumu palielinājums 2022. gadā saistīts ar ekonomiskās aktivitātes kāpumu gada sākumā, kā arī strauji pieaugošām preču un pakalpojumu cenām. Savukārt izdevumu pieaugumu noteica valsts īstenotie atbalsta pasākumi, dabasgāzes rezervju iegāde, kā arī straujais cenu kāpums pašvaldību izdevumiem autoceļu un ielu uzturēšanai, par siltumenerģiju, elektroenerģiju, kurināmo un ēdināšanu pašvaldību iestādēs⁵.

Kopsavilkums par revīzijas rezultātiem, kas ietekmē atzinumu par gada pārskatu

Revīzijā par 2022. gada Saimnieciskā gada pārskatu, konstatēts, ka pastāv **būtiski apjoma ierobežojumi** (ne pēc zvērīnātu revidentu veiktajām pārbaudēm, ne pēc Valsts kontroles veiktajām revīzijas procedūrām nav iespējams gūt pietiekamu pārliecību par nepieciešamo labojumu apmēru), kas ir **attiecināmi uz šādām pārskata daļām, par kurām nevaram sniegt atzinumu:**

1. tabula

- bilances aktīva posteņi:

Bilances postenis	Resors	Summa uz 31.12.2022., tūkst., euro
Ilgtermiņa ieguldījumi	VID	81 118,4
	Pašvaldības ⁶	187 606,1
Apgrozāmie līdzekļi	VID	1 890 031,5
Kopējais apjoma ierobežojums		2 158 756,0
		5,8 % no aktīvu vērtības⁷

- bilances pasīva posteņi:

Bilances postenis	Resors	Summa uz 31.12.2022., tūkst., euro
Budžeta izpildes rezultāts	VID	1 342 056,3
Saistības	VID	1 274 578,0
	Ogres novada pašvaldība	200 000,0
Kopējais apjoma ierobežojums		2 816 634,3
		7,6 % no pasīvu vērtības⁸

Detalizētu informāciju par revīzijas apjoma ierobežojumiem uz 31.12.2022. skatīt revīzijas ziņojuma sadaļā [Revīzijas apjoma ierobežojumi](#).

Kopš 2021. gada Saimnieciskā gada pārskatā iekļauj ikgadējo pārskatu par VID administrētajiem nodokļiem, nodevām un citiem tā administrētajiem uz valsts budžetu attiecināmiem maksājumiem (turpmāk – VID ikgadējais nodokļu pārskats). Revīzijā par 2021. gada Saimnieciskā gada pārskatu⁹ Valsts kontrole sniedza atzinumu ar iebildēm, kuru galvenie iemesli bija būtiski apjoma ierobežojumi attiecībā uz 31.12.2021. VID ikgadējā nodokļu pārskatā ietvertajiem atsevišķiem bilances posteņiem.

Lai gan VID ir veicis uzlabojumus Maksājumu administrēšanas informācijas sistēmas (turpmāk – MAIS) Grāmatvedības funkcionalitātē, lai nodrošinātu valsts budžeta ieņēmumu grāmatvedības uzskaiti saskaņā ar uzkrāšanas principu, tomēr, pamatojoties uz veikto revīzijas darbu, arī par 2022. gadu Valsts kontrole nevarēja iegūt pietiekamus un atbilstošus revīzijas pierādījumus par VID ikgadējā nodokļu pārskatā sniegtās informācijas par atsevišķu aktīva (ilgttermiņa un īstermiņa prasības) posteņu un pasīva posteņu patiesumu un pilnīgumu, kā arī noteikt nepieciešamo labojumu apjomu VID ikgadējā nodokļu pārskatā.

Papildus tam, nebija iespējams iegūt pietiekamus un atbilstošus pierādījumus un noteikt nepieciešamo labojumu apmēru pārskata gada beigās uzrādītajam valsts iespējamo saistību apmēram, jo joprojām nav aplēstas iespējamās saistības, kas izriet no pienākuma segt pēcnodarbinātības labumus starptautiskajās organizācijās, kurās Latvija ir dalībvalsts.

Ņemot vērā, ka tiesā vēl nav izspriesta lieta attiecībā uz Ogres novada pašvaldības (līdz 01.07.2021. Lielvārdes novada pašvaldības) saistībām par Lielvārdes novada domes bijušā priekšsēdētāja rīcību, kurš, neievērojot normatīvajos aktos noteikto kārtību pašvaldību aizņēmumu saņemšanai un pārkāpjot savam amatam noteiktās pilnvaras, 2015. gadā pašvaldības vārdā noslēdza darījumu ar *Riverside HK Ltd* par parādzīmi/vekseli 200 000 tūkst. *euro* vērtībā, Valsts kontrole nevarēja iegūt ticamus, pietiekamus un atbilstošus pierādījumus par šī darījuma iespējamo ietekmi vai tās neesamību uz Saimnieciskā gada pārskatu.

Detalizētu informāciju skatīt revīzijas ziņojuma sadaļā [Pārskata daļa Saistības, Iespējamās saistības, Prasības, Iespējamās prasības \(VID\)](#)

Notikumi pēc bilances datuma

Valsts kontrole vērš uzmanību uz konsolidētā saimnieciskā gada pārskata Finanšu pārskata posteņu paskaidrojumiem bilances posteņu pārklasifikācijai, konsolidācijai un korekcijām un 40.tabulu, kur skaidrotas veiktās korekcijas, un būtiskākās no tām ir veiktas konsolidētās bilances pasīva posteņos “Rezerves” un “Budžeta izpildes rezultāti”. Šajos posteņos ir veikta korekcija, par koriģējošo notikumu pēc bilances datuma (pašu kapitāla metodes neatbilstoša piemērošana Ekonomikas ministrijā, Tieslietu ministrijā, Kultūras ministrijā un Labklājības ministrijā) samazinot iepriekšējo pārskata gadu budžeta izpildes rezultātu un atzīstot rezerves. Tā rezultātā postenis “Rezerves” uz pārskata perioda sākumu ir palielināts par 1 249 652 tūkst. *euro*, uz pārskata perioda beigām – par 1 278 711 tūkst. *euro*, un vienlaikus postenis “Budžeta izpildes rezultāts” uz pārskata perioda sākumu ir samazināts par 1 208 451 tūkst. *euro* un uz pārskata perioda beigām – par 1 268 704 tūkst. *euro*.

Kopsavilkums par citiem būtiskiem jautājumiem, kas iekļauti atzinumā – ziņošana par revīzijas jautājumiem atbilstoši augstāko revīzijas iestāžu starptautiskajam standartam (ISSAI)

Galvenais revīzijas jautājums – ziņošana par revīzijas jautājumiem atbilstoši augstāko revīzijas iestāžu starptautiskajam standartam (ISSAI)

Revīzijas jautājums atbilstoši augstāko revīzijas iestāžu starptautiskajam standartam (ISSAI), kas pēc revidentu profesionālā sprieduma bija visnozīmīgākais, veicot 2022. gada Saimnieciskā gada pārskata finanšu revīziju, ir Konkurence padomes lēmumu ietekme uz gada pārskatu.

Konkurences padomes lēmumu ietekme uz gada pārskatu

Konkurences padome 2021. gada 30. jūlijā pieņēma lēmumu Nr. 22 “Par pārkāpuma konstatēšanu un naudas soda uzlikšanu”, kas radīja būtisku ietekmi uz vairākām valsts pārvaldes iestādēm un atvasinātajām publiskajām personām (kā arī to kapitālsabiedrībām). Aizliegtas vienošanās Konkurences padome konstatēja arī 2022. un 2023. gadā starp Latvijā lieliem tirgus dalībniekiem.

Valsts kontrole ir secinājusi, ka Konkurences padomes pieņemtie lēmumi rada būtisku ietekmi uz vairākām valsts pārvaldes iestādēm un atvasinātajām publiskajām personām (kā arī to kapitālsabiedrībām), jo liela daļa no lēmumiem ietekmē publisko līdzekļu, tostarp ES fondu vai citu ārvalstu finanšu palīdzības līdzekļu, efektīvu, taisnīgu un tiesisku izlietošanu.

Vienlaikus šie darījumi radīs ietekmi arī nākotnē uz Saimnieciskā gada pārskata finanšu rādītājiem, jo: 1) pasūtītājiem, kuri noslēguši līgumus ar kartēļos iesaistītajiem komercsabiedrībām¹⁰ par projektu (preču) īstenošanu (piegādāšanu) tikai par būvniecības kartēli Centrālā finanšu un līgumu aģentūra (turpmāk – CFLA) un SIA “Vides investīciju fonds” (turpmāk – Fonds) par EKII līdzekļiem¹¹ ir piemērojusi līdzfinansējuma finanšu korekciju uz 31.12.2022. 20 649,4 tūkst. *euro* apmērā¹²; 2) konkurences tiesību pārkāpuma rezultātā ir nodarīti zaudējumi izmaksu sadārdzinājuma veidā, kā arī citi ar pārkāpumu saistītie izdevumi. Tikai būvniecības kartēļa rezultātā, iespējams, pakalpojumu pasūtītājam ir radies izmaksu sadārdzinājums 16 472,3 tūkst. *euro* apmērā.

Savstarpēji sadarbojoties ar Valsts kasi, Valsts kontrole vērsa uzmanību uz nepieciešamību izveidot universālu piezīmi, kas nodrošinātu gada pārskata lietotājus ar informāciju par kontrolējošo institūciju pieņemtajiem lēmumiem un to ietekmi un/vai iespējamo ietekmi uz valsts un/vai pašvaldību budžetiem nākotnē, kā arī nodrošinātu informācijas uzkrāšanu un rīcības uzraudzību.

Ņemot vērā, ka Ministru kabinets uzdeva atbildīgajām un līdzatbildīgajām institūcijām īstenot pasākumus konkurences tiesību pārkāpuma riska mazināšanai, bet tie īstenoti tikai daļēji, un atsevišķu pasākumu izpilde ir ieviešanas procesā, Valsts kontrole turpinās sekot līdzi gan pasākumu īstenošanas progresam, gan valdības turpmākiem lēmumiem konkurences tiesību pārkāpuma riska mazināšanai, kā arī tam, lai informācija tiktu atbilstoši atklāta budžeta iestāžu gada pārskatos.

Kopsavilkums par 2022. gada Saimnieciskā gada pārskata revīzijā un iepriekšējās Saimnieciskā gada pārskata revīzijās sniegtajiem, bet vēl neieviestajiem ieteikumiem

2022. gada Saimnieciskā gada pārskata revīzijā kopumā sniegti divi ieteikumi VID un viens Valsts kasei, kā arī diviem 2021. gada Saimnieciskā gada pārskata revīzijā sniegtajiem ieteikumiem, vērtējot to ieviešanu, pagarināts izpildes termiņš.

2. tabula

2022. gada Saimnieciskā gada pārskata revīzijā sniegtie ieteikumi

Ieteikums	Noteiktais ieviešanas termiņš	Darbības
1. Lai stiprinātu klientorientētu pieeju, VID veikt pasākumus, lai nodokļu maksātāji tiktu informēti par ilgstoši neizmantotām vienotajā nodokļu kontā veiktajām neattiecinātajām iemaksām.	30. 06. 2024.	Ņemot vērā izmaiņas likumā “Par nodokļiem un nodevām” 16. un 25. ¹ pantos tiks papildināta izstrādāto nodokļu maksātāja informēšanas funkcionalitāte par neattiecinātajām iemaksām vienotajā nodokļu kontā.
2. VID veikt pasākumus, lai nodrošinātu nodokļu maksātāju nodokļu pārmaksu uzraudzību un valsts budžetā pilnīgi vai daļēji ieskaitāmo nodokļu pārmaksas un vienotajā nodokļu kontā nepareizi iemaksāto maksājumu summu dzēšanu normatīvajā aktā noteiktajos termiņos.	31. 12. 2024.	Ņemot vērā izmaiņas likumā “Par nodokļiem un nodevām” 16. un 25. ¹ pantos papildināt pārmaksu dzēšanas un neattiecināto iemaksu pārskaitīšanas funkcionalitātes MAIS, paredzot jaunus nosacījumus un termiņus.
3. Valsts kasei veikt gada pārskata piezīmes precizēšanu, izveidojot universālu piezīmi, kas nodrošinātu gada pārskata lietotājus ar informāciju par kontrolējošo institūciju pieņemto lēmumu un tā ietekmi un/vai iespējamo ietekmi uz valsts un/vai pašvaldības budžetu nākotnē, kā arī nodrošinātu informācijas uzkrāšanu.	01. 04. 2024.	Izvērtēts un aktualizēts finanšu pārskata posteņu skaidrojums.

Papildus tam no 2016. gada Saimnieciskā gada pārskata revīzijās sniegtajiem ieteikumiem joprojām ieviešanā ir 15 ieteikumi¹³. VID vēl ir jāveic darbības, lai ieviestu 6 ieteikumus, Finanšu ministrijai – 5, Ekonomikas ministrijai – 2, Valsts kasei un Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcijai – katrai pa vienam. Līdz ar to Valsts kontrole sagaida, piemēram, ka:

- ❖ VID veiks darbības, kas vērstas uz VID informācijas sistēmu (IS) drošības risku pārvaldības uzlabošanu, tajā skaitā, nodrošinot regulāru (vismaz reizi gadā) VID pārraudzībā esošo valsts IS drošības risku analīzi, kā arī iepriekšējo IS drošības risku analīzes rezultātu pārskatīšanu un drošības risku mazinošo pasākumu ieviešanas uzraudzību atbilstoši normatīvo aktu regulējumam;
- ❖ tiks novērsti trūkumi un kļūdas VID administrēto nodokļu, nodevu un citu tā administrēto uz valsts budžetu attiecināmo maksājumu uzskaites datos;
- ❖ Finanšu ministrija turpinās periodiski uzraudzīt samaksas termiņu pagarinājumu līdz trim gadiem, lai apzinātu fiskālo ietekmi uz valsts budžeta ieņēmumiem, plānojot valsts budžetu.

Ar detalizētu informāciju par ieviešamajiem ieteikumiem var iepazīties Valsts kontroles tīmekļvietnē [Ieteikumu platforma](#).

Kopsavilkums par revīzijas laikā novērstajiem trūkumiem un kļūdām

Revīzijas laikā Valsts kontrole konstatēja kļūdas VID administrēto valsts budžeta maksājumu grāmatvedības uzskaitē, kā arī VID ikgadējais nodokļu pārskats par 2022. gadu MAIS darbības rezultātā radušos neprecizitāšu dēļ 02.05.2023. tika iesniegts kļūdainais un ar nekorektiem datiem. Atbilstoši Valsts

kontroles norādēm VID par administrēto valsts budžeta maksājumu grāmatvedības uzskaitē konstatētajām kļūdām ir veicis izpēti un pieteicis problēmziņojumus MAIS izstrādātājam, piemēram, par kļūdainu īstermiņu prasību pārklasificēšanu ilgtermiņa prasībās. Par veicamajām korekcijām, kas konstatētas revīzijas laikā, VID turpināja 2022. gada uzskaites datu precizēšanu un atbilstoši normatīvajā aktā¹⁴ noteiktajam veica labojumus līdz pat 10.08.2023., piemēram, novēršot revidentu konstatētās algoritmu kļūdas, kā rezultātā būtiski samazinājās bilances kopsumma par **1 138 074,1 tūkst. euro**.

Finanšu revīzijās ministrijās un centrālajās valsts iestādēs ir labotas atklātās kļūdas par kopējo vērtību 306 309,5 tūkst. euro jeb 95 % no konstatētajām kļūdām.

1. daļa. Saimnieciskā gada pārskata sagatavošana

Pārskata daļa Prasības, Iespējamās prasības, Saistības, Iespējamās saistības

1.1. VID ikgadējais nodokļu pārskats par 2022. gadu

Atbilstoši Likumam par budžeta un finanšu vadību¹⁵ no 2021. gada valsts budžeta ieņēmumu uzskaitē – VID administrētajiem nodokļiem, nodevām un citiem uz valsts budžetu attiecināmiem maksājumiem (turpmāk – VID administrētie valsts budžeta maksājumi) tiek veikta saskaņā ar uzkrāšanas principu un VID sagatavo VID ikgadējo nodokļu pārskatu.

Lai nodrošinātu VID administrēto valsts budžeta maksājumu grāmatvedības uzskaiti ir izveidota grāmatvedības sistēma (virsrāmata, kontu apgrozījuma pārskati, grāmatvedības kontroles), kura tiek uzturēta vienā no MAIS funkcionalitātēm – “Nodokļu grāmatvedība”.

Ārpus MAIS – citās VID informācijas sistēmās – tiek uzskaitīti:

- ❖ muitas maksājumi – Centrālajā muitas informācijas sistēmā (turpmāk – CMIS);
- ❖ valstij piekritīgā manta – grāmatvedības sistēmā Horizon.

Noslēdzoties pārskata gadam, ar grāmatvedības izziņām muitas maksājumu dati no CMIS pārskata un informācija par valstij piekritīgo mantu manuāli tiek ievadīta MAIS virsrāmātā uz 31.12.2022.

VID uzkrātās informācijas par nodokļu nomaksas stāvokli analīzei un lēmumu pieņemšanai bez nodokļu administrēšanas informācijas sistēmām (MAIS, VID Nodokļu informācijas sistēma (turpmāk – NIS), CMIS) izmanto arī tā uzturēto Datu noliktavas sistēmu (turpmāk – DNS). DNS nodrošina 1) VID informācijas sistēmu datubāzēs (piemēram, MAIS, CMIS, NIS) esošās informācijas analīzi, integrāciju, aktuālu un vēsturisku datu uzkrāšanu, uzglabāšanu un apriti par nodokļu maksātājiem, iesniegtajiem dokumentiem, muitas operācijām, aprēķinātajiem un samaksātajiem nodokļiem, 2) no citām valsts institūcijām un reģistriem saņemtas ar nodokļu maksātāju saistītas informācijas analīzi, uzkrāšanu, uzglabāšanu un apriti¹⁶.

Atbilstoši VID normatīvajam aktam¹⁷ VID ikgadējo nodokļu pārskatu sagatavo VID DNS informācijas blokā “Nodokļu grāmatvedība”, kura informācijas avots ir MAIS.

VID ikgadējais nodokļu pārskats par 2022. gadu, tajā skaitā pārskats par finansiālo stāvokli uz 31.12.2022. (turpmāk – bilance), ir sagatavots un iesniegts Valsts kasē 02.05.2023. atbilstoši normatīvajā aktā¹⁸ noteiktajam termiņam.

Tomēr VID ir veicis korekcijas VID ikgadējā nodokļu pārskatā par 2022. gadu un 10.08.2023. Valsts kases ePārskatu sistēmā ir parakstīta pārskata otrā versija.

Revīzijā, salīdzinot Valsts kases ePārskatu sistēmā 10.08.2023. iesniegto VID ikgadējā nodokļu pārskata par 2022. gadu versiju ar 02.05.2023. iesniegto pārskata versiju (par kuru valsts revidenti veica pārbaudes), konstatētas **būtiskas izmaiņas – ir samazināta bilances kopsumma pārskata perioda sākumā no 2 689 805,3 tūkst. euro uz 2 290 662,5 tūkst. euro, tas ir samazinātas īstermiņa prasības par 399 142,8 tūkst. euro. Savukārt bilance uz pārskata perioda beigām no 3 754 708,4 tūkst. euro ir samazinājusies līdz 2 616 634,3 tūkst. euro jeb par 1 138 074,1 tūkst. euro, proti, (skatīt 3. tabulā):**

- ❖ ilgtermiņa prasības samazinājušās par 307 900,3 tūkst. euro;

PAR 2022. GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

- ❖ īstermiņa prasības samazinājušās par 830 173,8 tūkst. *euro*;
- ❖ saistības samazinājušās par 1 302 462,1 tūkst. *euro*;
- ❖ pārskata gada budžeta izpildes rezultāts palielinājies par 164 388,0 tūkst. *euro*.

3.tabula

VID ikgadējā nodokļu pārskata Valsts kases ePārskatu sistēmā iesniegto versiju salīdzinājums, tūkst. *euro*

Konta Nr.	Posteņa nosaukums	Pārskata 02.05.2023. versija, tūkst. <i>euro</i>	Pārskata 10.08.2023. versija, tūkst. <i>euro</i>	Konstatētās atšķirības, tūkst. <i>euro</i>
AKTĪVS				
1000	Ilgtermiņa ieguldījumi, t. sk.	389 018,7	81 118,4	-307 900,3
1420	Pārējās ilgtermiņa prasības	389 018,7	81 118,4	-307 900,3
2000	Apgrozāmie līdzekļi, t. sk.	3 365 689,7	2 535 515,9	-830 173,8
2300	Īstermiņa prasības	2 720 205,3	1 890 031,5	-830 173,8
I.	BILANCE (1000+2000)	3 754 708,4	2 616 634,3	-1 138 074,1
PASĪVS				
3000	Pašu kapitāls, t. sk.	1 177 668,3	1 342 056,3	164 388,0
3500	Budžeta izpildes rezultāti	1 177 668,3	1 342 056,3	164 388,0
5000	Saistības, t. sk.	2 577 040,1	1 274 578,0	-1 302 462,1
5400	Īstermiņa uzkrātās saistības	884 413,2	625 056,7	-259 356,5
5700	Saistības par nodokļiem, nodevām un citiem maksājumiem	1 088 127,4	45 001,2	-1 043 126,2
I.	BILANCE (3000+5000)	3 754 708,4	2 616 634,3	-1 138 074,1
ZEMBILANCE				
9100	Zembilances aktīvi	289 098,8	292 513,4	3414,6
9500	Zembilances pasīvi	899,2	899,2	0,0

Valsts kontrole, veicot revīzijas procedūras, nevarēja noteikt, vai VID ikgadējā nodokļu pārskatā par 2022. gadu, kurš tika sagatavots un iesniegts Valsts kasē 10.08.2023. sniegtā informācija par aktīva posteņu pārējās ilgtermiņa prasības 81 118,4 tūkst. *euro* un īstermiņa prasības 1 890 031,5 tūkst. *euro* apmērā un pasīva posteņu budžeta izpildes rezultāts 1 342 056,3 tūkst. *euro* un saistības 1 274 578,0 tūkst. *euro* apmērā ir pilnīga un patiesa, jo:

- ❖ MAIS virsgrāmatas ilgtermiņa un īstermiņa prasību kontiem un saistību kontiem uz 31.12.2022., kas attiecīgi veido 73,9 % un 48,7 % no bilances kopsummas, nav nodrošināta analītika pa nodokļu maksātājiem. Kā arī nav nodrošinātas citas kontroles, lai gūtu pārliecību par VID ikgadējā nodokļu pārskatā uzrādīto prasību un saistību pilnīgumu;
- ❖ bilances posteņu inventarizācija nav veikta korekti un pilnīgi, jo revīzijas laikā netika gūta pārliecība par inventarizācijas datu un virsgrāmatā uzrādīto datu ticamību, kas veidoja būtiskas atšķirības starp faktiski inventarizētajiem un VID ikgadējās slēguma inventarizācijas salīdzināšanās sarakstā uzrādītajiem virsgrāmatas datiem uz 31.12.2022. par prasību un saistību apjomiem.

Revīzijā, veicot pārbaudes par VID ikgadējo nodokļu pārskatu par 2022. gadu, kurš tika sagatavots un iesniegts Valsts kasē 02.05.2023., tika konstatētas kļūdas uzskaites datos un

grāmatojumos, kas ietekmē pārskata bilances aktīvu un pasīvu posteņus, kā arī tika konstatētas neatbilstības VID ikgadējā nodokļu pārskata paskaidrojošajās piezīmēs sniegtajā informācijā:

- ❖ konstatēta problēma MAIS algoritmā ar FIFO metodi sedzot uz 31.12.2020. pārnestos atlikumus no NIS uz MAIS, kā rezultātā MAIS virsgrāmatā nesamazinās saistības un nepamatoti palielinās prasības, bet kļūdas apjoms par visu periodu (no 01.01.2021. līdz 11.07.2023.) nav nosakāms;
- ❖ konstatēta kļūda īstermiņa prasību pārklasificēšanas ilgtermiņa prasībās algoritmā un revīzijas laikā nebija nosakāms šīs kļūdas kopējais apmērs;
- ❖ prasību vērtības samazinājuma apmērs nav aprēķināts ievērojot normatīvā akta noteikto regulējumu, līdz ar to, revidenti nevar gūt pārliecību, ka VID ikgadējā nodokļu pārskatā iekļautās prasību summas ir pareizi novērtētas;
- ❖ konstatētas kļūdas atlikumos pret nodokļa maksātāju saistībā ar IIN, gadījumos ar nekorekti veiktajiem pārrēķiniem nodokļa maksātāja labprātīgas nomaksas grafikos, bet kopējās kļūdas apjoms prasībās un saistībās par IIN nav nosakāms;
- ❖ nav realizēti visi pieteiktie MAIS grāmatvedības funkcionalitātes uzlabojumi un nav atrisinātas visas identificētās problēmas FIFO algoritmā, kas ietekmē VID administrēto valsts budžeta maksājumu grāmatvedības uzskaites datu pareizību;
- ❖ nepamatoti palielināts bilances posteņu vērtību apjoms – aktīva postenī īstermiņa prasības vismaz par 69 860,7 tūkst. *euro*, jo nav dzēsti likvidēto/mirušo nodokļu maksātāju parādi, un pasīva postenī saistības par 257,8 tūkst. *euro*, jo nav dzēstas mirušo fizisko personu pārmaksas 150,4 tūkst. *euro* apmērā un likvidēto nodokļu maksātāju neattiecinātās iemaksas 107,4 tūkst. *euro* apmērā nav pārskaitītas uz valstij piekritīgās mantas kontu;
- ❖ VID ikgadējā nodokļu pārskata paskaidrojošajās piezīmēs par prasībām un saistībām norādītā informācija neatbilst virsgrāmatas datiem uz 01.01.2022. un 31.12.2022., kā arī nav pareiza un neatbilst MAIS ietvertajai informācijai par nodokļu maksātājiem.

VID 10.08.2023. Valsts kases ePārskatu sistēmā ir parakstījis VID ikgadējā nodokļu pārskata par 2022. gadu otru versiju, veicot būtiskas izmaiņas Valsts kasē 02.05.2023. iesniegtajā VID ikgadējā nodokļu pārskatā par 2022. gadu. Bilances kopsumma samazināta gan uz pārskata perioda sākumu par 399 142,8 tūkst. *euro*, gan uz pārskata perioda beigām par 1 138 074,1 tūkst. *euro*, tajā skaitā ir samazinātas ilgtermiņa un īstermiņa prasības attiecīgi par 307 900,3 tūkst. *euro* un 830 173,8 tūkst. *euro*.

Lai gan VID revīzijas noslēgumā norādīja, ka šie bilances posteņu būtiskie samazinājumi ir izveidojušies atrisinot MAIS grāmatvedības funkcionalitātei pieteiktos problēmziņojumus un veicot datu korekcijas un precizējumus, tomēr, ņemot vērā, ka joprojām nav nodrošināts grāmatvedības kontu atsegums par konkrētu periodu un nodokļu maksātājiem, Valsts kontrole nevar gūt pārliecību, ka pārskatā labojumi veikti pareizajā apmērā un uzrādītā informācija bilances posteņos ir pilnīga un patiesa.

Valsts kontrole novērtē VID paveikto MAIS grāmatvedības funkcionalitātes pilnveidošanā. Tomēr uzskatām, ka, lai varētu gūt pietiekamu pārliecību par VID ikgadējā nodokļu pārskata bilances prasību un saistību posteņos atklātās informācijas patiesumu, svarīgi ir pilnveidot iekšējās kontroles sistēmu un nodrošināt VID ikgadējā nodokļu pārskatā uzrādīto posteņu datu analītisko uzskaiti pa nodokļu maksātājiem. Tādējādi tiktu nodrošināta pārskata lietotāju pārliecība par atbilstošu valsts budžeta ieņēmumu un ar tiem saistīto prasību un saistību uzskaiti un patiesas informācijas pieejamību lēmumu pieņemšanai par gadskārtējo valsts budžetu.

Iepriekšējās revīzijas konstatētās nepilnības uzkrāšanas principa ieviešanā

Jau 2020. gada Saimnieciskā gada pārskata revīzijā¹⁹, vērtējot, vai VID veiktās darbības nodrošina VID administrēto valsts budžeta ieņēmumu uzskaiti pēc uzkrāšanas principa no 01.01.2021., tika konstatētas nepilnības, kas liecināja, ka VID procesi attiecībā uz uzkrāšanas principa ieviešanu nav pietiekami labi pārvaldīti un uzraudzīti.

Ieviešot uzkrāšanas principu, 2021. gada Saimnieciskā gada pārskatā pirmo reizi iekļāva VID ikgadējo nodokļu pārskatu par VID administrētiem valsts budžeta maksājumiem, tomēr Valsts kontroles revidenti, veicot VID ikgadējā nodokļu pārskata par 2021. gadu pārbaudi, konstatēja apstākļus, kas liedza iegūt pietiekamus un atbilstošus pierādījumus par šajā pārskatā norādītās informācijas patiesumu un pilnīgumu (skatīt 4. tabulā).

4. tabula

VID ikgadējā nodokļu pārskatā par 2021. gadu pārbaudē konstatētās nepilnības²⁰

<p>Apstākļi, kas liedza iegūt pietiekamus un atbilstošus pierādījumus par VID ikgadējā nodokļu pārskatā uzrādītās informācijas patiesumu un pilnīgumu</p>	<p>VID administrēto valsts budžeta maksājumu pārskata gada slēguma inventarizācijā netika veiktas visaptverošas pārbaudes par bilances kontu atlikumu pilnīgumu un pareizumu, novērtējot, vai bilances/zembilances prasību un saistību atlikumi atbilst grāmatvedības uzskaites reģistru datiem</p> <p>MAIS grāmatvedības funkcionalitātes nepilnības ietekmēja uzskaites datu kvalitāti - netika nodrošināta analītiskā uzskaitē, nepamatoti un neatbilstoši darījuma ekonomiskajai būtībai ieģrāmatotas nodokļu maksātāju precizētās Iedzīvotāju ienākumu nodokļa deklarācijas ar pārmaksu, tika kavēta un ietekmēta VID spēja automatizēti sagatavot korektu VID ikgadējo pārskatu</p> <p>VID ikgadējā pārskatā par 2021. gadu tika nepamatoti iekļautas likvidēto nodokļu maksātāju juridisko personu nedzēstās prasības (nodokļu parādi). Tāpat bilances saistību posteņi uzrādīti lielākā apjomā, jo ietver arī likvidēto nodokļu maksātāju nedzēstās nodokļu pārmaksas, ieņēmumi no saistību dzēšanas uzrādīti mazāki nekā faktiski dzēstās likvidēto fizisko un juridisko personu nodokļu pārmaksas MAIS nekorekti veiktu grāmatojumu dēļ</p>
--	---

Līdz ar to, revīzijā par 2021. gada Saimnieciskā gada pārskatu²¹ Valsts kontrole sniedza atzinumu ar iebildēm, kuru galvenie iemesli bija būtiski apjoma ierobežojumi, tajā skaitā attiecināmi uz 31.12.2021. VID ikgadējā nodokļu pārskatā ietvertajiem bilances aktīvu "Ilgtērmiņa ieguldījumi" (Ilgtērmiņa prasības

– 419 492 tūkst. *euro*), “Apgrozāmie līdzekļi” (Īstermiņa prasības – 1 716 322 tūkst. *euro*) un pasīvu “Budžeta izpildes rezultāts” (Budžeta izpildes rezultāti – 1 432 971 tūkst. *euro*), “Saistības” (Īstermiņa uzkrātās saistības, Saistības par nodokļiem, nodevām un citiem maksājumiem un Pārējās īstermiņa saistības kopā – 953 181 tūkst. *euro*) posteņiem.

VID ikgadējā nodokļu pārskata par 2022. gadu bilances uz 31.12.2022. atlikumi un inventarizācija

Analītiskie kontu atsegumi

Saskaņā ar Grāmatvedības likumu²² grāmatvedību kārtoti tā, lai grāmatvedības jautājumos kompetenta trešā persona varētu gūt patiesu un skaidru priekšstatu par uzņēmuma saistībām, mantu un finansiālo stāvokli noteiktā datumā, saimnieciskās darbības rezultātiem un naudas plūsmu noteiktā laikposmā, kā arī konstatēt katra saimnieciskā darījuma sākumu un izsekot tā norisei.

Revīzijā par 2021. gada Saimnieciskā gada pārskatu nevarējām pārliecināties, vai VID ikgadējā nodokļu pārskata bilancē uz 31.12.2021. vairāku aktīvu un pasīvu posteņi ir norādīti pareizā apmērā, jo VID revīzijas laikā nevarēja nodrošināt informāciju par šo posteņu analītisko uzskaiti.

Arī revīzijā par 2022. gada Saimnieciskā gada pārskatu konstatēts, ka VID ikgadējā nodokļu pārskata bilances prasību, saistību un zebilances posteņiem uz 31.12.2022. nav nodrošināta analītiskā uzskaitē, jo, pēc revidentu pieprasījuma VID iesniedza detalizētu virsgrāmatas kontu uzskaitījumu un apliecināja, ka²³:

MAIS virsgrāmatas datu analītisko atsegumu (analītisko uzskaiti) pa nodokļu maksātājiem nevar nodrošināt ilgtermiņa prasību kontos, īstermiņa prasību kontos, īstermiņa saistību kontos un zebilances uzskaites kontos.

Tādējādi revidenti nevarēja iegūt analītisko informāciju pa nodokļu maksātājiem, kuru darījumi (skatīt 5. tabulā):

- ❖ bilances aktīva un pasīva posteņos uz 31.12.2022. veido atlikumus attiecīgi 1 933 413,1 tūkst. *euro* un 1 273 405,2 tūkst. *euro* jeb attiecīgi 73,9 % un 48,7 % no bilances kopsummas;
- ❖ zebilances aktīvu un pasīvu posteņos uz 31.12.2022. veido atlikumus attiecīgi 284 172,6 tūkst. *euro* jeb 97,1 % no zebilances aktīvu kopsummas un 899,2 tūkst. *euro* jeb 100 % no zebilances pasīva kopsummas.

5. tabula
Virsgāmatas uz 31.12.2022. (atbilstoši sagatavotajai bilancei par 2022. gadu) konti, kuriem VID nav nodrošinājis datu analītisko atsegumu pa nodokļu maksātājiem (tūkst. *euro*, %)

Konta Nr.	Posteņa nosaukums	Pārskata perioda beigās, tūkst. <i>euro</i>	t.sk. posteņi, kur nav nodrošināts datu analītiskais atsegums	
			tūkst. <i>euro</i>	% no posteņa kopsummas
	Aktīvi, t.sk.	2 616 634,3	1 933 413,1	73,9
1400	Ilgtermiņa prasības	81 118,4	81 050,6	99,9
2300	Īstermiņa prasības	1 890 031,5	1 852 362,5	98,0
	Pasīvi, t. sk.	2 616 634,3	1 273 405,2	48,7
5400	Īstermiņa uzkrātās saistības	625 056,7	625 056,7	100
5700	Saistības par nodokļiem, nodevām un citiem maksājumiem	45 001,2	43 950,7	97,7

Konta Nr.	Posteņa nosaukums	Pārskata perioda beigās, tūkst. euro	t.sk. posteņi, kur nav nodrošināts datu analītiskais atsegums	
			tūkst. euro	% no posteņa kopsummas
5800	Pārējās īstermiņa saistības	278 643,2	278 643,2	100
5900	Nākamo periodu ieņēmumi, saņemtie avansa maksājumi un transferti	325 876,8	325 754,6	99,9
	Zebilances aktīvi	292 513,4	284 172,6	97,1
9130	Aprēķinātie līgumsodi, naudas sodi, soda naudas un kavējuma naudas	263 451,3	255 110,5	96,8
9190	Citi zebilances aktīvi	29 062,1	29 062,1	100
	Zebilances pasīvi	899,2	899,2	100
9590	Citas zebilances saistības	899,2	899,2	100

Revīzijas ziņojuma projekta saskaņošanas laikā VID norādīja²⁴:

MAIS datu lielā apjoma dēļ MAIS Grāmatvedības funkcionalitātē nav lietderīgi veidot analītiskos uzskaites reģistrus, kas dublētu nodokļu administrēšanas procesu uzskaites analītiskos datus MAIS vai DNS. Grāmatvedības datu kontroles pilnveidošanas un attīstības procesā jau 2022. gadā tika uzsākts izstrādāt rīku kontu analītisko datu iegūšanai – skriptu datu atlasei, lai iegūtu atsegumu grāmatvedības kontiem par konkrētu periodu, grupējot pēc nodokļu maksātājiem. Tomēr skripta darbībā tika konstatētas neprecizitātes un tas tiek pilnveidots.

2022. gada slēguma inventarizācija

Atbilstoši Grāmatvedības likumam²⁵ subjektam, noslēdzot pārskata gadu, ir jāveic inventarizācija. Papildus vispārējām prasībām inventarizācijas veikšanai attiecībā uz VID normatīvajā aktā²⁶ ir ietverta arī speciālā norma, nosakot, ka VID drīkst piemērot, tas ir, veikt, ar VID administrētiem valsts budžeta maksājumiem saistīto prasījumu un saistību salīdzināšanu izlases kārtībā pēc būtiskuma principa.

Revīzijā par 2021. gada Saimnieciskā gada pārskatu nevarējām pilnā apjomā paļauties uz VID administrēto valsts budžeta maksājuma slēguma inventarizācijā atklāto, jo inventarizācijas komisijas konstatētās neatbilstības nebija visaptverošas, turklāt netika pārbaudīti valsts budžeta maksājumu bilances/zebilances prasību un saistību atlikumi uz bilances datumu un atbilstība grāmatvedības uzskaites reģistru datiem, tajā skaitā netika veikta virsgrāmatas datu un analītiskās uzskaites reģistru datu salīdzināšana. Tādējādi valsts budžeta maksājumu slēguma inventarizācijā netika gūta pilna pārlicība par bilances kontu atlikumu uz 31.12.2021. pilnīgumu un pareizumu.

VID ar 11.11.2022. rīkojumu²⁷ ir noteicis VID administrēto valsts budžeta maksājumu 2022. gada saistību, prasību, naudas līdzekļu un zebilances posteņu pārskata gada slēguma inventarizāciju (turpmāk – inventarizācija) pēc stāvokļa uz 31.12.2022. veikšanu, tajā skaitā izpildes termiņus un atbildīgos.

Saskaņā ar Grāmatvedības likumu²⁸ VID ir izstrādājis VID administrēto valsts budžeta maksājumu pārskata gada slēguma inventarizācijas veikšanas kārtību²⁹ un noteicis inventarizācijas galvenos uzdevumus, piemēram, izlases kārtībā pēc būtiskuma principa salīdzināt valsts budžeta maksājumu prasību un saistību summas, tajā skaitā uzskaitītās zebilancē, ar debitoriem (prasības) un kreditoriem (saistības), tajā skaitā nokavējuma naudas un soda naudas, kā arī definējis inventarizācijas mērķi – VID administrēto nodokļu, nodevu un citu tā administrēto uz valsts budžetu attiecināmiem maksājumiem saistīto naudas līdzekļu, prasību un saistību faktiskā stāvokļa pārbaude uz bilances datumu un grāmatvedības datu saskaņošana ar inventarizācijas rezultātiem.

Revīzijā, noskaidrots³⁰, ka VID veicot bilances/zebilances prasību un saistību atlikumu pārbaudi un to atbilstību grāmatvedības uzskaites reģistru datiem par 2022. gadu konstatēja kļūdas un pieteica septiņus problēmziņojumus³¹. Atbilstoši VID sniegtajai informācijai³² tika atrisināti un kļūdas uz 31.12.2022. novērstas.

Muitas maksājumu inventarizācija

Revīzijā konstatēts, ka inventarizācija par muitas maksājumiem attiecībā uz prasībām saistībā ar pievienotās vērtības nodokli nav veikta korekti un pilnīgi, tajā skaitā izveidotā izlases kopa un veiktā datu salīdzināšana neatbilst VID noteiktajiem būtiskuma līmeņa kritērijiem³³, jo:

- ❖ atbilstoši apakškomisijas par muitas maksājumu debitoru parādiem kopsavilkuma aktam³⁴ no DNS ir atlasīti debitoru saistībā ar pievienotās vērtības nodokli saraksti uz 31.12.2022. par kopējo summu 1043,2 tūkst. *euro*, no kuriem, ievērojot noteikto būtiskuma līmeni³⁵, tika veidota izlase un veikta datu salīdzināšana³⁶;
- ❖ atbilstoši revidentu veiktajai aplēsei³⁷ izlases kopas veidošanā nav izmantoti faktiskie prasību saistībā ar pievienotās vērtības nodokli apjomi – 11 623,5 tūkst. *euro*, līdz ar to datu salīdzināšana ir veikta ar mazāku nodokļu maksātāju skaitu, nekā to paredz VID noteiktie būtiskuma līmeņa kritēriji³⁸.

VID skaidroja, ka³⁹:

datu atšķirības radīja tas, ka saraksts muitas maksājumu inventarizācijai tika sagatavots DNS ar nodokļu maksātājiem, kuru parādi fiksēti uz 01.01.2023., savukārt salīdzināšana ar nodokļu maksātājiem veikta uz 31.12.2022., izmantojot CMIS datus, kur dati nepārtraukti mainās, jo šajā sistēmā diennakts režīmā tiek reģistrētas ikdienas muitas darbības. Plānots, ka, ieskaitot muitas maksājumus vienotajā nodokļu kontā un tos uzskaitot MAIS, šādas problēmas tiks novērstas.

MAIS funkcionalitātē – “Nodokļu grāmatvedība” uzskaitīto valsts budžeta maksājumu inventarizācija

Pēc revidentu pieprasījuma VID iesniedza no DNS⁴⁰, kura nodrošina aktuālu un vēsturisku datu uzkrāšanu, uzglabāšanu un apriti par nodokļu maksātājiem, kopējos debitoru (prasības) un kreditoru (saistības) sarakstus (detalizēti pa nodokļu maksātājiem) uz 31.12.2022., kuri ir izmantoti valsts budžeta maksājumu prasību un saistību datu salīdzināšanās procedūrā (inventarizācijā).

Izlases veidā analizējot VID veiktās inventarizācijas procesu un rezultātus, konstatējām, ka, piemēram, šajā sarakstā prasības un saistības attiecībā uz valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām uz 31.12.2022. veido attiecīgi 138 505,5 tūkst. *euro* un 754,5 tūkst. *euro*, no kurām atbilstoši apakškomisijas kopsavilkuma aktam⁴¹, ievērojot VID noteikto būtiskuma līmeni, tika veidota izlase, lai ar nodokļu maksātājiem veiktu datu salīdzināšanu.

Savukārt, pārbaudot VID inventarizācijas salīdzināšanas sarakstu⁴², konstatēts, ka sarakstā uzrādītās prasību un zebilances prasību un saistību attiecībā uz valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām virsgrāmatas kontu atlikumu uz 31.12.2022. kopsummas būtiski atšķiras (tās ir lielākas) no inventarizētās prasību un saistību summas, tomēr, VID ieskatā, virsgrāmatas prasību un zebilances prasību un saistību kontos iekļautās darījumu summas uz 31.12.2022. ir inventarizētas 2022. gada inventarizācijas ietvaros, turklāt dati tiek uzskatīti par korektiem atbilstoši VID grāmatvedības uzskaites datiem un korekcijas uzskaitē nav jāveic (skatīt 6. tabulā).

VID administrēto valsts budžeta maksājumu ikgadējās slēguma inventarizācijas salīdzināšanas saraksts ar virsgrāmatas kontu kopsavilkumu (valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksas), tūkst. euro

Virsrāmatas konts	Virsrāmatas atlikums uz 31.12.2022. ⁴³	DNS atlikums uz 31.12.2022. ⁴⁴	Inventarizācijas izlasē iekļautie nodokļu maksātāji		Pēc noklusējuma nodokļu maksātāju atlikumi tika uzskatīti par salīdzinātiem (nodokļu maksātāji nav apstiprinājuši savus parādus)	
			skaits	summa, tūkst. euro	skaits	summa, tūkst. euro
Prasības par valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām (t.sk. zembilancē uzskaitītās prasības)						
2349111	12 307 188,7					
2349112	-0,4					
2349114	2,6					
913213	4 760,6					
91322	42 807,6	138 505,5	1202	76 337,3	1146	63 515,2
919102	1 005,9					
VID paskaidrojums:	-12 009 005,1	Darba devēja ziņojumā norādītas kļūdaini aprēķinātas valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas – 12 009 005,3 tūkst. euro, bet 04.01.2023. nodokļu maksātājs iesniedza attaisnojuma dokumenta precizējumu, samazinot valsts budžetā maksājamo VSAOI par 12 009 005,1 tūkst. euro.				
Kopā:	346 759,9	138 505,5				
Saistības par valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām						
5739111	176 233,4					
5739112	38 261,4	754,5	85	423,7	81	417,9
5739115	7 181,8					
Kopā:	221 676,6	754,5				

VID norāda, ka⁴⁵:

visi Grāmatvedības likuma subjekti inventarizācijas procesā savus nodokļu un citu maksājumu parādu vai pārmaksu datus EDS salīdzina ar VID un nesakritību gadījumā par to informē VID, savukārt VID izlases kopā iekļautie nodokļu maksātāji tiek īpaši aicināti veikt šo datu salīdzināšanu ar VID, izmantojot to pašu EDS pārskatu. Tā kā VID ikgadējā nodokļu pārskatā tiek ietverti visu VID pamatdarbības procesu dati, kas visiem nodokļu maksātājiem inventarizācijas procesā pieejami EDS pārskatā "Pārskata perioda apkopojums-salīdzināšanās", arī zembilancē uzskaitītie prasījumu un saistību dati, tad uzskatāms, ka pēc būtības inventarizācija ir aptvērusi visu nodokļu maksātāju prasījumu un saistību kopumu.

Atbilstoši VID sniegtajai informācijai⁴⁶:

lai turpmāk optimizētu un paātrinātu pārskata gada slēguma inventarizācijas norises procesu un novērstu darbietilpīgu dublējošu datu salīdzināšanas procedūru gan VID, gan nodokļu maksātājiem, kas iekļauti izlases kārtībā izveidotajā kopā, paredzēts veikt grozījumus Ministru kabineta 21.12.2021. noteikumos Nr. 877 "Grāmatvedības kārtēšanas noteikumi" un izslēgt papildus prasību VID veikt ar administrēto nodokļu, nodevu un citu uz valsts budžetu attiecināto maksājumu saistīto prasījumu un saistību salīdzināšanu izlases kārtībā pēc būtiskuma principa, un gan VID, gan nodokļu maksātājiem noteikt saistību un prasību datu salīdzināšanas procedūru EDS, VID nodrošinot nodokļu maksātājiem pieejamus datus un nodokļu maksātājiem datu nesakritības gadījumā par to EDS informējot VID.

Detalizēti pārbaudot piecus unikālos nodokļu maksātājus (juridiskās personas), kuri uzskaitīti VID iesniegtajos debitoru sarakstos no DNS⁴⁷ uz 31.12.2022. ar parāda kopsummu 12 942,6 tūkst. euro, tika konstatēts:

- ❖ visos pārbaudītajos gadījumos nodokļu maksātāja parāda summa no DNS⁴⁸ saraksta, atbilstoši kuram tika veikta inventarizācija uz 31.12.2022., nesakrīt ar MAIS atbilstoši skatam “Budžeta maksājumu nomaksas stāvoklis uz 31.12.2022.”;
- ❖ atbilstoši VID skaidrojumam⁴⁹ nodokļu maksātāja parāda summa uz 31.12.2022. no VID inventarizācijas saraksta nesakrīt ar MAIS pēc inventarizācijas perioda datiem, jo laika periodā no 01.01.2023. līdz virsgrāmatas kontu slēgšanai sistēmas kļūdu rezultātā tiek veikti nodokļu maksātāja atlikumu pārrēķini, tādējādi, mainot, piemēram, nekorektās summas, datumus, darbību secību, nokavējuma naudas apmērus. Pārrēķini tiek veikti masveidīgi, meklējot ietekmētās kopas, līdz ar to nav iespējams pateikt precīzi, tieši kuras kļūdas ir labotas.

Ņemot vērā VID skaidrojumu par atlikumu nesakrītībām, kā arī to, ka VID nevarēja iesniegt precīzus aprēķinus un skaidrojumus pat par viena nodokļa maksātāja atlikumiem, nevarējām gūt pilnīgu pārliecību, ka izlasē iekļautās nodokļu maksātāju parādu summas ir uzrādītas virsgrāmatā uz 31.12.2022. pareizajā apjomā un atbilstošajos posteņos.

Analizējot VID iesniegtos no DNS⁵⁰ kopējos debitoru sarakstus (detalizēti pa nodokļu maksātājiem) uz 31.12.2022., kuri izmantoti valsts budžeta maksājumu prasību datu (summu) salīdzināšanās procedūrā (inventarizācijā) un VID inventarizācijas salīdzināšanas sarakstu⁵¹, konstatēts, ka:

- ❖ DNS⁵² debitoru sarakstos kopējā VID administrēto valsts budžeta maksājumu prasību summa (par 10 nodokļu un nodevu veidiem, kā arī par muitas maksājumu debitoru parādiem) veido 613 891,7 tūkst. *euro*;
- ❖ savukārt VID inventarizācijas salīdzināšanas saraksta⁵³ virsgrāmatā uz 31.12.2022. tikai prasību kopsumma vien (ņemot vērā kļūdaini aprēķinātās valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas 12 009 005,1 tūkst. *euro* un zembilancē uzskaitītās prasības 290 534,9 tūkst. *euro*) veido – 1 476 492,3 tūkst. *euro*, tas ir 2,4 reizes vairāk.

Revīzijas ziņojuma projekta saskaņošanas laikā VID norādīja, ka⁵⁴:

laikā periodā no 02.05.2023. līdz 10.08.2023. tika atrisināti vairāki problēmziņojumi un veiktas grāmatvedības datu korekcijas MAIS Nodokļu grāmatvedības funkcionalitātē, tādējādi prasību kopsumma (ņemot vērā labojumu par kļūdaini aprēķinātām valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām 12 009 005,1 tūkst. euro apmērā unņemot vērā zembilancē uzskaitītās prasības 292 513,43 tūkst. euro) MAIS Virsgrāmatā uz 31.12.2022. (pēc stāvokļa uz 10.08.2023.) ir 697 097,93 tūkst. euro.

Izprotot, ka virsgrāmatas prasību posteņos ir ietverti nodokļu maksātāju parādi, kuri nav samaksāti par iepriekšējiem periodiem, kā arī tie, kuriem nav pienācis maksājuma termiņš (piemēram, par 2022. gada decembrī vai 4. ceturksnī iesniegtajām atskaitēm/deklarācijām), un tie nav samaksāti līdz 31.12.2022., kā arī tie nodokļu maksātāju parādi, kuri par iepriekš minētajiem nodokļu aprēķiniem ir samaksāti pirms termiņa – līdz 31.12.2022., šajā gadījumā šo nodokļu maksātāju samaksātās summas tiek uzrādītas arī virsgrāmatas saistību posteņos, tādējādi tās tiek uzrādītas VID ikgadējā nodokļu pārskata uz 31.12.2022. bilancē gan aktīvā, gan pasīvā.

Ņemot vērā, ka VID nevar nodrošināt informāciju⁵⁵, kāda apjoma summas virsgrāmatā vienlaicīgi ir uzskaitītas gan prasību, gan saistību posteņos, līdz ar to nevar iesniegt arī analītisku pārskatu ar nodokļu maksātāju nosaukumiem un summām, nevaram gūt pārliecību par inventarizācijas datu ticamību, kā arī par virsgrāmatā uzrādīto datu ticamību, jo ir konstatētas būtiskas atšķirības starp virsgrāmatā uzrādītajiem un faktiski inventarizētajiem prasību un saistību apjomiem.

Revīzijā noskaidrots, ka virsgrāmatas datu un analītiskās uzskaites reģistru datu salīdzināšanu nevar nodrošināt, jo atbilstoši VID skaidrojumam⁵⁶:

DNS pārskati par prasībām un saistībām izstrādāti konkrēto nodokļu administrēšanas procesu vajadzībām. Tādejādi DNS pārskati bez papildus izstrādes nesniedz informāciju par MAIS virsgrāmatā iekļauto prasību un saistību kontu atlikumiem.

Turklāt atbilstoši VID sniegtajai informācijai⁵⁷:

līdz 2022. gada pārskata slēguma inventarizācijai, kas bija jāveic pēc stāvokļa uz 31.12.2022., nebija iespējams izstrādāt MAIS funkcionalitātes “Nodokļu grāmatvedība” virsgrāmatas datu salīdzināšanu ar MAIS un DNS analītiskajiem datiem par VID nodokļu administrēšanas procesu rezultātiem.

Tāpēc secināms, ka 2022. gada saistību, prasību un zebilances posteņu pārskata gada slēguma inventarizācija nav sasniegusi definēto mērķi – VID administrēto valsts budžeta maksājumu prasību un saistību faktiskā stāvokļa pārbaude uz bilances datumu, un grāmatvedības datu saskaņošana ar inventarizācijas rezultātiem, un netika veikta arī virsgrāmatas datu un analītiskās uzskaites reģistru datu salīdzināšana.

Valsts kontroles revīzijā par 2021. gada Saimnieciskā gada pārskatu sniegtā ieteikuma par MAIS funkcionalitātes “Nodokļu grāmatvedība” pilnveidošanu virzība

Lai ieviestu Valsts kontroles revīzijā par 2021. gada Saimnieciskā gada pārskatu⁵⁸ sniegto ieteikumu – VID pilnveidot MAIS funkcionalitātē “Nodokļu grāmatvedība” posteņu ietvērto finanšu transakciju izsekojamību, iestrādātos grāmatvedības kontroles risinājumus vai piemērot citas iespējas, izmantojot VID rīcībā esošos datus, lai nodrošinātu, ka gada slēguma inventarizāciju var veikt pēc būtības, pārliecinoties par grāmatvedības uzskaites datu pilnīgumu un pareizību – VID ir noteicis un veicis vairākus pasākumus⁵⁹:

- ❖ noslēgts vienošanās protokols par MAIS funkcionalitātes “Nodokļu grāmatvedība” virsgrāmatas posteņu analītikas pilnveidošanu, par kontu atlikumu atsegumu, tajā skaitā, par nepieciešamību izveidot MAIS funkcionalitātē “Nodokļu grāmatvedība” virsgrāmatas posteņos ietvērto finanšu transakciju analītiķu – ilgtermiņa prasībām, prasību vērtību samazinājumam un mēneša grāmatojumiem, kā arī nodrošināt datu atlasē sagatavošanu kontu atlikumu (prasību kontu atlikumi (23xx), saistību kontu atlikumi (57xx, 58xx, 59xx), kā arī zebilances konti) atsegumam,

revīzijā noskaidrots⁶⁰, ka piegādātā risinājuma testēšanas laikā tika identificētas neatbilstības – kontu atlikumu atsegums nesakrīt ar virsgrāmatas datiem, tāpēc VID MAIS izstrādātājam ir pieteicis problēmziņojumu, kura risinājuma provizoriskais termiņš – 07.08.2023.⁶¹,

- ❖ informācijas iegūšanai par starptautiska uzņēmuma pieredzi grāmatvedības kontroļu organizēšanā, lai nodrošinātu grāmatvedības uzskaites datu pareizības un pilnīguma automātisku kontroli notika tikšanās ar AS “Swedbank” pārstāvjiem, kā arī iespējamās automātiskās grāmatvedības kontroles tika pārrunātas ar Valsts kases pārstāvjiem un citu valstu nodokļu administrāciju pieredzes iegūšanai tika nosūtīts Eiropas nodokļu administrāciju organizācijai adresēts tehniskās palīdzības pieprasījums;
- ❖ pasākumam par pārbažu ieviešanu, lai pārliecinātos par grāmatvedības uzskaites datu pilnīgumu un pareizību izpildes termiņš ir 02.01.2024., un jau šobrīd grāmatvedības kontroļu izveidei ir noslēgti divi vienošanās protokoli – “Grāmatvedības kontroļu pilnveidošana”, piemēram, MAIS funkcionalitātē “Nodokļu grāmatvedība” virsgrāmatu papildinot ar jaunām kolonnām (“Sākuma debeta saldo”, “Sākuma kredīta saldo”, “Beigu debeta saldo” un “Beigu kredīta saldo”) un ar formulām saldo aprēķināšanai, tāpat ir nepieciešams nodrošināt automātisku ikdienas kontroli – naudas līdzekļu kontu sākuma atlikumu, apgrozījuma un beigu atlikumu salīdzināšanu starp MAIS reģistru “Kontu izraksti” un MAIS virsgrāmatu, u.c.

Atzīmējams, ka pozitīvi vērtējama VID sadarbība ar MAIS izstrādātāju, īstenojot nepārtrauktu MAIS nodokļu grāmatvedības un to ietekmējošu funkcionalitāšu pieteikto problēmziņojumu novēršanu, lai nodrošinātu arvien korektākus grāmatvedības uzskaites datus.

Revīzijā par 2021. gada Saimnieciskā gada pārskatu⁶² sniegts ieteikums ar mērķi pilnveidot MAIS funkcionalitāti “Nodokļu grāmatvedība”, lai nodrošinātu, ka gada slēguma inventarizāciju var veikt pēc būtības, pārliecinoties par grāmatvedības uzskaites datu pilnīgumu un pareizību, tomēr šogad revīzijā konstatētās neatbilstības apliecina, ka joprojām nevar gūt pārliecību par inventarizācijas datu ticamību, līdz ar to nevar gūt pārliecību par bilances kontu atlikumu uz 31.12.2022. pilnīgumu un pareizumu, tāpēc Valsts kontrole nesniedz jaunu ieteikumu, bet iepriekš minētā ieteikuma ieviešanas termiņu pagarina līdz 01.03.2024.

Revīzijā konstatētās kļūdas un neatbilstības VID ikgadējā nodokļu pārskatā par 2022. gadu

Ilgtermiņa prasības

Prasības, kuru atmaksas termiņš pārsniedz gadu no bilances datuma, ir ilgtermiņa prasības⁶³.

Revīzijā par 2021. gada Saimnieciskā gada pārskatu revidenti nevarēja iegūt pietiekamus un atbilstošus revīzijas pierādījumus, lai novērtētu, vai VID ikgadējā nodokļu pārskatā norādītās prasību summas ir norādītas pareizi, jo nevarēja pārbaudīt, vai VID veiktā prasību klasificēšana, nosakot īstermiņa un ilgtermiņa daļas, un to uzskaitē ir korekta, jo virsgrāmatā visiem šajos posteņos uzrādīto debeta un kredīta apgrozījumu veidojošiem grāmatojumiem nav pieejama analītiskā uzskaitē un tie summāri ir ietverti vienā grāmatojumā.

VID ikgadējā nodokļu pārskatā par 2022. gadu, kurš sagatavots un iesniegts Valsts kasē 02.05.2023., uzrādītās ilgtermiņa prasības

Revīzijā par 2022. gada Saimnieciskā gada pārskatu VID ir sniedzis informāciju⁶⁴, ka nevar nodrošināt MAIS virsgrāmatas ilgtermiņa prasību kontu analītisko atšifrējumu pa nodokļu maksātājiem, kuru darījumi konkrētajā kontā veido atlikumu uz 31.12.2022. par kopējo summu – 388 950,9 tūkst. euro.

Revīzijā noskaidrots, ka, salīdzinot ar 2021. gadu, virsgrāmatā par 2022. gadu ilgtermiņa prasību sadalījumā pa VID administrēto valsts budžeta maksājumu veidiem un samaksas saņemšanas termiņiem, kontu (14XXX) debeta apgrozījumiem ir pieejams atšifrējums par katru nodokļu maksātājam aprēķināto nākotnes maksājumu atbilstoši saņemamo nodokļu un nodevu termiņpagarinājuma nomaksas grafikam.

Izlases veidā no VID iesniegtā kopējā debitoru saraksta uz 31.12.2022.⁶⁵ tika izvēlēts nodokļu maksātājs, kuram uz 31.12.2022. bija uzrādīta lielākā nodokļu un nodevu termiņpagarinājumu kopsumma – 19 740,4 tūkst. euro. Veicot šī nodokļu maksātāja termiņpagarinājumu nomaksas grafiku pārbaudi, konstatēts, ka tajos ir norādīta sadalītās pamatsummas atmaksa laika periodam no 2024. līdz 2027. gadam, savukārt, pārbaudot 2022. gada virsgrāmatas ilgtermiņa prasību kontu (14XXX) ierakstus par katru nodokļu maksātājam aprēķināto nākotnes maksājumu, revidenti par attiecīgo nodokļu maksātāju ierakstus neidentificēja.

Atbilstoši revidentu informācijas pieprasījumam VID skaidroja, ka⁶⁶:

attiecībā uz šo nodokļu maksātāju ilgtermiņa prasībās uz 31.12.2022. vajadzēja būt uzskaitītiem 7369,1 tūkst. euro, veicot izpēti, tika konstatēts, ka visas nodokļu maksātāja saistības, t.sk. termiņpagarinājumi, ir iegrāmatotas īstermiņa prasībās, par konstatēto kļūdu tiks pieteikts problēmziņojums.

Pēc revidentu norādēm par neatbilstību attiecībā uz prasību klasificēšanu, nosakot īstermiņa un ilgtermiņa daļu, VID apliecināja, ka⁶⁷:

veicot izpēti, ir konstatēta kļūda īstermiņa prasību pārklasificēšanas ilgtermiņa prasībās algoritmā, par ko ir pieteikts problēmziņojums, kā arī tiks veikta datu atlase par konstatētās kļūdas ietekmi uz 2022. gada ilgtermiņa prasību atlikumiem. Pēc kļūdas apmēra konstatēšanas tiks vērtēta tās ietekme uz 2022. gada pārskata datiem un vai nav jāveic tā labošana.

Ņemot vērā minēto, attiecībā uz VID prasību klasificēšanu, nosakot īstermiņa un ilgtermiņa daļas, nevarējām noteikt kļūdas apjomu, kā arī gūt pārliecību, ka VID ikgadējā nodokļu pārskatā iekļautās ilgtermiņa prasību summas ir norādītas pareizi, turklāt šāda situācija liecina par grāmatvedības kontroļu trūkumu vai to neefektivitāti.

Precizētajā VID ikgadējā nodokļu pārskatā par 2022. gadu, kurš iesniegts Valsts kasē 10.08.2023, uzrādītās ilgtermiņa prasības

Valsts kases ePārskatu sistēmā 10.08.2023. iesniegtajā precizētajā VID ikgadējā nodokļu pārskatā par 2022. gadu ilgtermiņa prasības uz pārskata perioda beigām no 389 018,7 tūkst. euro ir samazinātas līdz 81 118,4 tūkst. euro.

Revīzijas noslēgumā VID informēja, ka⁶⁸:

pieteiktais problēmziņojums tika atrisināts 14.07.2023. un MAIS virsgrāmatā tika veiktas datu korekcijas par 307 900,3 tūkst. euro, kā arī dati tika precizēti 10.08.2023. iesniegtajā VID ikgadējā nodokļu pārskatā par 2022. gadu.

Ņemot vērā, ka revīzijas laikā nebija iespējams noteikt kļūdas apmēru attiecībā uz prasību klasificēšanu, nosakot īstermiņa un ilgtermiņa daļas un joprojām nav nodrošināts kontu analītiskais atšifrējums pa nodokļu maksātājiem, nevaram gūt pārliecību, ka precizētajā VID ikgadējā nodokļu pārskatā labojumi veikti pareizajā apmērā un uzrādītā informācija par ilgtermiņa prasībām ir pilnīga un patiesa.

Vērtības samazinājums prasībām

Atbilstoši normatīvajam aktam⁶⁹ pārskata perioda beigās izvērtē katru parādnieku un katru darījumu atsevišķi vai apvieno prasības pret parādniekiem vai darījumus grupās un aprēķina vērtības samazinājumu apšaubāmās summas apmērā atbilstoši budžeta iestādes grāmatvedības uzskaites kārtībā noteiktajām metodēm, ja:

- ❖ pastāv strīds par prasību atmaksu vai līguma izpildi, par kuru veikts avansa maksājums;
- ❖ pret darījuma partneri ir ierosināta lieta par maksātnespēju;
- ❖ ir pamatoti iemesli, kas liek apšaubīt prasības atgūšanu, izņemot apmaksas vai nosacījumu izpildes termiņa kavējumu.

Atbilstoši normatīvajam aktam⁷⁰ pārējām prasībām, kuras neatbilst iepriekš minētajiem kritērijiem un kuru apmaksas vai nosacījumu izpildes termiņš ir nokavēts 90 dienas un vairāk, sadala grupās pēc to apmaksas vai izpildes termiņa kavējuma un atbilstoši tām aprēķina vērtības samazinājuma apmēru parādiem, kuru saņemšana vai izpilde kavēta, piemēram, 271–365 dienas un ilgāk par 365 dienām, vērtības samazinājumu veido attiecīgi 75 un 80 procentu apmērā no parādu vērtības.

Saskaņā ar VID normatīvo aktu⁷¹, kurš izstrādāts saskaņā ar Ministru kabineta 13.02.2018. noteikumiem Nr. 87 “Grāmatvedības uzskaites kārtība budžeta iestādēs”, prasību atlikumus bilancē norāda neto vērtībā (prasību vērtība, atskaitot aprēķināto prasību vērtības samazinājumu) un prasību vērtības samazinājuma aprēķinu par kavētajām dienām noteiktajā apmērā nodrošina MAIS sistēmas funkcionalitāte, piemēram, 271–365 dienas un ilgāk par 365 dienām, vērtības samazinājumu veido attiecīgi 75 un 80 procentu apmērā no parādu vērtības.

Revīzijā par 2021. gada Saimnieciskā gada pārskatu nevarējām iegūt pietiekamus un atbilstošus revīzijas pierādījumus, lai novērtētu, vai VID ikgadējā nodokļu pārskatā iekļautās prasību summas ir norādītas pareizi, jo nevarēja pārbaudīt, vai VID veiktie gada slēguma grāmatojumi par prasību vērtības samazinājuma aprēķinu ir korekti, jo virsgrāmatā visiem šajos posteņos uzrādīto debeta un kredīta apgrozījumu veidojošiem grāmatojumiem nav pieejama analītiskā uzskaite. Visas finanšu transakcijas ir sasummētas un ietvertas vienā grāmatojumā.

Revīzijā par 2022. gada Saimnieciskā gada pārskatu noskaidrots, ka:

- ❖ VID ikgadējā nodokļu pārskatā uzrādītās prasību summas ir samazinātas par 321 305,3 tūkst. *euro* (aprēķināts vērtības samazinājums prasībām), tajā skaitā ir uzrādīts vērtību samazinājums CMIS pārskatā ietvertajām prasībām⁷² – 30 232 tūkst. *euro* – atbilstoši normatīvā akta⁷³ regulējumam;
- ❖ atbilstoši VID sniegtajai informācijai⁷⁴ MAIS virsgrāmatā uz 31.12.2022. tika nekorekti aprēķināts un automātiski iegrāmatots prasību vērtību samazinājums, tāpēc saskaņā ar VID aplēsi⁷⁵ tika veikti manuālie grāmatojumi, tos pamatojot ar Grāmatvedības izziņu⁷⁶ par kopējo summu 291 073,3 tūkst. *euro*.

Revīzijas laikā VID sniedza skaidrojumu⁷⁷:

par nekorekto aprēķinu tika pieteikts problēmziņojums. Par gada pārskata sagatavošanā piemēroto metodi prasību vērtības samazinājuma noteikšanai gada pārskata saprotamības nodrošināšanai tiks papildināts Gada pārskata sagatavošanas principu apraksts, ko precizēs līdz pārskata gadam sekojošā saimnieciskā gada 10. augustam informējot Valsts kasi un veicot labojumus gada pārskatā.

Revīzijas laikā tika iesniegta prasību vērtību samazinājuma aplēse⁷⁸ un Grāmatvedības izziņa⁷⁹, kurā norādīts, ka virsgrāmatas uz 31.12.2022. kontā 23484 “Vērtības samazinājums prasībām par nodokļiem, nodevām un citiem maksājumiem, kuru saņemšana vai izpilde kavēta 181–270 dienas, vērtības samazinājumu veido 50 % apmērā no parādu vērtības” ir uzskaitīts prasību vērtību samazinājums 263 427,5 tūkst. *euro* apmērā (skatīt 7. tabulā).

7. tabula

Aplēse 2022. gada prasību vērtības samazinājumam

Aplēsē izmantotie elementi		Paskaidrojums
Aktuālā parāda summa	610 846,3 tūkst. <i>euro</i>	X
Aprēķinātā parāda summa	458 134,8 tūkst. <i>euro</i>	Visa aktuālā parāda kopsumma tiek dalīta ar gada mēnešu skaitu un reizināta ar deviņu mēnešu skaitu (periods no kura tiek uzskaitīti kavēti maksājumi).
Aprēķinātie vidējie procenti	57,5 %	Atbilstoši normatīvajam aktam ⁸⁰ noteiktās procentu vienības sasummējot un dalot ar to skaitu, tika iegūts vidējais procents.
Aplēses summa	263 427,5 tūkst. <i>euro</i>	Piemērojot aprēķināto vidējo procentu aprēķinātā parāda summai, matemātiski iegūts vērtības samazinājums prasībām.

Revīzijā konstatēts, ka atbilstoši VID Grāmatvedības izziņai⁸¹ un VID sniegtajam skaidrojumam⁸² virsgrāmatas uz 31.12.2022. kontā 23481 “Vērtības samazinājums prasībām par nodokļiem, nodevām un citiem maksājumiem kuru saņemšana vai izpilde ir neiespējama, vērtības samazinājumu veido 100 % apmērā no parādu vērtības” ir uzskaitīts vērtību samazinājums prasībām 100 % apmērā likvidēto nodokļu maksātāju parādu summai 27 645,6 tūkst. *euro*.

Maksātnespēja ir ar tiesas spriedumu konstatēts un apstiprināts parādnieka stāvoklis, kurā tas vairs nespēj nokārtot savas parādu saistības. VID atbildīgie darbinieki katru dienu seko līdzī Maksātnespējas reģistra

ierakstiem un atbilstoši publicētajiem ierakstiem par maksātnespējas, tiesiskās aizsardzības un ārpustiesas tiesiskās aizsardzības procesu uzsākšanu veic parādu apturēšanu MAIS, kā arī vienlaikus maina nodokļu maksātāja statusu uz “Maksātnespējīgs”, “TAP” vai “ĀTAP”⁸³.

Revīzijā konstatēts, ka uz 31.12.2022. juridisko un fizisko personu, kurām 2022. gadā bija pasludināts maksātnespējas process, TAP vai ĀTAP apturētie nodokļu parādi⁸⁴ bija 63 350,6 tūkst. euro, tajā skaitā pamatparāds 46 716,5 tūkst. euro, nokavējuma nauda 12 022,5 tūkst. euro un soda nauda 4611,6 tūkst. euro.

Atbilstoši VID normatīvajā aktā⁸⁵ noteiktajam pārskata perioda beigās jāizvērtē šādi kritēriji – pastāv strīds par prasību atmaksu, pret nodokļu maksātāju ir ierosināta lieta par maksātnespēju, ir citi pamatoti iemesli, kas liek apšaubīt prasības atgūšanu. Šajos gadījumos aprēķina vērtības samazinājumu 100 % apmērā.

Tomēr revīzijā noskaidrots⁸⁶, ka pārskata perioda beigās uz 31.12.2022. netika aprēķināts 100 % vērtību samazinājums apturētajiem nodokļu parādiem – 46 716,5 tūkst. euro apmērā.

Ņemot vērā konstatēto, secināms, ka VID nav ievērojis VID normatīvā akta⁸⁷ regulējumu par prasību vērtības samazinājumu, tas ir par vērtības samazinājumu 100 % apmērā, kā arī nav ievērojis normatīvā aktā noteikto regulējumu attiecībā uz apmaksas izpildes termiņa kavējumiem, lai atbilstoši aprēķinātu vērtības samazinājuma apmēru. Līdz ar to nevaram gūt pārliecību, ka VID ikgadējā nodokļu pārskatā iekļautās prasību summas ir pareizi novērtētas.

Saskaņā ar VID sniegto skaidrojumu⁸⁸:

analizējot Ministru kabineta 13.02.2018. noteikumu Nr. 87 “Grāmatvedības uzskaites kārtība budžeta iestādēs” normas attiecībā uz prasību vērtības samazinājumu (186.-193. punkts) secināts, ka uz VID nav attiecināms minēto noteikumu 189. punkts par prasību vērtības noteikšanu, sadalot tos grupās atkarībā no apmaksas vai izpildes termiņa kavējuma, un prasības novērtējamas un to vērtības samazinājums veidojams atbilstoši nodokļu parādu struktūrai, kas izveidota saskaņā ar likuma “Par nodokļiem un nodevām” 25. un 26. panta nosacījumiem. Līdz ar to, plānotas izmaiņas MAIS Nodokļu grāmatvedības funkcionalitātē, lai prasību vērtības samazinājums tiktu aprēķināts atbilstoši nodokļu parādu struktūrai.

Atšķirības starp VID tīmekļvietnē ievietoto informāciju par parāda struktūru uz 01.01.2023. un MAIS virsgrāmatas datiem uz 31.12.2022.

Revīzijas laikā lūdzām VID skaidrot, kāpēc virsgrāmatā⁸⁹ (pēc stāvokļa uz 02.05.2023.) atbilstoši sagatavotajam un iesniegtajam VID ikgadējam nodokļu pārskatam par 2022. gadu, ilgtermiņa un īstermiņa prasību kontos uz 31.12.2022. uzrādītais apjoms par kopējo summu 1 581 518,75 tūkst. euro būtiski atšķiras (gandrīz divas reizes) no publiski pieejamās informācijas VID tīmekļvietnē⁹⁰ (skatīt 8. tabulā un [1. pielikumā](#)).

8. tabula

Virsrāmātā ilgtermiņa un īstermiņa prasību kontos uz 31.12.2022. uzrādītie atlikumi un VID tīmekļvietnē uzrādītā informācija par parādu summu uz 01.01.2023., tūkst. euro

Virsrāmātas konti	Virsrāmātā uzrādītās prasības (parādi) uz 31.12.2022., tūkst. euro	VID tīmekļvietnē uzrādītā parādu summa – kopā (aktuālie, apturētie parādi un termiņa pagarinājumi) uz 01.01.2023., tūkst. euro
14XXX	389 018,71	
23421-23438	784 797,05	876 776,04
2349101011-2349256	407 702,99	

Virsrāmatas konti	Virsrāmatā uzrādītās prasības (parādi) uz 31.12.2022., tūkst. euro	VID tīmekļvietnē uzrādītā parādu summa – kopā (aktuālie, apturētie parādi un termiņa pagarinājumi) uz 01.01.2023., tūkst. euro
Kopā:	1 581 518,75	

VID sniedza skaidrojumu par iepriekš minētajām atšķirībām⁹¹:

*analizējot atšķirības starp VID mājas lapā ievietotās informācijas par parāda struktūru uz 01.01.2023. un MAIS virsrāmatas datiem uz 31.12.2022., ir konstatēta problēma – iemigrētie saldo atlikumi (iemigrētie saldo atlikumi ir pārnestie atlikumi no NIS uz MAIS) uz 31.12.2020. nodokļu maksātāju un ieņēmumu veidu sadalījumā ar "+" zīmi korekti grāmatojas ar grāmatojumu D 3510 K 57xxx. Savukārt FIFO savstarpēja segšana grāmatojas ar grāmatojumu D 23xxx K 61xxx. (pareizajam grāmatojumam šajā gadījumā (FIFO savstarpējai segšanai iemigrētiem saldo atlikumiem ar "+" zīmi) ir jābūt D 57xxx K 61xxx.). **Līdz ar to, MAIS virsrāmatā nesamazinās saistības (57xxx kontu grupa) un nepamatoti palielinās prasības (23xxx kontu grupa).** Par konstatēto problēmu tika pieteikts MAIS-RZ-12038. Ir pasūtīta datu atlase par FIFO savstarpējo segšanu no iemigrētiem saldo atlikumiem par visu periodu (01.01.2021. līdz 11.07.2023.) sadalījumā pēc gadiem.*

Ņemot vērā VID sniegto informāciju šobrīd nav iespējams noteikt kļūdas apjomu, jo par nepamatotām palielinātām prasību un saistību summām ir pasūtīta datu atlase. Turklāt VID norāda, ka konstatētā kļūda tiks labota, veicot korekcijas VID ikgadējā nodokļu pārskata par 2022. gadu veidlapās līdz 10.08.2023., kad Valsts kase atvērs ePārskatu sistēmu kļūdu labošanai. VID turpina datu analīzi, lai izprastu, vai tā ir vienīgā problēma, kas rada datu atšķirību.

Revīzijas noslēgumā VID informēja, ka⁹²:

problēmziņojuma ietvaros tika veikta datu atlase. MAIS virsrāmatā dati tika izlaboti, kā arī dati tika precizēti 10.08.2023. iesniegtajā precizētajā VID ikgadējā nodokļu pārskatā par 2022. gadu.

Iedzīvotāju gada ienākuma deklarācijas

Revīzijā par 2022. gada Saimnieciskā gada pārskatu, konstatēts, ka atbilstoši VID sniegtajai informācijai⁹³ – 2022. gadā iedzīvotāju ienākuma nodokļa (turpmāk – IIN) pārmaksas atmaksu VID veica 697 218 nodokļu maksātājiem par kopsummu 244 334,5 tūkst. euro.

Revīzijā izlases veidā veiktas pārbaudes par 168 darījumiem, tas ir, unikāliem nodokļu maksātājiem (fiziskās personas), kuri VID iesniedz gada ienākuma nodokļa deklarācijas un konstatēts:

- ❖ visos pārbaudītajos gadījumos ir apgrūtināta izsekojamība darījumu grāmatojumiem, jo vieni un tie paši grāmatojumi ir veikti daudzkārt (*pēc tam tos matemātiski samazinot ar reversa grāmatojumiem – kopsummās*), līdz ar to revidenti nevarēja izsekot katram izlasē iekļautajam gadījumam un gūt pārliecību, vai grāmatojumu summas matemātiski veido pareizos atlikumus virsrāmatā uz noteiktu periodu⁹⁴;
- ❖ 12 pārbaudītajos gadījumos revidenti nevarēja gūt pārliecību par uzrādītajiem atlikumiem MAIS sistēmā pret nodokļa maksātāju, jo pēc darījuma (IIN atmaksa atbilstoši deklarācijai) veikšanas beigām, revidenti, pārbaudot nodokļu maksātāja budžeta nomaksas stāvokli uz 31.12.2022., konstatēja, ka pret nodokļa maksātāju arvien vēl ir nedzēsti atlikumi MAIS sistēmā;
- ❖ sešos pārbaudītajos gadījumos konstatēts, ka uz 31.12.2022. nodokļa maksātājs vienlaicīgi ir iekļauts gan IIN kreditoru (2,2 tūkst. euro), gan IIN debitoru sarakstos (2,4 tūkst. euro), atbilstoši VID skaidrojumam⁹⁵ šādi gadījumi ir saistīti ar VID nekorekti veiktajiem pārreķiniem nodokļa maksātāja labprātīgas nomaksas grafikos, kas radījuši nekorektus grāmatvedības ierakstus.

Veicot detalizētas pārbaudes par IIN atmaksām, konstatēts, ka nav virsgrāmatas atbilstošu kontu analītiskā atseguma par konkrētu periodu, tāpēc nevarējām gūt pārlicību, vai izlasē iekļauto IIN maksātāju darījumi (IIN pārmaksas) veido pareizus atlikumus virsgrāmatas atbilstošajā kontā konkrētajā periodā.

Par grāmatvedības un FIFO funkcionalitāti

Revīzijā par 2021. gada Saimnieciskā gada pārskatu konstatēts, ka VID 2022. gadā:

- ❖ pabeidza ieviest MAIS grāmatvedības funkcionalitāti un sadarbībā ar MAIS izstrādātāju turpināja tajā novērst darbības problēmas;
- ❖ arvien identificēja problēmas FIFO algoritma darbībā, lai gan kopš FIFO algoritma funkcionalitātes ieviešanas MAIS produkcijas vidē bija pagājis jau pusotrs gads.

Savukārt šogad revīzijā tika konstatēts, ka FIFO algoritmā un MAIS grāmatvedības funkcionalitātē:

- ❖ ir novērstas problēmas, kas bija pieteiktas līdz 2022. gada maijam⁹⁶;
- ❖ no 2022. gada jūnija līdz 2023. gada jūlijam VID identificēja vismaz 12 jaunas problēmas un pieteica vismaz 11 izmaiņu pieprasījumus⁹⁷. Uz 03.07.2023. nav novērstas četras problēmas un realizēti septiņi pieteiktie izmaiņu pieprasījumi⁹⁸. No tām divu steidzamu⁹⁹ problēmu¹⁰⁰ novēršana ilgst jau vairāk nekā septiņus mēnešus. Tās ir saistītas ar nekorektu FIFO darbību, ja veiktas izmaiņas nodokļu nomaksas termiņpagarinājuma grafikā, un veikta manuāla maksājuma attiecināšana un nodokļu saistību pārrēķins. Tāpat nav realizēta viena kritiska¹⁰¹ izmaiņa¹⁰², lai uzlabotu FIFO darbību, ja nodokļu nomaksas termiņpagarinājuma grafiks tiek dzēsts vai labots.

Tādējādi, neatrisinātās problēmas un neieviešie uzlabojumi MAIS grāmatvedības funkcionalitātē un FIFO algoritmā ietekmē nodokļu saistību un prasību apmēru un VID administrēto nodokļu ieņēmumu grāmatvedības uzskaites datu korektumu.

Valsts kontroles revīzijas par 2021. gada Saimnieciskā gada pārskata sagatavošanas pareizību¹⁰³ sniegtā ieteikuma par kļūdu novēršanu virzība

Revīzijā par 2021. gada Saimnieciskā gada pārskatu tika konstatētas kļūdas uzskaites datos un grāmatojumos, kas ietekmē pārskata bilances aktīvu un pasīvu posteņus.

Valsts kontrole sniedza ieteikumu – VID novērst kļūdas VID administrēto nodokļu, nodevu un citu tā administrēto uz valsts budžetu attiecināmo maksājumu uzskaites datos par 2021. gadu, lai VID ikgadējā nodokļu pārskatā par 2022. gadu salīdzināmā informācija par iepriekšējo pārskata periodu būtu korekta un pilnīga. Lai nodrošinātu ieteikuma ieviešanu, VID apņēmas līdz:

- ❖ 03.07.2023. nodrošināt labojumu veikšanu konstatētajām neatbilstībām VID administrēto nodokļu, nodevu un citu tā administrēto uz valsts budžetu attiecināmo maksājumu uzskaites datos par 2021. gadu;
- ❖ 03.04.2023. izvērtēt iespēju un atbilstoši pieejamiem resursiem pilnveidot CMIS pārskatu, tajā ietverot pilnīgu informāciju par muitas maksājumiem;
- ❖ 02.01.2025. pakāpeniski pilnveidot VID administrēto nodokļu, nodevu un citu tā administrēto uz valsts budžetu attiecināmo maksājumu grāmatvedības uzskaiti (t. sk. CMIS datu pārnesi), atbilstoši MAIS attīstībai.

VID veicis grāmatojumus par 2021. gadu konstatēto neatbilstību novēršanai¹⁰⁴, piemēram, starp MAIS ievadītajiem un CMIS pārskatā uzrādītajiem muitas zembilances kontu atlikumiem, ir veikti grāmatojumi uz 01.01.2022. par muitas zembilances kontu atlikumiem MAIS, ir veikti arī citi manuālie iepriekšējo gadu kļūdu labošanas grāmatojumi MAIS. Tomēr arī šogad konstatētais liecina, ka arī 2022. gada grāmatvedības uzskaites datos un grāmatojumos ir neatbilstības. Turklāt atbilstoši VID skaidrojumam¹⁰⁵, piemēram, iegrāmatojot CMIS datus MAIS atbilstoši CMIS pārskatam, grāmatojumi tiek veikti

matemātiski vienā summā aplēšu veidā vai netiek veikti vispār, piemēram, lai gan CMIS pārskatā par 2022. gadu kontā 6XXX ir uzrādīti samazināti ieņēmumi, MAIS grāmatojumi netika veikti, jo kontā 6XXXX “Ieņēmumi no maksājumu lauksaimniecības precēm nokavējuma naudas un soda naudas” iepriekšējā gada atlikums bija 0.

Attiecībā uz CMIS pārskata pilnveidošanu Finanšu ministrija¹⁰⁶ informēja, ka:

31.03.2023. ir izvērtēta iespēja, pilnveidot CMIS pārskatu un secināts, ka saistībā ar to, ka muitas maksājumus ir paredzēts uzskaitīt CMIS tikai līdz 31.12.2024. un finansējums CMIS pilnveidošanai ir ierobežots, un līdz tam informācija par naudas līdzekļu kontiem ir iegūstama CMIS un Valsts kasē, tad CMIS pārskats netiks pilnveidots.

Attiecībā uz VID paveikto trešās darbības ieviešanā (ieviešanas termiņš 02.01.2025.) revīzijā par 2022. gada Saimnieciskā gada pārskatu noskaidrots, ka, lai ieviestu muitas maksājumu uzskaiti MAIS no 01.01.2025.¹⁰⁷, VID:

- ❖ ir izstrādājis MAIS muitas funkcionalitātes ieviešanas plānu¹⁰⁸, kurā ir atspoguļota MAIS muitas funkcionalitātes (piemēram, Atlikto nodokļu maksātāju sinhronizēšana uz CMIS, aprēķinātie avansa maksājumi, maksājumu dokumentu apstrāde u. c.) ieviešana 2023. gadā mēnešu griezumā;
- ❖ ir uzsācis MAIS muitas funkcionalitātes izstrādi un līdz 22.06.2023. bija noslēdzis 30 vienošanās protokolus¹⁰⁹, tajā skaitā 16 vienošanās protokolos pasūtītā funkcionalitāte (piemēram, importa muitas deklarāciju drošības naudu aprēķins un pārrēķins, Depozītkonta apjoma reģistra izstrāde, MAIS muitas klasifikatoru izstrāde, kas ir nepieciešami importa muitas deklarācijai) bija piegādāta un pieņemta no VID puses.

Papildus revīzijā VID sniedza informāciju¹¹⁰, ka:

vēl nav uzsākta kritiski nepieciešamo funkcionalitāšu izstrāde – ES tradicionālo pašu resursu administrēšana, muitas maksājumu saldo migrācija, solidārā atbildība u.c. Tādējādi rodas bažas un pastāv risks, ka muitas maksājumu uzskaites nodrošināšana vienotajā nodokļu kontā no 01.01.2025. varētu būt problemātiska.

Ņemot vērā minēto, Valsts kontrole turpinās uzraudzīt ieteikuma ieviešanas gaitu un revīzijas par 2023. gada Saimnieciskā gada pārskata sagatavošanas pareizību ietvaros vērtēs gan muitas maksājumu precīzas uzskaites ievērošanu, gan muitas maksājumu datu no CMIS pārskata precīzu manuālu ievadīšanu MAIS virsgrāmatā uz 31.12.2023., gan progresu MAIS muitas funkcionalitātes ieviešanā 2023. gadā.

Valsts kontroles revīzijas par 2021. gada Saimnieciskā gada pārskatu¹¹¹ sniegtā ieteikuma par prasību un saistību pret likvidētiem nodokļu maksātājiem izslēgšanu virzība

Revīzijā par 2021. gada Saimnieciskā gada pārskatu secināts, ka VID ikgadējā nodokļu pārskata bilancē uz 31.12.2021. prasību un saistību apjoms ir nepamatoti palielināts, jo VID nav pilnā apmērā dzēsis nodokļu parādus un nodokļu pārmaksas likvidētiem nodokļu maksātājiem un nav izslēdzis šīs summas no uzskaites, attiecīgi samazinot vai palielinot budžeta ieņēmumus, kā to nosaka normatīvais regulējums.

Tādēļ Valsts kontrole sniedza ieteikumu – VID veikt darbības, lai savlaicīgi no uzskaites tiku izslēgtas prasības un saistības pret likvidētiem nodokļu maksātājiem, lai turpmāk VID ikgadējā nodokļu pārskatā netiktu uzrādītas nepamatotas summas, proti, aktīvi un ieņēmumi uzrādīti par augstu, bet saistības un izdevumi – par zemu. Lai nodrošinātu ieteikuma ieviešanu, VID apņēmas līdz:

- ❖ 02.01.2023. nodrošināt automātisku likvidēto juridisko personu pārmaksu dzēšanu;
- ❖ 03.04.2023. izstrādāt operatīvo pārskatu, ar kura palīdzību var atlasīt likvidētos nodokļu maksātājus, kuriem ir uzskaitītas nodokļu pārmaksas, lai sistēmiski nodrošinātu pilnīgu kontroli.

Revīzijā par 2022. gada Saimnieciskā gada pārskatu Finanšu ministrija informēja¹¹² par ieteikumu ieviešanas progresu un norādīja, ka:

- ❖ 02.01.2023. operatīvais pārskats ieviests un MAIS var atlasīt likvidētos nodokļu maksātājus ar pārmaksām un neattiecinātām iemaksām, kuras nav dzēstas;
- ❖ 30.03.2023. nav ieslēgta likvidēto juridisko personu pārmaksu automātiskā dzēšana, lai gan tā ir uzstādīta produkcijas vidē, taču pirms tam ir jārealizē saistītais piedziņas process.

Atbilstoši VID informācijai¹¹³ likvidēto juridisko personu pārmaksu automātiskā dzēšana uz 11.08.2023. joprojām nav ieslēgta, jo nav atrisināta kļūda, ka pēc automātiskās parādu dzēšanas likvidētajiem nodokļu maksātājiem paliek neattiecināmās iemaksas/pārmaksas.

Atbilstoši VID informācijai¹¹⁴, likvidēto/mirušo juridisko un fizisko nodokļu maksātāju nodokļu parādus un pārmaksas VID MAIS dzēš manuāli, ieviešot automatizētu juridisko personu nodokļu parādu dzēšanu tikai no 21.12.2022.

Revīzijā par 2022. gada Saimnieciskā gada pārskatu joprojām konstatētas prasību un saistību uzskaites nepilnības, jo VID ikgadējā nodokļu pārskatā par 2022. gadu bilances posteņu vērtību apjoms ir nepamatoti palielināts:

- ❖ aktīva postenī “Īstermiņa prasības” vismaz par 69 860,7 tūkst. *euro*, jo nav dzēsti likvidēto/mirušo nodokļu maksātāju parādi, tai skaitā juridisko personu parādi par 67 031,6 tūkst. *euro* un fizisko personu nodokļu parādi par 2829,1 tūkst. *euro*¹¹⁵. Turklāt tika konstatēts, ka, dzēšot likvidēto juridisko personu nodokļu parādus, atsevišķos gadījumos, nodokļu parāda summa nav nodzēsta pilnībā, piemēram, nodzēsti 5,7 tūkst. *euro*, atstājot nenodzēstus divus centus (kopējā nedzēstā summa nav identificējama). Atbilstoši VID sniegtajam skaidrojuma¹¹⁶, lai novērstu neatbilstības, 30.03.2023. ir pieteikts problēmziņojums, kurš 26.06.2023. ir atrisināts;
- ❖ pasīva postenī “Saistības par nodokļiem, nodevām un citiem maksājumiem” par 257,8 tūkst. *euro*, jo nav dzēstas mirušo fizisko personu pārmaksas 150,4 tūkst. *euro* apmērā un likvidēto nodokļu maksātāju neattiecinātās iemaksas 107,4 tūkst. *euro* apmērā nav pārskaitītas uz valstij piekritīgās mantas kontu¹¹⁷.

Atbilstoši VID apstiprinātam kontu plānam¹¹⁸ ieņēmumus no nodokļu maksātāju saistību (pārmaksu) dzēšanas paredzēts uzskaitīt kontā 8530, bet izdevumus no prasību dzēšanas piecos kontos 863xx, taču revidenti nevarēja gūt pārliecību, vai virsgrāmatas atsevišķi posteņi uzrādīti pareizā vērtībā, jo MAIS grāmatvedības funkcionalitātē grāmatvedības ieraksti nav izsekojami, tāpēc ka veikti nekorekti grāmatojumi¹¹⁹, piemēram:

- ❖ ieņēmumi no likvidēto/mirušo nodokļu maksātāju dzēstām pārmaksām 1541,2 tūkst. *euro* apmērā uzskaitīti ieņēmumu kontos 61XXX, nevis kontā 8530 “Ieņēmumi no saistību dzēšanas”, jo pārmaksu dzēšanai MAIS nav izstrādāts automātisks process un VID pārmaksas dzēš manuāli, izmantojot neatbilstošu darbību (finanšu transakciju), kā rezultātā veidojas neatbilstošs grāmatojums. Par konstatēto problēmu VID pieteicis problēmziņojumu, pēc kura izstrādes tiks precizētas pārmaksu dzēšanai izmantojamās darbības (finanšu transakcijas), lai sasaitē tiktu izmantotas darījuma būtībai un VID kontu plānam atbilstošas kontējumu shēmas¹²⁰;
- ❖ tāpat kontā 8530 “Ieņēmumi no saistību dzēšanas”, kas grāmatvedības uzskaitē ir paredzēts pārmaksu dzēšanai ir veikti nepamatoti grāmatvedības ieraksti, piemēram, konta 8634 debetā un konta 8530 kredītā ir uzskaitīta summa 185 725,2 tūkst. *euro*, savukārt, veicot pretējus grāmatojuma ierakstus – konta 8530 debets un konta 8634 kredīts –, šī summa ir samazināta par 60 123 tūkst. *euro*, līdz ar to ir apgrūtināta grāmatojumu ierakstu izsekojamība, lai gūtu pārliecību, ka darījumi ir uzskaitīti pareizajā vērtībā. Revīzijas noslēgumā VID informēja, ka¹²¹ par konstatēto problēmu tika pieteikts un atrisināts problēmziņojums. MAIS virsgrāmatā tika veiktas datu korekcijas, kā arī dati tika precizēti 10.08.2023. iesniegtajā precizētajā VID ikgadējā nodokļu pārskatā par 2022. gadu.

Revīzijā par 2021. gada Saimnieciskā gada pārskatu sniegts ieteikums ar mērķi, lai turpmāk VID ikgadējā nodokļu pārskatā netiktu uzrādītas nepamatotas summas, tomēr, tā kā konstatētās neatbilstības revīzijā par 2022. gada Saimnieciskā gada pārskatu apliecina, ka joprojām VID ikgadējā nodokļu pārskatā par 2022. gadu bilances posteņu vērtību apjoms ir nepamatoti palielināts, jo VID nav pilnā apmērā dzēsis nodokļu parādus un nodokļu pārmaksas likvidētiem nodokļu maksātājiem, Valsts kontrole nesniedz jaunu ieteikumu, bet iepriekš minētā ieteikuma ieviešanas termiņu pagarina līdz 01.03.2024.

Par ikgadējā nodokļu pārskata veidlapu sagatavošanu

Revīzijā par 2021. gada Saimnieciskā gada pārskatu revidenti konstatēja, ka VID 2022. gadā pasūtīja automatizētu ikgadējā nodokļu pārskata veidlapu sagatavošanu (aizpildīšanu) DNS, lai VID tās varētu augšupielādēt Valsts kases *ePārskatu* sistēmā. Tomēr, konstatējot problēmas piegādātajā funkcionalitātē, VID ikgadējo nodokļu pārskatu sagatavoja daļēji manuāli – pārskata veidlapas tika lejupielādētas no DNS un tajās manuāli tika precizēta informācija atbilstoši MAIS virsgrāmatas datiem.

Revīzijā, vērtējot progresu problēmu novēršanā VID ikgadējā nodokļu pārskata veidlapu sagatavošanas funkcionalitātē, konstatēts, ka:

- ❖ ir novērstas problēmas, kas bija pieteiktas līdz 2022. gada maijam¹²²;
- ❖ no 2022. gada jūnija līdz 2023. gada jūlijam tika identificētas septiņas jaunas problēmas un pieteikti septiņi izmaiņu pieprasījumi. Uz 03.07.2023. nav novērsta viena problēma (saistīta ar informācijas atspoguļošanu pārskata Finanšu pārskata posteņu skaidrojumu veidlapā) un realizēti četri izmaiņu pieprasījumi¹²³ (izmaiņas datu atspoguļošanā pārskata Finanšu pārskata posteņu skaidrojumos, budžeta izpildes pārskatā (2PB) un naudas plūsmas pārskatā);
- ❖ ir saglabājusies situācija, ka automatizēti sagatavotajās ikgadējā nodokļu pārskata veidlapās ir kļūdaina informācija, un VID veic manuālu pārskata veidlapu datu labošanu¹²⁴.

VID atbilstoši normatīvajam aktam¹²⁵ jāsagatavo un VID ikgadējā nodokļu pārskatā jāsniedz papildu dati visaptverošā piezīmē V5. “Nodokļu administrēšanas rezultāts”, kur astoņās veidlapās tiek ietverta detalizēta informācija par prasībām (veids, struktūras izmaiņas, termiņstruktūra, lielākie parādnieki, prasības pret likvidētiem nodokļu maksātājiem), saistībām un par valstij piekritīgo mantu.

Revīzijā par 2021. gada Saimnieciskā gada pārskatu tika konstatētas 1) nepilnības MAIS izstrādātajam pasūtītajos lietotārstāstu aprakstos; 2) matemātiskas kļūdas kopsummu aprēķinos; 3) neatbilstības ar virsgrāmatā uzrādīto informāciju un grāmatojumie MAIS sistēmā.

Revīzijā par 2022. gada Saimnieciskā gada pārskatu tika konstatēts, ka: 1) pilnveidoti V5.PRAS un V5.SAIS veidlapu aizpildīšanas lietotārstāsti, taču V5.SAIS lietotārstāsts tomēr vēl nenodrošina korektu datu ielasīšanas algoritmu veidlapas sadaļās “Aprēķināts” vai “Citas izmaiņas”; 2) kopsummu aprēķini veidlapās izpildās automātiski un tie ir matemātiski korekti; 3) sakarībās ar virsgrāmatas kontu sākuma atlikumiem, to apgrozījumiem un beigu atlikumiem ir šādas neatbilstības:

V5.PRAS Informācija par nodokļu, nodevu un citu uz valsts budžetu attiecināmo maksājumu prasībām atbilstoši to veidam un prasību kontiem

1 158 004,2 tūkst. *euro* apmērā bruto sākuma atlikumi sadalījumā pa prasību kontiem nesakrīt ar virsgrāmatā uzrādītajām summām sadalījumā pa kontiem un 1565,7 tūkst. *euro* apmērā sadalījumā pa summu veidiem (pamatsumma, nokavējuma nauda).

Atbilstoši VID sniegtajai informācijai¹²⁶:

- *ePārskatos* par 2021. gadu konstatētās kļūdas netika labotas un tās ir iekļautas 2022. gada apgrozījumā;
- kontu plānā uzkrātiem ieņēmumiem nav izveidoti subkonti pa summu veidiem, tādēļ labojumi veikti manuāli;

- datu eksports uz *ePārskatiem* nenodrošina korektu pārējo prasību par nodokļiem, nodevām un citiem maksājumiem budžetos sadalījumu pa summu veidiem.

Vismaz 820 tūkst. *euro* apmērā (PVN) pārskata periodā aprēķinātā summa nesakrīt ar grāmatojumu datiem MAIS sistēmā.

Atbilstoši VID sniegtajai informācijai¹²⁷ nesakrītība ir pamatojama ar kļūdu, kas radusies, veicot manuālas korekcijas. Dati tiks laboti pēc 10.08.2023.

V5.SAIS Informācija par nodokļu, nodevu un citu uz valsts budžetu attiecināmo maksājumu saistībām atbilstoši to veidam un saistību kontiem

3416,1 tūkst. *euro* apmērā sākuma atlikumi sadalījumā pa saistību kontiem nesakrīt ar virsgrāmatā uzrādītajām summām sadalījumā pa kontiem.

Atbilstoši VID sniegtajai informācijai¹²⁸ datu eksports uz *ePārskatiem* nenodrošina korektu summu uzrādīšanu. Veicot manuālas korekcijas arī tika pieļautas kļūdas.

Vismaz 10 tūkst. *euro* apmērā (IIN, PVN) citas saistību izmaiņas pārskata periodā nesakrīt ar grāmatojumu datiem MAIS sistēmā, jo ir kļūda Lietotājstāstā.

Atbilstoši VID sniegtajai informācijai¹²⁹ un papildu komunikācijai dati tiks laboti pēc 10.08.2023.

Papildus konstatēts, ka, piemēram, veidlapā V5.NMPM “Prasības pret nodokļu maksātājiem, kas pārsniedz 1000 tūkst. *euro*” uzrādītā kopsumma pret konkrētiem nodokļu maksātājiem veido 12 338 211 tūkst. *euro*, kas gandrīz četras reizes pārsniedz VID ikgadējā nodokļu pārskata bilancē uzrādīto kopējo prasību summu, turklāt parādi šajā veidlapā ir norādīti neatbilstoši nodokļu maksātāju parādiem, tas nozīmē, ka viena nodokļa maksātāja parāds ir norādīts citam nodokļu maksātājam, vai attēlots nepareizos apjomos. Atbilstoši VID sniegtajam skaidrojumam¹³⁰ kļūdas radās automātiski, eksportējot datus un bija jāveic manuāla korekcija, kas netika veikta, bet kļūdas tiks novērstas, veicot korekcijas VID ikgadējā nodokļu pārskata par 2022. gadu veidlapās līdz 10.08.2023., kad Valsts kase atvērs *ePārskatu* sistēmu kļūdu labošanai.

Revīzijas noslēgumā VID informēja, ka¹³¹:

VID ikgadējā nodokļu pārskata veidlapās V5.PRAS un V5.SAIS plānots novērst datu ielasīšanas algoritma nepilnības. 10.08.2023. iesniegtajā precizētajā VID ikgadējā nodokļu pārskatā par 2022. gadu veidlapā V5.NMPM dati ir atlasīti no jauna un eksporta datu kļūda ir novērsta.

1.2. VID sadarbība ar klientiem

Revīzijā secinājām, ka VID sadarbība ar klientiem ir uzlabojama, jo VID nav nodrošinājis nodokļu maksātāju veikto IIN iemaksu uzraudzību, kā arī nav informējis nodokļu maksātājus par tiesībām atgūt pārmaksāto IIN. Nodokļu maksātāju informēšana par deklarācijā konstatētajām neprecizitātēm, kā arī iespējām saņemt IIN pārmaksas atmaksu novērstu situācijas, kad nodokļu maksātājiem veidojas pārmaksas no viņu veiktajām iemaksām un veicinātu VID stratēģisko mērķu sasniegšanu.

Vērtējot VID attīstības stratēģiju 2020.–2022. gadam¹³², konstatēts, ka starp stratēģijas mērķiem ir ietverti, piemēram:

- ❖ klientu vajadzībām atbilstoši pakalpojumi – pazīstam savu klientu;
- ❖ uz uzticēšanos vērsta komunikācija un sadarbība – uzticamies savam klientam.

Arī jaunajā VID attīstības stratēģijā 2023.–2026. gadam¹³³ viens no prioritārajiem virzieniem “Palīgs ikvienam iedzīvotājam un uzņēmumam godīgi izpildīt nodokļu un muitas saistības” ir vērsts uz klientu sadarbību un apmierinātību, un tā mērķi ir:

- ❖ ērtu un mūsdienīgu pakalpojumu un pašapkalpošanās rīku attīstība, ņemot vērā klientu vajadzības;
- ❖ mērķtiecīga komunikācija labprātīgai nodokļu un muitas saistību izpildei;
- ❖ pastāvīgs dialogs ar politikas veidotājiem nodokļu un muitas sistēmas kompleksai pilnveidei.

Lai izpildītu šos mērķus, VID apņemas veikt vairākus pasākumus¹³⁴, piemēram, lai:

- ❖ sniegtu ērtus un mūsdienu prasībām atbilstošus pakalpojumus ikvienam klientam, VID īpaši pievērsīs uzmanību klientorientētas pieejas stiprināšanai;
- ❖ nodrošinātu nepārtrauktu klientu atbalstu tiešsaistē, VID pilnveidos digitālos pašapkalpošanās risinājumus;
- ❖ izvēlētos piemērotāko klientu apkalpošanas taktiku, VID analizēs klientu uzvedību ietekmējošos faktorus un sekos līdzi klientu apmierinātības līmenim;
- ❖ veicinātu labprātīgas nodokļu un muitas saistību izpildi, VID meklēs risinājumus, kā sistemātiskāk izglītēt un informēt klientus, pievērsot lielāku uzmanību uz klientu vajadzībām.

Viens no nodokļu administrēšanas būtiskiem un nodokļu maksātājiem nozīmīgiem procesiem ir pārmaksāto nodokļu atmaksa.

Revīzijā, izlases veidā pārbaudot 168 nodokļu maksātājus (fiziskās personas), kuri VID iesniedz gada ienākuma nodokļa deklarācijas, konstatēts, ka piecos gadījumos MAIS funkcionalitātē Reģistri atbilstoši nodokļu maksātāja “Budžeta maksājumu nomaksas stāvoklis” pret nodokļu maksātāju “stāvoklis par saistībām” uz 31.12.2022. ir uzrādīts kā pārmaksa 42 tūkst. *euro* apmērā, kas veidojas no darījuma “Saldo uz 01.01.2021 – Iedzīvotāju ienākuma nodoklis”.

Revidenti pārbaudes laikā lūdza VID skaidrot¹³⁵, kāpēc VID nodokļu maksātājiem šīs pārmaksas nav atmaksājis, lai gan nodokļu maksātāji 2022. gadā ir iesnieguši citas nodokļu deklarācijas ar IIN pārmaksu un VID ir veicis šīs IIN izmaksas 2022. gadā.

Revīzijā noskaidrots¹³⁶, ka minētās IIN saldo saistības pārmaksa izveidojas no nodokļu maksātāju veiktajām iemaksām, kurām pretī nav aprēķinīti. Turklāt VID sniedza skaidrojumu, ka:

atmaksas saskaņā ar iesniegtajām gada ienākuma deklarācijām nav veicamas no IIN saldo saistībām, bet gan no pašas deklarācijas, pamatojoties uz likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 19. pantu (atmaksu veic trīs mēnešu laikā). Savukārt saldo saistības pārmaksas atmaksa ir veicama, pamatojoties uz likuma “Par nodokļiem un nodevām” 28. panta otro daļu (ir jābūt nodokļa maksātāja iesniegumam).

Papildu VID skaidro, ka¹³⁷:

nodokļu maksātājam ir tiesības iesniegt nodokļu deklarācijas labojumu vai precizējumu triju gadu laikā pēc likumos noteiktā maksāšanas termiņa. Termiņš, kādā nodokļu maksātājam ir tiesības pieprasīt pārmaksātās nodokļu summas atmaksu, ir salāgots ar termiņu, kādā nodokļu administrācijai ir tiesības uzsākt nodokļu administrācijas pārbaudi, lai izvērtētu pārmaksātās summas pamatotību. Pēc šī termiņa notecējuma zūd nodokļu administrācijas iespēja veikt attiecīgās darbības, kas saistītas ar pārmaksātās nodokļu summas administrēšanu.

Ņemot vērā revīzijas laikā sniegtos VID skaidrojumus, secināms, ka VID minētās nodokļu maksātāju iemaksas ir definējis kā pārmaksas. Turklāt nodokļu maksātājs nesauņems iemaksāto summu, jo triju gadu laikā nav pieprasījis pārmaksātās nodokļa summas atmaksu.

Tāpat revīzijā konstatēts¹³⁸, ka IIN pārmaksas par darījumiem “Saldo uz 01.01.2021. – Iedzīvotāju ienākuma nodoklis” dažiem nodokļu maksātājiem veidojas pat no 2009. gadā veiktajām iemaksām.

Lai gan likums¹³⁹ paredz, ka pārmaksātās nodokļu summas VID dzēš, ja nodokļu maksātājs ir likvidēts un izslēgts no nodokļu maksātāju reģistra vai triju gadu laikā no konkrētā nodokļa likumā noteiktā maksāšanas termiņa nav pieprasījis pārmaksātās nodokļa summas atmaksu vai novirzīšanu kārtējo vai nokavēto nodokļu maksājumu segšanai u. tml., tomēr tikai revīzijas laikā pēc revidentu minētajiem piemēriem, VID apliecināja, ka izskatīs noilgušās pārmaksas dzēšanu¹⁴⁰.

Revīzijas noslēgumā VID attiecībā uz revīzijas laikā konstatēto, ka IIN pārmaksas par darījumiem “Saldo uz 01.01.2021. – Iedzīvotāju ienākuma nodoklis”, kas veidojušās no IIN kļūdainajām iemaksām līdz 31.12.2020. un 01.01.2021. pārcelti uz MAIS kā atlikumi, un uz pārbaudes brīdi joprojām nav dzēstas, paskaidroja¹⁴¹:

likums “Par nodokļiem un nodevām” līdz 30.06.2023., t.i., līdz likuma grozījumu spēkā stāšanās brīdim, nenoteica tiesības dzēst pārmaksu, kas veidojusies no nodokļu maksātāju veiktajām iemaksām. Turklāt līdz 2021. gadam informācijas sistēmās nebija iegūstama informācija par pārmaksas izveidošanās iemeslu, proti, vai tā izveidojās saskaņā ar iesniegto deklarāciju, vai no kļūdaini veiktās iemaksas. Šādu informāciju varēja iegūt tikai analizējot katru nodokļu maksātāju individuāli. Atbilstoši Nodokļu pārvaldes Maksājumu uzskaites daļas darbinieku kapacitātei regulāri tika izskatītas pārmaksas un veiktas atbilstošas darbības, proti, dzēstas tās pārmaksas, kas veidojušās saskaņā ar iesniegtajām deklarācijām un kurām ir iestājies noilgums. Saskaņā ar grozījumiem likumā “Par nodokļiem un nodevām” (stājās spēkā no 30.06.2023.), kas paredz dzēst arī vienotajā nodokļu kontā nepareizi iemaksāto maksājumu summas, ja iestājies noilgums, ir pieteikts Remedy ziņojums par automātisku dzēšanu. Līdz ar to tiks dzēsti uz MAIS 01.01.2021. pārceltie atlikumi, kas tiek uzskaitīti kā pārmaksas.

Normatīvais akts nosaka¹⁴², ka nodokļu administrācijas pienākums ir kontrolēt nodokļu, nodevu, kā arī citu valsts noteikto maksājumu aprēķināšanas un maksāšanas pareizību. Pieļaujot situācijas, kad nodokļu maksātājiem veidojas pārmaksas no viņu veiktajām iemaksām, turklāt lielos apmēros, secināms, ka VID likumā noteikto pienākumu nav veicis pietiekami labi un nav kontrolējis maksāšanas pareizību.

Jāmin, ka jau iepriekš revīzijā par 2016. gada Saimnieciskā gada pārskatu¹⁴³ tika konstatētas nepilnības saistībā ar pārmaksātā IIN atmaksu un sniegti ieteikumi, piemēram,

- ✓ VID izvērtēt iespēju pārskatīt lēmumu par IIN pārmaksu atmaksu saturu, veidojot teksta izklāstu vienkāršu un nodokļu maksātājiem viegli uztveramu, vienlaicīgi ietverot tajā pilnu informāciju par deklarācijā VID konstatētajām neprecizitātēm, šādi izglītojot nodokļu maksātāju, lai samazinātu nepilnības turpmāk iesniedzamajās deklarācijās un informētu arī par tiesībām, kādas nodokļu maksātājs var izmantot turpmākajos taksācijas periodos.

Lai gan ieteikumu ieviešanas rezultātā VID ir veicis virkni pasākumu, lai nodrošinātu IIN nodokļu pārmaksu atmaksu pēc normatīvajos aktos noteiktās kārtības, tomēr vēl joprojām ne visi nodokļu maksātāji pārzina nodokļu jomas specifiskajos normatīvajos aktos noteiktās prasības un visas nodokļu deklarēšanas un maksāšanas nianšes.

Revidentu ieskatā, konstatētie gadījumi, kad nodokļu maksātāja iemaksas ilgstoši netiek atmaksātas un VID nav informējis nodokļu maksātāju, liecina par trūkumiem VID un klientu sadarbībā. Šobrīd VID īstenotie pasākumi, piemēram, izstrādāti informatīvie un skaidrojošie vizuālie materiāli, aktīva komunikācija sociālajās platformās, tiešsaistes semināru organizēšana dažādām mērķauditorijām, personalizēto vēstuļu sūtīšana Elektroniskās deklarēšanas sistēmā, galvenokārt, vērsti tikai uz godīgu konkurenci un nodokļu (nodevu) saistību labprātīgu izpildi.

Ieteikumi

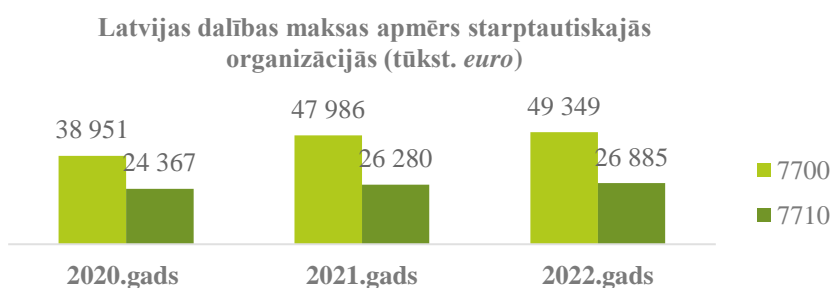
1. Lai stiprinātu klientorientētu pieeju, VID veikt pasākumus, lai nodokļu maksātāji tiktu informēti par ilgstoši neizmantotām vienotajā nodokļu kontā veiktajām neattiecinātajām iemaksām.
2. VID veikt pasākumus, lai nodrošinātu nodokļu maksātāju nodokļu pārmaksu uzraudzību un valsts budžetā pilnīgi vai daļēji ieskaitāmo nodokļu pārmaksas un vienotajā nodokļu kontā nepareizi iemaksāto maksājumu summu dzēšanu normatīvajā aktā noteiktajos termiņos.

1.3. Izdevumi un iespējamās saistības par Latvijas dalību starptautiskajās organizācijās

Atbilstoši Finanšu ministrijas sniegtajai informācijai par Valsts kases veikto izvērtējumu un secinājumiem, ka šobrīd nav pietiekama pamatojuma iespējamās saistības, kas izriet no Latvijas dalības starptautiskajās organizācijās uzrādīt Latvijas Saimnieciskā gada pārskatā iespējamo saistību sastāvā, arī šogad Valsts kontrolei nebija iespējams noteikt, kāds tieši ir nepieciešamo labojumu apmērs Saimnieciskā gada pārskatā uzrādīto iespējamo saistību vērtībai.

Latvija ir aktīva starptautisko organizāciju dalībvalsts un, īstenojot savus ārpolitikas mērķus, uzņemas arī atbildību par šo organizāciju jau esošām un iespējamām saistībām, kas ietver arī starptautisko organizāciju nodarbināto ilgtermiņa pabalstus, piemēram, pensijas un pēcnodarbinātības pabalstus.

No 2020. līdz 2022. gadam Latvijas starptautiskās sadarbības izmaksas (EKK 7700 Starptautiskā sadarbība)¹⁴⁴, neskaitot kārtējos maksājumus Eiropas Savienības budžetā, ir palielinājušās par 10 398 tūkst. *euro* jeb 27 %, savukārt valsts budžeta izdevumi biedra naudas, dalības maksas un iemaksu starptautiskajās organizācijās samaksai (EKK 7710) laika posmā no 2020. līdz 2022. gadam palielinājušās par 2 518 tūkst. *euro* jeb par 10 %¹⁴⁵ (skatīt 3. attēlu).

3. attēls. Salīdzinājums valsts budžeta līdzekļu izlietojumam starptautiskajai sadarbībai un biedra naudu, dalības maksas un iemaksu starptautiskajās organizācijās samaksai

Ņemot vērā, ka Latvijas dalības apjoms starptautiskajās organizācijās arvien paplašinās, svarīgi ir apzināties, kā varētu pieaugt gan ikgadējo valsts budžeta izdevumu, gan iespējamo saistību apmērs no dalības tajās starptautiskajās organizācijās, kurās Latvija jau ir dalībvalsts.

Nepietiekami izvērtējot Latvijas iespējamo saistību¹⁴⁶ apjomu attiecībā uz pēcnodarbinātības labumu segšanu starptautiskajās organizācijās, var rasties risks par nākotnē sagaidāmo budžeta ieņēmumu spēju segt izdevumus, kas izriet no Latvijas dalības starptautiskajās organizācijās.

Finanšu ministrijai kā atbildīgajai par Saimnieciskā gada pārskata sagatavošanu ir pienākums nodrošināt, ka Latvija ir apzinājusi iespējamās finanšu riskus un uzrādījusi visas saistības vai iespējamās saistības Saimnieciskā gada pārskatā.

2019. gada Saimnieciskā gada pārskata revīzijā vērtējam šo jautājumu un konstatējam, ka 1) tikai dažas starptautiskās organizācijas un atbalsta institūcijas finanšu pārskatus sagatavo atbilstoši Starptautiskajiem publiskā sektora grāmatvedības standartiem un ir atzinušas uzkrājumus pēcnodarbinātības labumu segšanai, 2) Latvijas daļa šo nākotnes saistību segšanai no publiski pieejamās informācijas nav nosakāma, kā arī 3) šo atbalsta organizāciju finansējums lielākoties tiek nodrošināts no dalībvalstu ikgadējam iemaksām un papildu iemaksām, ja pēcnodarbinātības pabalstu izmaksai nav pietiekama līdzekļu apjoma.

Revīzijā sniedzām ieteikumu:

Lai nodrošinātu, ka Saimnieciskā gada pārskatā tiek atklāta pilnīga un patiesa informācija par iespējamajām saistībām, Finanšu ministrijai izvērtēt un atklāt Saimnieciskā gada pārskatā Latvijas iespējamās saistības, kas izriet no Latvijas dalības starptautiskajās organizācijās.

Finanšu ministrija ir apņēmusies ieteikumu ieviest līdz 02.01.2023.

Valsts kase veica izvērtējumu un secināja, ka, iestājoties starptautiskā organizācijā, papildus Latvijas interešu izvērtējumam tiek apzināta arī šīs dalības finansiālā ietekme, kuru ņem vērā, plānojot valsts budžetu nākamajiem gadiem. Izmaiņas finansējumā nav par pamatu Latvijas dalības pārskatīšanai starptautiskajās organizācijās, kur dalības mērķi pārsvarā ir politiski. Kā norāda Valsts kase, starptautisko organizāciju pēcnodarbinātības labumu saistības uz dalībvalstīm attiecas netieši, šādu saistību aprēķināšanai patērējams nesamērīgs administratīvais resurss. Līdz ar to Valsts kase uzskata, ka šobrīd nav pietiekama pamatojuma šādas saistības uzrādīt Latvijas Saimnieciskā gada pārskatā iespējamo saistību sastāvā.

Ņemot vērā, ka jebkuras iespējamās saistības, iestājoties noteiktiem nosacījumiem, kļūst par saistībām, iespējamo saistību apzināšana ir īpaši svarīga. Turklāt starptautisko organizāciju atbalsta institūciju, kuras nodrošina pēcnodarbinātības pabalstu izmaksu, saistības tiek segtas tieši no šo institūciju budžetiem, kuri, savukārt, lielākoties tiek veidoti no dalībvalstu ikgadējam iemaksām. Līdz ar to Valsts kontrole uzskata, ka starptautisko organizāciju saistības par pēcnodarbinātības labumiem proporcionāli Latvijas līdzdalības daļai starptautiskajās organizācijās būtu jāuzrāda Saimnieciskā gada pārskatā kā iespējamās saistības.

Šobrīd norit darbs pie Eiropas publiskā sektora grāmatvedības standartu izstrādes, t. sk. paredzētas arī diskusijas par iespējamo saistību uzrādīšanu Eiropas Savienības dalībvalstu finanšu pārskatos, tāpēc Valsts kontrole atzinumos par saimnieciskā gada pārskatu neaplēstās iespējamās saistības, kas izriet no Latvijas dalības starptautiskajās organizācijās, turpinās norādīt kā apjoma ierobežojumu.

1.4. Ogres novada pašvaldības saistības (līdz 01.07.2021. Lielvārdes novada pašvaldības saistības)

2015. gada Saimnieciskā gada pārskata revīzijā konstatēts, ka Lielvārdes novada domes priekšsēdētājs 24.11.2015. bez atbilstoša pilnvarojuma un pretēji tiesību normās noteiktajai speciālajai kārtībai, kādā pašvaldības var ņemt aizņēmumus un uzņemties citas finansiālās saistības, parakstīja un iesniedza Valsts kasē dokumentu “*Promissory Note*” par finanšu saistību (aizņēmums) 200 000 tūkst. *euro* apmērā uzņemšanos pašvaldības vārdā¹⁴⁷.

Ar Zemgales apgabaltiesas kolēģijas 19.02.2021. tiesas spriedumu daļēji apmierināta Ģenerālprokuratūras prasība, atzīstot par spēkā neesošu no parakstīšanas brīža Lielvārdes novada domes priekšsēdētāja 24.11.2015. domes vārdā parakstīto dokumentu “*Promissory Note*”. Vienlaikus prasība daļā par aizdevuma līguma starp pašvaldību un *Riverside HK Ltd.* Eiropas biroju, kas izriet no dokumenta “*Promissory Note*”, atzīšanu par spēkā neesošu – noraidīta. Tiesas kolēģija izbeidza tiesvedību civillietā prasības daļā pret *Riverside HK Ltd.* Eiropas biroju.

Ģenerālprokuratūra Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamentam iesniedza kasācijas protestu par Zemgales apgabaltiesas kolēģijas 19.02.2021. spriedumu, pārsūdzot to noraidītajā prasības daļā.

Augstākajai tiesai (Senātam) kā kasācijas instancei lieta Nr. C24086817 nosūtīta 28.06.2021. un līdz šim brīdim nav izskatīta¹⁴⁸.

Ogres novada pašvaldības 2022. gada pārskata vadības ziņojumā norādīts, ka Ogres novada pašvaldības rīcībā nav informācijas, ka pašvaldības atvērtajos kontos kredītiestādēs Latvijā būtu iemaksāta dokumentā “*Promissory Note*” norādītā naudas summa vai bijušais domes priekšsēdētājs pašvaldības vārdā būtu atvēris kādus kontus kredītiestādēs ārpus Latvijas un, ka šajos kontos minētā naudas summa būtu ieskaitīta¹⁴⁹.

Zvērināts revidents atzinumā par Ogres novada pašvaldības 2022. gada pārskatu, lai pievērstu uzmanību apstākļiem, kas skaidroti finanšu pārskatā un kuriem saskaņā ar revidenta spriedumu ir izšķiroša loma, iekļāvis apstākļu akcentējumu¹⁵⁰.

Tā kā lietas izskatīšana 2022. gadā netika pabeigta un tās iznākums nav zināms, Valsts kontrole nevarēja iegūt ticamus, pietiekamus un atbilstošus pierādījumus par darījuma iespējamo ietekmi vai tās neesamību uz Saimnieciskā gada pārskatu.

1.5. Notikumi pēc bilances datuma

Atbilstoši Ministru kabineta noteikumos¹⁵¹ noteiktajai kārtībai ministrijas, centrālās valsts iestādes un pašvaldības ir iesniegušas Valsts kasei ePārskatu sistēmā veidlapu V10 “Koriģējoši notikumi pēc bilances datuma”, kurā ir sniegušas informāciju par bilances posteņu korekciju nepieciešamību.

Konsolidētā saimnieciskā gada pārskata Finanšu pārskata posteņu paskaidrojumos bilances posteņu pārklasifikācijai, konsolidācijai un korekcijām un 40 .tabulā ir skaidrotas veiktās korekcijas konsolidētajā bilancē, un būtiskākās no tām ir pasīva posteņos “Rezerves” un “Budžeta izpildes rezultāti”. Šajos posteņos ir veikta korekcija, par koriģējošo notikumu pēc bilances datuma (tajā skaitā pašu kapitāla metodes neatbilstoša piemērošana Ekonomikas ministrijā, Tieslietu ministrijā, Kultūras ministrijā un Labklājības ministrijā) samazinot iepriekšējo pārskata gadu budžeta izpildes rezultātu un atzīstot rezerves.

Tā rezultātā postenis “Rezerves” uz pārskata perioda sākumu ir palielināts par 1 249 652 tūkst. *euro*, uz pārskata perioda beigām – par 1 278 711 tūkst. *euro*, un vienlaikus postenis “Budžeta izpildes rezultāts” uz pārskata perioda sākumu ir samazināts par 1 208 451 tūkst. *euro* un uz pārskata perioda beigām – par 1 268 704 tūkst. *euro*.

2. daļa. Citi saimnieciskā gada pārskatam būtiski jautājumi – ziņošana par revīzijas jautājumu atbilstoši augstāko revīzijas iestāžu starptautiskajam standartam (ISSAI)

Kopš ir stājies spēkā 701. starptautiskais revīzijas standarts (turpmāk – SRS) “Ziņošana par galvenajiem revīzijas jautājumiem neatkarīga revidenta ziņojumā” un attiecīgi Starptautiskās Augstāko revīzijas iestāžu organizācijas (INTOSAI) izstrādātais augstāko revīzijas iestāžu starptautiskais standarts (ISSAI) 1701 “701. SRS Praktiskās piemērošanas vadlīnijas”, publiskā sektora revidentiem ir jāizvērtē nepieciešamība iekļaut galvenos revīzijas jautājumus revīzijas atzinumā par finanšu pārskatiem. Iepriekš minētie standarti paredz, ka, lai uzlabotu revīzijas atzinuma informatīvo vērtību un nodrošinātu lielāku caurskatāmību saistībā ar veikto revīziju, revidents revīzijas gaitā var identificēt t. s. galvenos revīzijas jautājumus un ziņot par šiem jautājumiem, raksturojot tos revīzijas atzinumā. Par galvenajiem revīzijas jautājumiem netiek sniegts atsevišķs atzinums. Savukārt jautājumi, kuru ietekmē tiek modificēts atzinums, netiek aprakstīti atzinuma “Ziņošana par revīzijas jautājumu atbilstoši augstāko revīzijas iestāžu starptautiskajam standartam (ISSAI)” sadaļā, bet gan atzinuma pamatojuma rindkopā.

Minēto standartu izpratnē galvenie revīzijas jautājumi ir jautājumi, kas saskaņā ar revidenta profesionālo spriedumu ir kārtējā perioda finanšu pārskatu revīzijas kontekstā nozīmīgi jautājumi, par kuriem ir ziņots revidējamās vienības vadībai un kuriem revidents ir pastiprināti pievērsis uzmanību.

Atzinumā sniegtā informācija par galvenajiem revīzijas jautājumiem kalpo kā papildinformācija potenciālajiem finanšu pārskatu lietotājiem un palīdz gūt izpratni gan par jautājumiem, kurus revidents saskaņā ar profesionālo spriedumu ir atzinis par nozīmīgākajiem jautājumiem, gan par revidējamo vienību un jomām, kurās revidējamās vienības vadība ir izdarījusi nozīmīgus spriedumus revidēto finanšu pārskatu sagatavošanas procesā. Tāpat šī informācija var kalpot potenciālajiem lietotājiem kā pamatojums turpmākai saziņai ar revidējamās vienības vadību par konkrētiem pārvaldības aspektiem, revidētajiem finanšu pārskatiem vai veikto revīziju.

Ziņojuma sadaļā “Ziņošana par revīzijas jautājumu atbilstoši augstāko revīzijas iestāžu starptautiskajam standartam (ISSAI)” tiek raksturots katrs identificētais galvenais revīzijas jautājums, kā arī tiek norādīts, kāpēc attiecīgais jautājums ir uzskatāms par galveno revīzijas jautājumu un kā attiecīgais jautājums ir izvērstis jeb atrisināts revīzijas laikā.

Revīzijas jautājumi atbilstoši augstāko revīzijas iestāžu starptautiskajam standartam (ISSAI), kas pēc revidentu profesionālā sprieduma bija visnozīmīgākie, veicot Saimnieciskā gada pārskata finanšu revīziju par 2022. gadu, ir:

- ❖ Konkurences padomes pieņemtie lēmumi karteļu lietās un to ietekme uz Saimnieciskā gada pārskatu.

Aizliegtas vienošanās

Konkurences padomes pieņemtiem lēmumiem par aizliegtas vienošanās konstatēšanu ir būtiska ietekme uz valsts un pašvaldību institūciju gada pārskatos, Saimnieciskā gada

pārskatā sniedzamo informāciju par prasībām un saistībām (t. sk. iespējamām saistībām), kā arī šie lēmumi radīs ietekmi uz valsts budžetu nākotnē, jo: 1) pasūtītājiem, kuri noslēguši līgumus ar karteļos iesaistītajiem komercsabiedrībām¹⁵², par projektu (preču) īstenošanu (piegādāšanu) tikai par būvniecības karteli CFLA un Fonds par EKII līdzekļiem¹⁵³ ir piemērojusi līdzfinansējuma finanšu korekciju uz 31.12.2022. 20 649,4 tūkst. euro apmērā¹⁵⁴; 2) konkurences tiesību pārkāpuma rezultātā ir nodarīti zaudējumi izmaksu sadārdzinājuma veidā, kā arī 3) citi ar pārkāpumu saistītie izdevumi.

Konkurences padomes uzliktais naudas sods, kā arī cietušo tiesības prasīt zaudējumu atlīdzināšanu kalpo kā būtisks priekšnoteikums, lai atturētu no turpmākas negodprātīgas rīcības nākotnē. Tomēr uzliktie naudas sodi visbiežāk sasniedz tikai daļu no pārkāpēja nelikumīgi gūtās peļņas. Kā revīzijā secināts, zaudējumu atgūšanas process nav pietiekami aktīvs, tādējādi nenodrošinot lietderīgu finanšu līdzekļu izmantošanu un, ja cietušie nepieprasa nodarīto zaudējumu atlīdzību, pārkāpējam ir iespēja sev nodrošināt nepamatotas priekšrocības un labākus tirgus apstākļus.

2.1. Konkurences padomes lēmumi par aizliegtas vienošanās konstatēšanu

Vienošanās Konkurences likuma izpratnē ir divu vai vairāku tirgus dalībnieku līgums vai saskaņota darbība, kurā tirgus dalībnieki piedalās, kā arī lēmums, ko pieņēmusi reģistrēta vai neregistrēta tirgus dalībnieku apvienība (asociācija, savienība u. tml.) vai tās amatpersona¹⁵⁵.

Karteļa vienošanās – konkurentu vienošanās, kuras mērķis ir kavēt, ierobežot vai deformēt konkurenci, īstenojot, bet neaprobežojoties ar iepirkuma vai pārdošanas cenu vai citu tirdzniecības nosacījumu, tai skaitā saistībā ar intelektuālā īpašuma tiesībām, noteikšanu vai koordinēšanu, ražošanas vai pārdošanas kvotu sadali, tirgu un klientu sadali, tai skaitā piedalīšanos vai nepiedalīšanos konkursos vai izsolēs vai vienošanos par šīs darbības (bezdarbības) noteikumiem, importa vai eksporta ierobežošanu vai pret konkurenci vērstām darbībām attiecībā uz citiem konkurentiem¹⁵⁶.

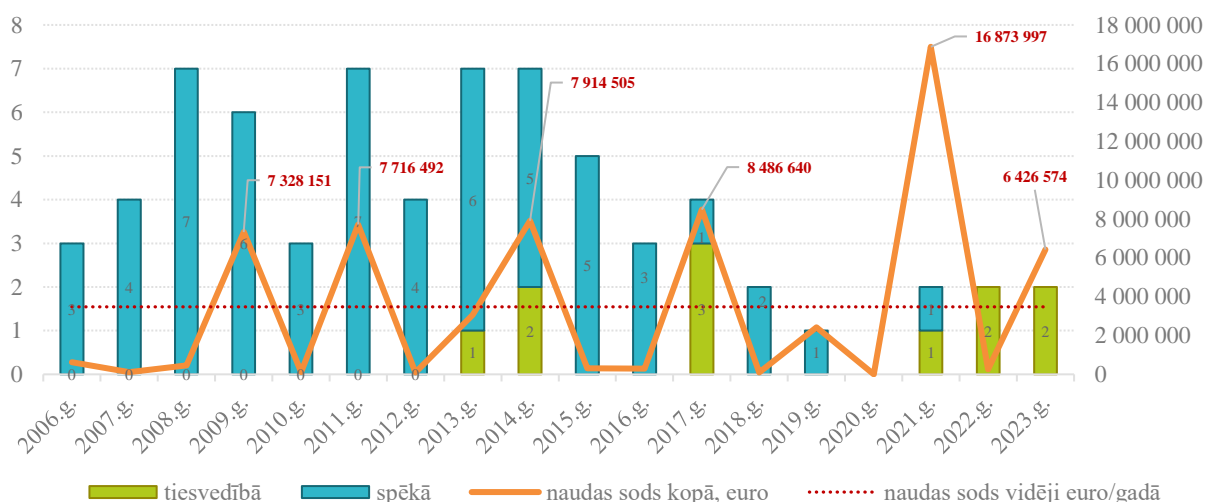
Vienošanās, kuru mērķis vai sekas ir konkurences kavēšana, ierobežošana vai deformēšana Latvijas teritorijā, **ir aizliegtas**¹⁵⁷.

Par **karteli** tiek dēvēta **horizontāla** aizliegta vienošanās starp viena ražošanas vai izplatīšanas līmeņa uzņēmumiem. Starp uzņēmumiem, kas pārstāv atšķirīgus ražošanas vai izplatīšanas līmeņus (piemēram, ražotājs un vairumtirgotājs vai vairumtirgotājs un mazumtirgotājs) var pastāvēt vertikāla aizliegta vienošanās¹⁵⁸.

Aizliegta vienošanās ir viens no smagākajiem konkurences tiesību pārkāpumiem, un to atklāšanu Konkurences padome ir izvirzījusi par savu darbības prioritāti.

Izvērtējot [Konkurences padomes tīmekļvietnē](#) publicēto informāciju par pieņemtajiem lēmumiem laikā no 01.01.2006. līdz 01.06.2023. konstatēts, ka pēc lietas klasifikācijas “Aizliegta vienošanās” ir pieņemti 69 lēmumi no kuriem 58 jeb 84 % ir stājušies spēkā (detalizētāk skatīt 4. attēlā).

PAR 2022. GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

4. attēls. Konkurences padomes pieņemto lēmumu (par aizliegtas vienošanās pārkāpuma konstatēšanu) skaits, statuss un naudas sods, laikā no 01.01.2006. līdz 01.06.2023.

Analizējot pieņemtos lēmumus, konstatēts, ka, lai gan to skaits samazinās, uzlikto naudas sodu dinamika liecina, ka arvien vairāk tiek konstatētas aizliegtas vienošanās starp Latvijā lieliem tirgus dalībniekiem, piemēram par: 1) *Samsung* preču cenu noteikšanu 2009. gadā; 2) 22 banku pakalpojumu cenu noteikšanu 2011. gadā; 3) *Volkswagen* automašīnu iepirkumiem 2014. gadā; 4) būvmateriālu mazumtirdzniecības cenu un sabiedriskā transporta tarifu Rīgas pilsētā noteikšanu 2017. gadā; 5) būvniecības iepirkumiem 2021. gadā; 6) sabiedriskā transporta pakalpojumiem un autoceļu būvniecības iepirkumiem 2023. gadā. Vienlaikus arvien vairāk pieaug arī nodarīto zaudējumu apjoms. Ņemot vērā Konkurences padomes pieņemto lēmumu ietekmes būtiskumu, Saimnieciskā gada pārskata revīzijā vērtēti uz 31.12.2022. valsts pārvaldes iestādēm un citam publiskām personām attiecināmie spēkā esošie lēmumi un ar tiem skarto darījumu uzskaitē.

2.2. Konkurences padomes lēmumu ietekme uz Saimnieciskā gada pārskatu

Kā jau norādījām 2021. gada Saimnieciskā gada pārskata revīzijā, vērtējot ietekmi uz valsts un pašvaldību budžetiem, ir jāņem vērā:

- 1) **tiešā ietekme** attiecībā uz projektiem, kas tiek līdzfinansēti no ES, citas ārvalstu finanšu palīdzības līdzekļiem vai emisijas kvotu izsolišanas instrumenta (EKII), **piemērojot finanšu korekciju līdzfinansējumam**;
- 2) radīto preču un/vai pakalpojumu **izmaksu sadārdzinājums** un ar **zaudējumu atgūšanu** saistītie **izdevumi**.

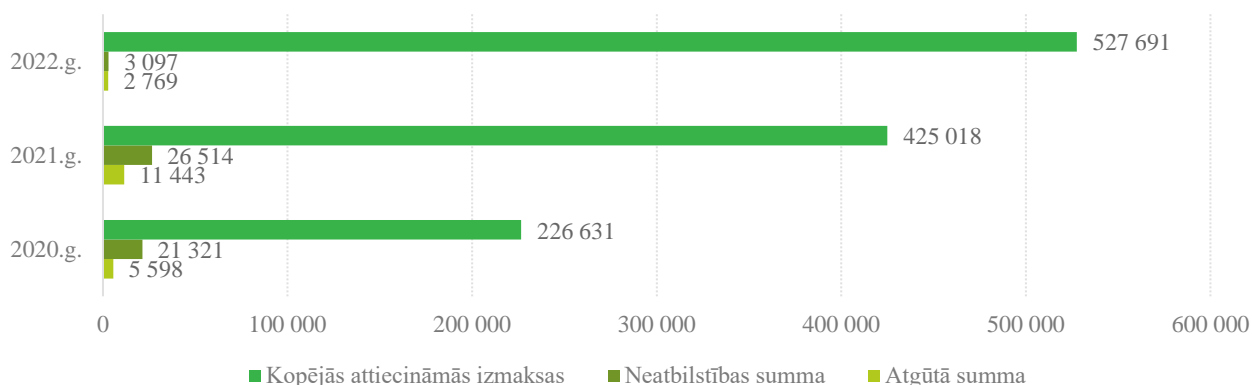
Finanšu korekcijas

Stājoties spēkā Konkurences padomes lēmumam, kas konstatē aizliegtu vienošanos¹⁵⁹, atbalsta sniedzējam – līgumslēdzējiem (sadarbības iestādēm), CFLA un Fondam – ir tiesisks pamats un pienākums lemt par neatbilstības konstatēšanu.

Konkurences padomes konstatētie pārkāpumi būtiski skar tieši finansējuma saņēmējus, jo atbilstoši finanšu korekciju vadlīnijām lēmumu par neatbilstības konstatēšanu pieņem un attiecīgi finanšu korekciju

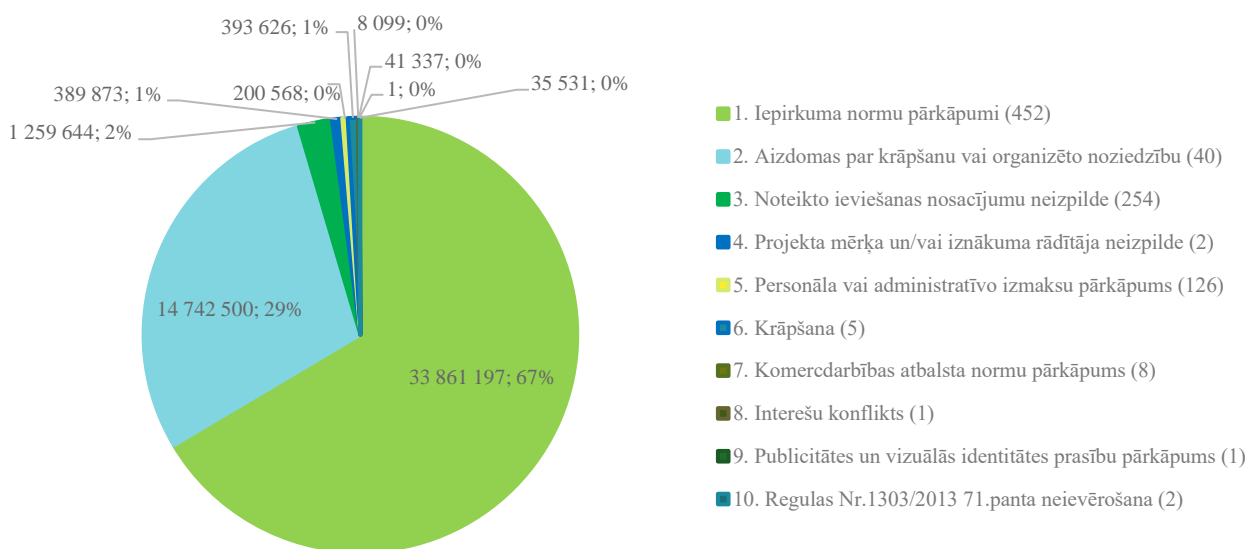
piemēro finansējuma saņēmējam – personai, ar kuru ir noslēgta vienošanās vai līgums par ES fondu un/vai EKII līdzfinansēta projekta īstenošanu.

Saskaņā ar CFLA sniegto informāciju laika posmā no 2020. līdz 2022. gadam par valsts un pašvaldību īstenotajiem projektiem, kuros ir ES fondu līdzfinansējums, neatbilstoši veikto izdevumu īpatsvars ir 4,3 % no kopējām attiecināmajām izmaksām (skatīt 5. attēlā).

5. attēls. CFLA piemērotais finanšu korekcijas apjoms, atgūtā summa un attiecināmas izmaksas 2020., 2021. un 2022. gadā, tūkst. euro.

Savukārt, analizējot finanšu korekciju apjomu atbilstoši pārkāpumu veidam, konstatēts, ka vislielākais pārkāpumu skaits un finanšu korekcijas apjoms ir saistīts ar iepirkuma (tajā skaitā aizliegtas vienošanās) normu pārkāpumiem: par 452 iepirkumu normu pārkāpumiem piemērotas 33 861,2 tūkst. euro finanšu korekcijas jeb 67 % no finanšu korekcijas kopsummas (skatīt 6. attēlā).

6. attēls. CFLA piemērotais finanšu korekcijas apjoms pa pārkāpumu veidiem par ES fondu līdzfinansētājiem valsts un pašvaldības projektiem laika posmā no 2020. līdz 2022. gadam.

Būtiski liels finanšu korekcijas apjoms 2021. gadā ir saistīts ar Konkurences padomes lēmumu, konstatējot būvnieku karteli un 2022. gadā saistībā ar ES fondu 2014 – 2020 projektos konstatētu (vai iespējamo) noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu. Par projektu pārbaudēs konstatēto, CFLA ir vērsusies ar iesniegumu tiesībsardzības iestādēs, kā arī saņēmusi informāciju no tiesībsardzības iestādēm¹⁶⁰.

Revīzijā par 2021. gada Saimnieciskā gada pārskatu secināts, ka Konkurences padomes pieņemtais lēmums būvniecības karteļa lietā ietekmē valsts un pašvaldību institūciju gada pārskatos, Saimnieciskā gada pārskatā sniedzamo informāciju, kā arī valsts budžetu nākotnē.

Pasūtītājiem, kuri noslēguši līgumus ar būvniecības komercsabiedrībām vai līgumsabiedrībām par Konkurences padomes tīmekļvietnē minēto objektu būvniecību CFLA un Fonds ir piemērojuši līdzfinansējuma finanšu korekciju būvniecības objektiem un uz 31.12.2021. tās apmērs bija 18 410,2 tūkst. *euro* (uz 31.12.2022. 20 649,4 tūkst. *euro*) par ES līdzfinansējumu un par EKII līdzekļiem¹⁶¹. Revīzijas laikā netika vērtēts izmaksu sadārdzinājums, jo Konkurences padomes lēmuma spēkā stāšanās ietekmē tiesvedības process. Atbilstoši aplēsei, konkurences tiesību pārkāpums, iespējams, ir radījis būvdarbu izmaksu sadārdzinājumu 16 472,3 tūkst. *euro* apmērā, kā arī citus ar pārkāpumu saistītus izdevumus.

Vienlaikus, izvērtējot Konkurences padomes no 01.01.2022. līdz 01.06.2023. (ieskaitot) pieņemtos lēmumus, ir konstatēti trīs lēmumi¹⁶² par aizliegtas vienošanās konstatēšanu iepirkumos: 1) vides objektu un noformējuma jomā; 2) autoceļu būvniecības jomā; un 3) sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanas jomā. Par šiem lēmumiem šobrīd ir uzsākts tiesvedības process un var būt būtiska ietekme nākotnē uz valsts vai pašvaldības budžetu, jo noslēgto līgumu un darījumu kopsumma ir 67 406,9 tūkst. *euro*¹⁶³.

Zaudējumu atlīdzināšana

Civilprocesa likums¹⁶⁴ un Konkurences likums¹⁶⁵ paredz, ka jebkura persona, kura cietusi zaudējumus konkurences tiesību pārkāpuma dēļ, ir tiesīga prasīt un saņemt no pārkāpēja zaudējumu atlīdzību un ar prasību vērsties tiesā¹⁶⁶. Turklāt konkurences tiesību pārkāpums, kas konstatēts ar spēkā stājušos Konkurences padomes lēmumu vai ar likumīgā spēkā stājušos tiesas spriedumu, no jauna nav jāpierāda¹⁶⁷. Līdz ar to jebkuram pasūtītājam ir tiesības individuāli vērsties pret konkurences tiesību pārkāpēju (vai visiem pārkāpējiem solidāri) tiesā, tiklīdz tiesas gala nolēmums par Konkurences padomes lēmumu stājas spēkā.

Pamatojoties uz Konkurences likumā¹⁶⁸ noteikto, pasūtītājam ir tiesības celt prasību par zaudējumu atlīdzināšanu prezumēto zaudējumu apmērā, t. i., 10 % apmērā no līguma cenas. Minēto prezumpciju var atspēkot, prasītājam pierādot, ka sadārdzinājums ir bijis augstāks par 10 %, vai atbildētājam pierādot, ka tas ir bijis zemāks par 10 %¹⁶⁹. Ja konkurences tiesību pārkāpuma radīto zaudējumu apmēru praktiski nav iespējams noteikt vai ir pārmērīgi grūti precīzi noteikt, tiesa nosaka zaudējumu apmēru, pamatojoties uz lietā esošajiem pierādījumiem¹⁷⁰.

Konkurences likumā¹⁷¹ ietvertā norma paredz tiesības, nevis pienākumu prasīt zaudējumu atlīdzību. Savukārt Likums par budžetu un finanšu vadību¹⁷² nosaka, ka budžeta finansētu institūciju un nefinansētu iestāžu un pašvaldību, kā arī kapitālsabiedrību, kurās ieguldīta valsts vai pašvaldību kapitāla daļa, vadītāji ir atbildīgi par budžeta līdzekļu efektīvu un ekonomisku izlietošanu atbilstoši paredzētajiem mērķiem. Papildus pienākums atgūt zaudējumus izriet arī no Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma¹⁷³, kas nosaka, ka publiska persona rīkojas ar finanšu līdzekļiem un mantu lietderīgi, lai mērķi sasniegtu ar mazāko finanšu līdzekļu un mantas izlietojumu.

Prasības celšana par zaudējumu atlīdzināšanu ir katra pasūtītāja kompetencē, tas ir, pasūtītājam pēc tiesas gala nolēmuma par Konkurences padomes lēmumu stāšanās spēkā ir jāizvērtē zaudējumu piedziņas procesa uzsākšana. Kā lielākās problēmas zaudējumu atlīdzības jautājumos tiek minēta publisko personu motivācijas un kompetences trūkums šādu prasību celšanā¹⁷⁴. Piemēram, vērsties ar piedziņu, ja iestājies

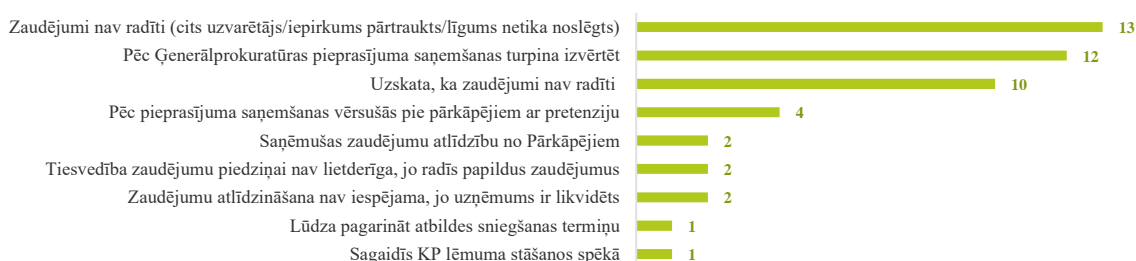
jau noilgums, līgumsaistības ar konkurences tiesību pārkāpēju tika pārtrauktas vai izbeigtas un nav notikusi samaksa par precī vai pakalpojumu un saistībā ar to nav arī savstarpēju prasījumu u. c. Savukārt nevērsšanās varētu tikt uzskatīta par attaisnojamo objektīvi novērtējamu sagaidāmo ieguvumu neesamības dēļ, piemēram, ja publiskā pasūtītāja aprēķinātais zaudējumu apmērs ir neliels, salīdzinot ar resursiem, kas būtu nepieciešami prasības tiesvedības nodrošināšanai, vai arī publiskais pasūtītājs ir vērsies pie pārkāpēja labprātīgai zaudējumu atlīdzināšanai un tā rezultātā pārkāpējs ir atlīdzinājis zaudējumus mazākā apmērā nekā Konkurences likuma 21. panta trešajā daļā prezumētais 10 % zaudējumu apmērs, pamatojot to ar pierādījumiem u. c.

Lietderības apsvērumi var būt par pamatu tieši nepiedzīt – piemēram, publiskie pasūtītāji nevēlas uzņemties finansiālos riskus, uzsākot tiesvedību, jo pastāv nesekmīguma, kas saistās ar zināšanu un pieredzes trūkumu. Bez tam publiskajiem pasūtītājiem trūkst resursu, zināšanas un kompetences, lai aprēķinātu un pierādītu tiem nodarītos zaudējumus un celtu prasību tiesā (iestādes dažādi izprot normatīvos aktus, zaudējumu atlīdzināšanas process vēl joprojām ir pārāk sarežģīts, tiesvedības process – ilgs)¹⁷⁵.

Konkurences padome ir secinājusi, ka valsts pārvaldes iestāžu un citu publisku personu aktivitāte zaudējumu piedziņā nav pietiekama un 02.03.2022. vērsusies Ģenerālprokuratūrā¹⁷⁶ par lēmumiem, kas ir stājušies spēkā, un kuros iepirkuma izpildītājs tika noteikts aizliegtas vienošanās rezultātā, un konstatēta publisko personu bezdarbība attiecībā uz zaudējumu piedziņu. Atbilstoši šiem lēmumiem norādītas tās budžeta finansētas institūcijas, budžeta nefinansētas iestādes, pašvaldības, kā arī kapitālsabiedrības, kurās ieguldīta valsts vai pašvaldību kapitāla daļa, kurām būtu tiesības un pienākums prasīt zaudējumu atlīdzināšanu no konkurences tiesību pārkāpēja/-iem.

Izvērtējot saņemto informāciju, Ģenerālprokuratūra konstatēja, ka laikā no 2006. līdz 2018. gadam Konkurences padome ir pieņēmusi 32 lēmumus, kuros konstatēts pārkāpums¹⁷⁷ – aizliegta vienošanās – publisku personu (valsts un pašvaldību, to institūciju, kā arī valsts un pašvaldību kapitālsabiedrību) rīkotajos iepirkumos: 1) 23 gadījumos vēl nav iestājies noilgums prasījuma tiesību izlietošanai (konstatējumus skatīt 7. attēlā); 2) deviņos gadījumos publisku personu prasījuma tiesību izlietošana nav iespējama noilguma dēļ¹⁷⁸.

Konkurences padomes lēmumi attiecas uz 45 publiskām personām (16 pašvaldībām, piecām citām atvasinātām publiskām personām, septiņām tiešās pārvaldes iestādēm, trijām atvasinātās pārvaldes iestādēm, 11 valsts kapitālsabiedrībām, trijām pašvaldību kapitālsabiedrībām). Atsevišķu publisko personu rīkotajos iepirkumos Konkurences likuma pārkāpumi konstatēti vairākkārt¹⁷⁹.

7. attēls. Valsts pārvaldes iestāžu un citu publisku personu zaudējumu atlīdzināšanas izvērtēšanas apkopojums 21.06.2022.

Publiskajai personai nodarīto zaudējumu (līdz ar to valsts interesēm nodarītā kaitējuma) apmēra, kā arī atbildīgo amatpersonu noteikšana ir apgrūtināta, jo, piemēram, attiecībā uz deviņiem gadījumiem, kad publisko personu tiesības iesniegt prasību ir noilgušas, tiek minēti šādi iemesli:

- ❖ **konkurences pārkāpumi notikuši vairāk nekā pirms 10 gadiem.** Konkurences likuma materiālo tiesību normas attiecībā uz zaudējumu piedziņu tajā laika periodā nav atzīstamas par tādām, kas veicinātu zaudējumu piedziņu vai tā laika tiesību normas faktiski izslēgušas iespēju piedzīt zaudējumus;
- ❖ piecos gadījumos konstatēts, ka **iepirkumu dokumentācija ir iznīcināta**, līdz ar to vispār nepastāv praktiska iespēja veikt izvērtējumu par zaudējumu esamību¹⁸⁰;
- ❖ sākotnējās **zaudējumu apmēra pierādīšanas grūtības**¹⁸¹, jo Konkurences likumā vēl nebija noteikta zaudējuma apmēra prezumpcija 10 % apmērā karteļa vienošanās gadījumā¹⁸²;
- ❖ iesaistītās publiskās personas pēc konkurences tiesību pārkāpumu konstatēšanas piedzīvojušas vairākkārtēju atbildīgo amatpersonu maiņu, kā arī **iestāžu reorganizācijas** (piemēram, attiecībā uz pašvaldībām noritējušas divas novadu reformas).

Papildus būtiska nozīme ir arī nodarīto zaudējumu atgūšanas savlaicīgumam. Ātrāk atgūstot nodarītos zaudējumus, nesamazinās naudas vērtība. Piemēram, Konkurences padomes 15.12.2014. lēmums [Nr. E02-68](#) ir kļuvis neapstrīdams attiecībā uz atsevišķiem pārkāpējiem 13.12.2021. un 21.09.2022., attiecīgi pēc septiņiem un astoņiem gadiem, par veiktajiem darījumiem no 24.01.2007. līdz 26.03.2012., kas notikuši pirms vairāk nekā 10 gadiem.

Ņemot vērā, ka šādu prasību celšanu saistīta arī ar administratīvo slogu, jo katram pasūtītajam, kas cietis no konkurences tiesību pārkāpuma, zaudējumu atlīdzināšanas prasība būtu jāved patstāvīgi, kā arī šādu prasību efektīvai vešanai un pierādīšanai varētu pietrūkt atbilstošu zināšanu un speciālistu, Ekonomikas ministrija vērtēja centralizētas prasības celšanas iespējas pret karteļa dalībniekiem, lai atvieglotu valsts un pašvaldību institūciju zaudējumu noteikšanas un atgūšanas procesus. Ekonomikas ministrija informatīvajā ziņojumā¹⁸³ norāda, ka:

viens no identificētās problēmas risinājumiem ir kompetences piešķiršana vienai valsts iestādei vai ārpakalpojuma sniedzējam centralizēti (t.i., visu publisko pasūtītāju vietā un vārdā) vērsties ar zaudējumu atlīdzināšanas prasību tiesā pret tirgus dalībniekiem, kas ir izdarījuši karteļa vienošanās pārkāpumu un šī pārkāpuma rezultātā nodarījuši zaudējumus publiskajam pasūtītājam, kas rīkojas ar publiskā budžeta līdzekļiem – sabiedrības locekļu nodokļos samaksāto naudu.

Vienlaikus norādot, ka:

publiskas personas atbildība un pienākumi ir nodalāmi no centralizēta zaudējumu atlīdzināšanas mehānisma, t.i., tas neizslēdz publiskā pasūtītāja atbildību par to, ka tas neveic pasākumus zaudējumu atgūšanai. Nav pieļaujama situācija, kurā publiskajam pasūtītājam rodas nepamatota paļāvība, ka tas ir atbrīvots no normatīvajos aktos noteikto pienākumu veikšanas un atbildības, ja cits subjekts publiskā pasūtītāja vietā izvērtētu tam radušos zaudējumus, to apmēru un celtu prasību tiesā.

Prasījuma darījumu uzskaitē

Par aktīviem atzīst resursus, ko pagātnes notikumu rezultātā kontrolē budžeta iestāde un kuru vērtību var ticami novērtēt, un no kuriem nākotnē var sagaidīt saimnieciskos labumus vai ar kuriem var nodrošināt budžeta iestādes (valsts, nozares vai pašvaldības) funkciju vai deleģēto uzdevumu (turpmāk – funkcija) izpildi: 1) izmantojot preču ražošanai vai pakalpojumu sniegšanai; 2) iznomājot citām personām;

3) izmantojot administratīvām vajadzībām; 4) īstenojot valsts un pašvaldību politiku un nodrošinot valsts un pašvaldību budžeta vajadzības¹⁸⁴.

Iespējamais aktīvs ir aktīvs, kas var rasties pagātnes notikumu rezultātā un kura pastāvēšana apstiprināsies tikai atkarībā no viena vai vairāku tādu nākotnes notikumu notikšanas vai nenotikšanas, kurus budžeta iestāde nevar kontrolēt. Iespējamo aktīvu novērtē atbilstoši saņemamo resursu vērtības visticamākajai aplēsei un uzskaita zembilancē¹⁸⁵.

Pamatojoties uz Valsts kases “Grāmatvedības uzskaites rokasgrāmatā”¹⁸⁶ noteikto, budžeta iestādei iespējamie aktīvi var rasties sakarā ar neplānotiem vai citiem negaidītiem notikumiem, kurus budžeta iestāde nevar pilnībā kontrolēt un kas rada resursu saņemšanas iespēju budžeta iestādē, piemēram, budžeta iestādes prasība tiesā, kuras iznākums ir nenoteikts.

Ņemot vērā piesardzības principu, proti, lai ieņēmumi vai aktīvi netiktu novērtēti par augstu un izdevumi vai saistības – par zemu, zaudējumu atlīdzības prasības pret konkurences tiesību pārkāpēju gada pārskatā uzrādāmas jeb klasificējamās kā bilances aktīvs vai zembilances aktīvs, atkarībā no posma, kurā atrodas darījums (skatīt 2. pielikumā).

Apkopojot Konkurences padomes spēkā esošos lēmumus par konkurences pārkāpumiem (aizliegtās vienošanās), ir konstatēts, ka pārskata perioda beigās 58 lēmumi ir stājušies spēkā, 25 lēmumiem ir ietekme uz valsts vai pašvaldības budžetiem (81 gadījumā), tajā skaitā 46 gadījumos ir veikti darījumu izvērtējumi un 21 gadījumā ir konstatēti zaudējumi.

Izvērtējot Ģenerālprokuratūrai valsts un pašvaldības iestāžu sniegto informāciju par zaudējumu apjomiem un prasību celšanas norisi pret konkurences pārkāpumā vainīgajiem darījuma partneriem, revidenti konstatēja, ka tikai sešas cietušās personas¹⁸⁷ pārskata perioda beigās ir veikušas darbības zaudējumu atgūšanā, tajā skaitā divas¹⁸⁸ ir pabeiguši zaudējumu piedziņas procesu. Turklāt tikai viena¹⁸⁹ pašvaldība ir uzrādījusi zembilancē¹⁹⁰ iespējamus aktīvus 2 495,2 tūkst. *euro* apmērā, savukārt trīs¹⁹¹ valsts un pašvaldības iestādes nav uzrādījušas, vai nav skaidrojušas gada pārskatā iespējamus aktīvus 193,4 tūkst. *euro* apmērā.

Ņemot vērā Konkurences padomes lēmumu par būvnieku karteli un tā iespējamās radītās sekas, 2021. gadā Valsts kase izveidoja skaidrojošu piezīmi un, pamatojoties uz konstatējumiem 2022. gadā ir veikusi piezīmes precizējumus¹⁹².

Ievērojot, ka arī citiem Konkurences padomes lēmumiem, piemēram par sabiedriskā transporta pakalpojumiem un autoceļu būvniecības iepirkumiem var būt būtiska ietekme nākotnē, gada pārskata lietotājiem būtu atklājama informācija par ietekmēto darījumu uzskaiti un veiktajām darbībām zaudējumu atgūšanā.

Vienlaikus informācijas publiska pieejamība vienkopus ne tikai disciplinētu publiskos pasūtītājus, bet ļautu arī viegli izsekot tiem gadījumiem, kad veicamas detalizētākas pārbaudes attiecīgās rīcības atbilstības un iespējamās bezdarbības izvērtēšanai.

Ieteikums

Valsts kasei veikt gada pārskata piezīmes¹⁹³ precizēšanu, izveidojot universālu piezīmi, kas nodrošinātu gada pārskata lietotājus ar informāciju par kontrolējošo institūciju pieņemto lēmumu un tā ietekmi un/vai iespējamo ietekmi uz valsts un/vai pašvaldības budžetu nākotnē, kā arī nodrošinātu informācijas uzkrāšanu un rīcības uzraudzību.

2.3. Konkurences tiesību pārkāpuma riska mazināšanas pasākumi

Ņemot vērā, ka būvniecības karteļa lietā visi darba pasūtījumi un to realizācija tiek veikta elektroniski, valsts pārvaldes un pašvaldību institūcijas (arī to kapitālsabiedrības) ir uzkrājušas lielu informācijas apjomu, kas sniedz iespēju preventīvi identificēt konkurences tiesību pārkāpumu riskus. Lai sekmētu informācijas apmaiņu, Ministru kabinets¹⁹⁴ uzdeva atbildīgajām un līdzatbildīgajām institūcijām īstenot pasākumus ēnu ekonomikas ierobežošanai būvniecības nozarē un konkurences tiesību pārkāpuma riska mazināšanai un to īstenošanā iesaistīt arī VID¹⁹⁵. VID tika uzdots:

- ❖ pilnveidot informācijas apmaiņu ar Būvniecības valsts kontroles biroju (turpmāk – BVKB), izveidojot optimālus informācijas apmaiņas veidus, lai VID nepieciešamo informāciju varētu vienkārši iegūt un tālāk to izmantot nodokļu administrēšanā (termiņš: 30.12.2022.);
- ❖ noteikt būvniecības nozarē pienākumu kārtot uzņēmumu grāmatvedību elektroniskā formātā (izrakstīt strukturētus e-rēķinus) (termiņš: 01.01.2023.).

Revīzijā konstatēts, ka:

- ❖ BVKB Būvniecības valsts informācijas sistēmas pilnveides ietvaros ar VID ir noslēdzis vairākas starpresoru vienošanās par savstarpēju informācijas apmaiņu, tajā skaitā 05.06.2023. ir noslēgta starpresoru vienošanās “Par būvniecības informācijas sistēmas lietošanu”, lai VID atbilstoši savai kompetencei izmantotu šajā sistēmā pieejamos datus nodokļu administrēšanas procesos, sekotu būvniecības nozares juridisko un fizisko personu saimnieciskās un finansiālās darbības likumībai, konstatētu riskus attiecībā uz iespējamu izvairīšanos no nodokļu nomaksas, atklātu pārkāpumus normatīvā regulējuma prasību neievērošanā attiecībā uz elektronisko informācijas uzskaiti būvlaukumos¹⁹⁶. Atbilstoši VID sniegtajai informācijai sadarbība ar BVKB informācijas apmaiņas jautājumos norit atbilstoši noslēgto vienošanos apjomam¹⁹⁷;
- ❖ Savukārt, strukturētu e-rēķinu ieviešana būvniecības nozarē nav sākta. VID norāda, ka e-rēķinu ieviešana būvniecības nozarē būtu skatāma vienotā kontekstā ar kopējo e-rēķinu sistēmas risinājuma ieviešanu, ko paredzēts uzsākt 2025. gadā, savukārt tehniskā risinājuma izstrādes darbus VID informācijas sistēmās plānots uzsākt 2023. gadā;
- ❖ uzsākts darbs pie noteikumu projekta “Grozījumi Ministru kabineta 2022. gada 5. jūlija noteikumos Nr. 419 “Noteikumi par publisko būvdarbu līgumos obligāti ietveramajiem noteikumiem un to saturu”, tā pilnveidojot līgumcenas samaksas regulējumu¹⁹⁸.

Ņemot vērā, ka Ministru kabinets uzdeva atbildīgajām un līdzatbildīgajām institūcijām īstenot pasākumus konkurences tiesību pārkāpuma riska mazināšanai, bet tie īstenoti tikai daļēji, un atsevišķu pasākumu izpilde ir ieviešanas procesā, Valsts kontrole turpinās sekot līdzi gan pasākumu īstenošanas progresam, gan valdības turpmākiem lēmumiem konkurences tiesību pārkāpuma riska mazināšanai, kā arī tam, lai informācija tiktu atbilstoši atklāta budžeta iestāžu gada pārskatos.

Revīzijas raksturojums

Revīzijas mērķis

Revīzijas mērķis ir pārbaudīt:

- ❖ vai Saimnieciskā gada pārskats visos būtiskajos aspektos sniedz skaidru un patiesu priekšstatu par konsolidētā kopbudžeta izpildi 2022. gadā, par valsts konsolidēto grāmatvedības bilanci 31.12.2022. un par valsts konsolidēto parādu 31.12.2022. un vai Saimnieciskā gada pārskats ir sagatavots atbilstoši Latvijas Republikā spēkā esošo normatīvo aktu prasībām.
- ❖ Valsts kontroles iepriekšējās revīzijās sniegto ieteikumu ieviešanu – kāds ir progress, ieviešot ieteikumus par:
 - veiktajām darbībām, kas vērstas uz VID IS drošības risku pārvaldības uzlabošanu;
 - MAIS funkcionalitātes “Nodokļu grāmatvedība” pilnveidi, lai nodrošinātu, ka gada slēguma inventarizāciju var veikt pēc būtības, pārlicinoties par grāmatvedības uzskaites datu pilnīgumu un pareizību;
 - veiktajām darbībām, lai savlaicīgi no uzskaites tiku izslēgtas prasības un saistības pret likvidētiem nodokļu maksātājiem, lai turpmāk VID ikgadējā nodokļu pārskatā netiktu uzrādītas nepamatotas summas.

Revidējamās vienības un revidentu atbildība

Finanšu ministrijas vadība ir atbildīga par Saimnieciskā gada pārskata sagatavošanu atbilstoši Ministru kabineta 30.06.2020. noteikumiem Nr. 430 “Saimnieciskā gada pārskata sagatavošanas kārtība” un tajā sniegtās informācijas patiesu uzrādīšanu saskaņā ar normatīvo aktu prasībām. Šī atbildība paredz izveidot, ieviest un uzturēt tādu iekšējās kontroles sistēmu, kura nodrošina Saimnieciskā gada pārskata sagatavošanu bez krāpšanas un kļūdu izraisītām neatbilstībām, kā arī izvēlēties un lietot piemērotu grāmatvedības politiku.

VID vadība ir atbildīga par nodokļu maksājumu un nodokļu maksātāju uzskaiti, valsts nodokļu, nodevu un citu valsts noteikto obligāto maksājumu iekasēšanu Latvijas Republikas teritorijā, kā arī par muitas politikas īstenošanu atbilstoši nodokļu normatīvajos aktos noteiktajam. Šī atbildība paredz izveidot, ieviest un uzturēt tādu iekšējās kontroles sistēmu, kura nodrošina krāpšanas un kļūdu izraisītu būtisku neatbilstību novēršanu.

Valsts kontrole ir atbildīga par revīzijas vadību, pārraudzību, veikšanu, ziņojuma sagatavošanu un Valsts kontroles atzinuma sniegšanu, kas pamatojas uz revīzijas laikā gūtiem atbilstošiem, pietiekamiem un ticamiem revīzijas pierādījumiem. Revīzija veikta saskaņā ar starptautiskajiem publiskā sektora revīzijas standartiem. Saskaņā ar šiem standartiem revīzijas grupa ievēro ētikas prasības un revīziju par Saimnieciskā gada pārskata sagatavošanu plāno un veic, lai iegūtu pietiekamu pārliecību, ka Saimnieciskā gada pārskatā nav būtisku kļūdu un neatbilstību.

Revīzijas pamatojums, apjoms un kritēriji

Finanšu revīzija “Par Latvijas Republikas 2022. gada pārskata par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem” veikta, pamatojoties uz Valsts kontroles likuma 3. panta 1. punktu un Revīzijas un metodoloģijas departamenta 17.08.2021. revīzijas grafiku Nr. 2.4.1-29/2021.

Revīzijā Valsts kontrole veica pārbaudes procedūras par Saimnieciskā gada pārskata sagatavošanas atbilstību Latvijas Republikā spēkā esošo normatīvo aktu prasībām un par piešķirtā finansējuma izlietojuma atbilstību piešķiršanas mērķim, ievērojot attiecināmos tiesību aktus un sasniedzot plānotos rezultātus. Revīzijā, piemērojot profesionālus spriedumus un saglabājot profesionālo skepsi, revīzijas grupa:

- ❖ identificēja un novērtēja risku, ka finanšu pārskatos varētu būt būtiskas krāpšanas vai kļūdu izraisītas neatbilstības, izstrādāja un veica revīzijas procedūras, kuru mērķis ir mazināt šos riskus, kā arī ieguva revīzijas pierādījumus, kas sniedz pietiekamu un atbilstošu pamatojumu Valsts kontroles atzinumam;
- ❖ ieguva izpratni par revīzijai būtiskām revidējamās vienības iekšējām kontrolēm, lai izstrādātu un piemērotu pastāvošiem apstākļiem atbilstošas revīzijas procedūras, nevis lai sniegtu atzinumu par iekšējās kontroles sistēmas darbības efektivitāti;
- ❖ izvērtēja pielietoto grāmatvedības uzskaites politiku atbilstību un grāmatvedības aplēšu un ar tām saistīto vadības uzrādīto skaidrojumu pamatotību;
- ❖ izvērtēja vispārējo finanšu pārskatu struktūru un saturu, ieskaitot atklāto informāciju un skaidrojumus pielikumā, tostarp veica pārskata sakarību un pārskata datu atbilstības grāmatvedības uzskaites datiem pārbaudi, novērtēja vadības piemērotā darbības turpināšanas principa atbilstību un vērtēja, vai finanšu pārskati sniedz patiesu priekšstatu par pārskatā atklātiem darījumiem un notikumiem;
- ❖ iepazinās ar vadības ziņojumu un izvērtēja, vai tajā iekļautā informācija nav būtiski atšķirīga no finanšu pārskatā iekļautās informācijas vai revīzijas laikā iegūtās citas informācijas vai arī kādā citā veidā tā nav būtiski sagrozīta;
- ❖ ieguva pietiekamus un atbilstošus revīzijas pierādījumus par Saimnieciskā gada pārskatu veidojošo pārskatu un to pielikumu konsolidāciju ar mērķi sniegt atzinumu par Saimnieciskā gada pārskatu;
- ❖ pārbaudīja iepriekšējās Valsts kontroles revīzijās par Saimnieciskā gada pārskata sagatavošanas pareizību sniegto ieteikumu ieviešanas progresu.

Revīzijā atzinuma par Saimnieciskā gada pārskata sagatavošanas pareizību sniegšanai nepieciešamā pārlicība ir iegūta:

- ❖ no revīzijas grupas veiktajām revīzijas procedūrām par Saimnieciskā gada pārskata konsolidāciju, par valsts budžeta finanšu uzskaites pārskatu sagatavošanas pareizību, par ieņēmumu administrēšanas sistēmu un par 2022. gadā iekasēto valsts un pašvaldību budžeta ieņēmumu klasificēšanu un uzskaiti normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā un noteiktajā apjomā, par pašvaldību 2022. gada pārskatu sagatavošanas pareizību un par konsolidētās pašvaldību pārskatu informācijas sagatavošanas procesu;
- ❖ no Valsts kontroles finanšu revīziju par ministriju un centrālo finanšu valsts budžeta iestāžu 2022. gada pārskatu sagatavošanas pareizību rezultātiem;

- ❖ izmantojot zvērinātu revidentu darbu atbilstoši 600. starptautiskā revīzijas standarta (SRS) “Īpaši apsvērumi – grupas finanšu pārskata revīzija (tostarp komponentu revidentu darbs)” prasībām, veicot šādu konsolidēto gada pārskatu un gada pārskatu finanšu revīzijas:
 - 43 pašvaldību 2022. gada pārskatu revīzijās, sadarbojoties ar revīzijas izlasē iekļauto pašvaldību uzaicinātiem zvērinātiem revidentiem, papildus veicot detalizētās pārbaudes un analītiskās pārbaudes procedūras;
 - četru¹⁹⁹ ministriju pakļautībā esošajās iestādēs un Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijā, par kuru 2022. gada pārskatiem atzinumus sniedz zvērināti revidenti, papildus veicot detalizētās pārbaudes un analītiskās pārbaudes procedūras.

Revīzijas procedūras par Saimnieciskā gada pārskata konsolidācijas procesu un par Valsts kases sagatavotā valsts budžeta finanšu uzskaites pārskata sagatavošanas pareizību

Lai pārlicinātos, ka Saimnieciskā gada pārskata konsolidācijas process ir veikts, balstoties uz pilnīgiem datiem, tika veiktas 2022. gada Saimnieciskā gada pārskata konsolidācijas procesa pārbaudes.

Lai pārlicinātos par valsts budžeta finanšu uzskaites pārskatu sagatavošanas pareizību, revīzijas apjomā tika iekļauti būtiskie valsts finanšu uzskaites posteņi:

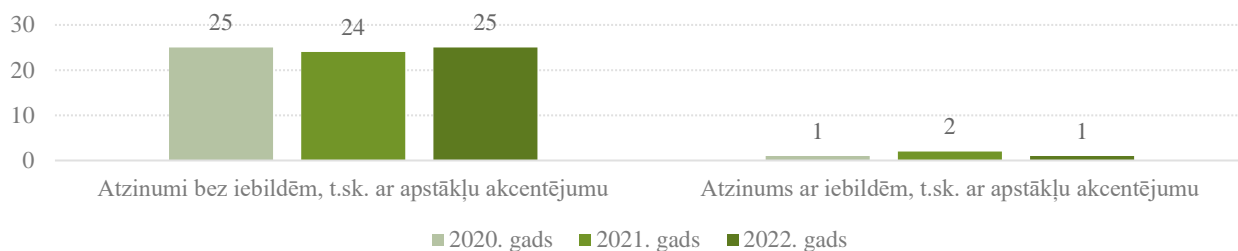
- ❖ aktīva posteņi: ilgtermiņa aizdevumu un ilgtermiņa aizdevumu īstermiņa daļa, ilgtermiņa un īstermiņa prasības, ilgtermiņa un īstermiņa finanšu ieguldījumi, naudas līdzekļi;
- ❖ pasīva posteņi: budžeta izpildes rezultāti, rezerves, ilgtermiņa un īstermiņa aizņēmumi un ilgtermiņa aizņēmumu īstermiņa daļa, saņemtie noguldījumi (ilgtermiņa un īstermiņa daļa), emitētās obligācijas un citi parāda vērtspapīri (ilgtermiņa un īstermiņa daļa), uzkrātās saistības (ilgtermiņa un īstermiņa daļa), nākamo periodu ieņēmumi, saņemtie avansa maksājumi un transferti, pārējās ilgtermiņa un īstermiņa saistības;
- ❖ zembilances posteņi: zembilances aktīvi un pasīvi.

Finanšu revīziju par ministriju un centrālo valsts iestāžu 2022. gada pārskatu sagatavošanas pareizību rezultāti

Kopumā, vērtējot 2022. gada finanšu revīziju ministrijās un centrālajās valsts iestādēs rezultātus, secināms, ka grāmatvedības uzskaitē un gada pārskatu sagatavošanas kvalitāte ir atbilstoša, jo tikai vienā gadījumā – Valsts prezidenta kancelejai – esam snieguši atzinumu ar iebildēm. Vienlaikus finanšu revīziju laikā identificējam arī tādus jautājumus, kas saskaņā ar revidentu profesionālo spriedumu ir finanšu revīziju kontekstā nozīmīgi, par kuriem esam ziņojuši revidējamās vienības vadībai un kuriem revidenti ir pastiprināti pievērsuši uzmanību – t. s. galvenie revīzijas jautājumi. Šogad galvenos revīzijas jautājumus esam vērtējuši trīs finanšu revīzijās – Ekonomikas ministrijā par izveidoto kontroles sistēmu energoresursu cenu ārkārtēja pieauguma samazinājuma pasākumu administrēšanai, Labklājības ministrijā par izdevumiem piemaksu izmaksai Labklājības ministrijas padotības iestādēs nodarbinātajiem fiziskā darba veicējiem un Satiksmes ministrijā par izdevumu deleģēto valsts pārvaldes uzdevumu izpildei uzskaiti ekonomiskās klasifikācijas kodos.

Par gada pārskatu

Finanšu revīziju ietvaros **par 2022. gada pārskatu sniedzām 26 atzinumus²⁰⁰ – 25 atzinumus bez iebildēm** (t. sk. ar apstākļu akcentējumu) **un vienu²⁰¹ atzinumu ar iebildēm** (skatīt 8. attēlā):

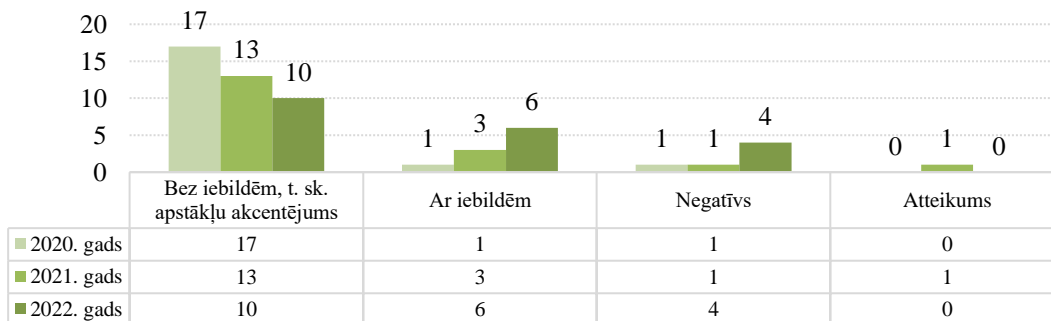

8. attēls. Sniegto atzinumu par gada pārskatiem skaits un veids

Šī gada finanšu revīziju rezultāti liecina, ka grāmatvedības uzskaites un gada pārskatu sagatavošanas kvalitāte resoros saglabājas iepriekšējo gadu līmenī. Tomēr Valsts prezidenta kancelejai, kurai līdz šim sniedzām atzinumus bez iebildēm, 2022. gadā konstatējām apjoma ierobežojumu, kas pēc vērtības ir būtisks, un tā rezultātā sniegts atzinums ar iebildēm. Detalizētu informāciju skatīt revīzijas ziņojuma sadaļā [Revīzijas apjoma ierobežojumi](#).

Par atbilstības jautājumiem

Finanšu revīzijās par 2022. gadu 14 resoros vērtējām kopumā 20 šiem resoriem specifiskus atbilstības jautājumus, noskaidrojot, vai finansējums 181 003 014 euro apmērā ir izlietots atbilstoši piešķiršanas mērķim, ievērojot attiecināmos tiesību aktus un sasniedzot plānotos rezultātus. Par katru izvēlēto atbilstības jautājumu sniedzām vērtējumu ar atsevišķu atzinumu, kā arī, konstatējot trūkumus vai nepieciešamību pēc pilnveidojumiem, sniedzām ieteikumus. Attiecībā uz šogad izvērtētajiem atbilstības jautājumiem jāsecina, ka salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem būtiski ir pieaudzis modificēto atzinumu skaits (skatīt 9. attēlā un [3. pielikumā](#)).

9. attēls. Atbilstības jautājumu atzinumi sadalījumā pa veidiem un gadiem

Ar finanšu revīziju ziņojumiem un atzinumiem par ministriju un centrālo valsts iestāžu 2022. gada pārskatiem var iepazīties [Valsts kontroles tīmekļvietnē](#).

Zvērinātu revidentu darba izmantošana pašvaldībās

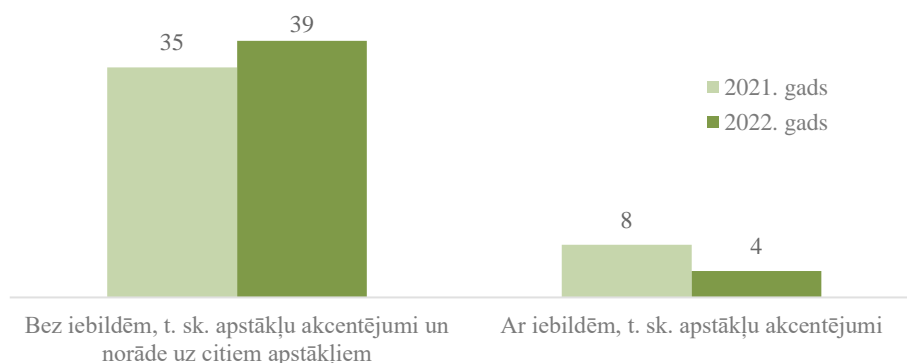
Valsts kontrole 2022. gadā rakstiski informēja LZRA par pašvaldību gada pārskatu daļai būtiskām darījumu grupām, par jautājumiem, kas Valsts kontrolei kā vadošajam revidentam ir nozīmīgi finanšu revīzijā par pašvaldību 2022. gada pārskatiem, un aicināja visu pašvaldību pieaicinātos zvērinātos revidentus revīzijas laikā gūt pārliecību par Saimnieciskā gada pārskatam būtisko bilances darījumu grupu pilnīgumu, eksistenci, novērtējumu, īpašumtiesībām un informācijas atklāšanu un ieņēmumu un izdevumu pārskata būtisko darījumu grupu pilnīgumu, notikšanas faktu, lieluma atbilstību, likumību un informācijas atklāšanu.

Par pašvaldību 2022. gada pārskatiem zvērināti revidenti ir snieguši:

- ❖ 39 atzinumus bez iebildēm, tajā skaitā astoņām pašvaldībām ir norādīti apstākļu akcentējumi un/vai citi apstākļi;
- ❖ četrus atzinumus ar iebildēm, tajā skaitā trim pašvaldībām papildus ir norādīti apstākļu akcentējumi.

Informācija par zvērinātu revidentu sniegtajiem iebildumiem un apstākļu akcentējumu apkopota [4. pielikumā](#).

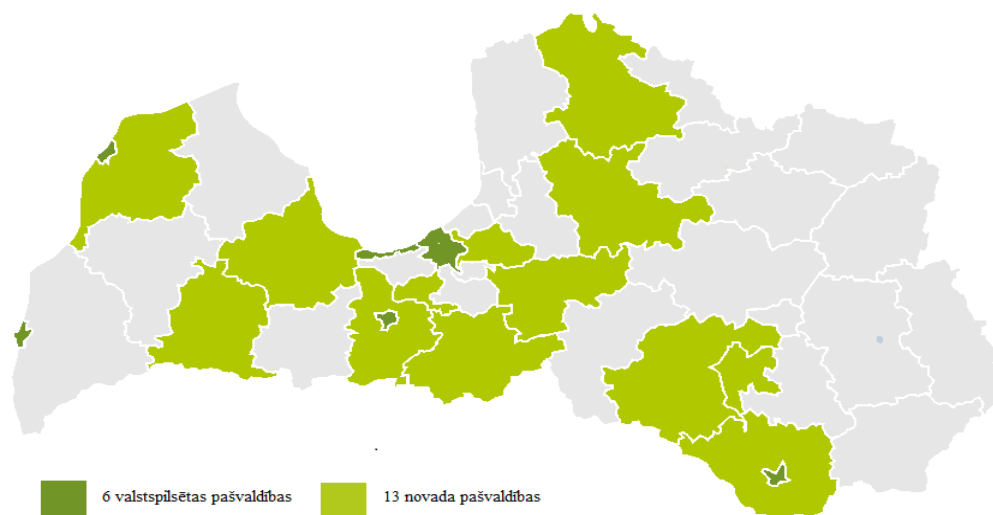
Šī gada finanšu revīziju rezultāti liecina, ka grāmatvedības uzskaites un gada pārskatu sagatavošanas kvalitāte pašvaldībās salīdzinot ar 2021. gadu, ir uzlabojusies (skatīt 10. attēlu).

10. attēls. Sniegto atzinumu veidu skaits par pašvaldību 2021. un 2022. gada pārskatiem

Revīzijā, pārbaudot pašvaldību 2022. gada pārskatu datus, Valsts kontrole ir grupas atbildīgais partneris, un Valsts kontroles revidenti novērtēja arī pašvaldības uzaicinātā zvērinātā revidenta kā komponenta revidenta atbilstību ētikas prasībām un neatkarībai, kā arī noteica, vai zvērināta revidenta izvēlēta revīzijas pieeja dod iespēju paļauties uz viņa darbu.

Lai gūtu pārliecību par Saimnieciskā gada pārskatā iekļauto pašvaldību gada pārskatu sagatavošanas atbilstību normatīvo aktu prasībām, saskaņā ar pašvaldību rotācijas grafiku finanšu revīzijā par pašvaldību 2022. gada pārskatiem izlasē ir iekļautas 19 pašvaldības²⁰² (skatīt 11. attēlu):

11. attēls. Valsts kontroles finanšu revīzijas par pašvaldību 2022. gada pārskatiem izlasē iekļautās 19 pašvaldības

Revīzijas izlasē iekļauto 19 pašvaldību bilances aktīvu kopsumma 31.12.2022. bija 7 722 198,0 tūkst. *euro* jeb 73 % no visu pašvaldību kopējiem aktīviem un izdevumu kopsumma bija 2 401 000,1 tūkst. *euro* jeb 71 % no visu pašvaldību kopējiem budžeta izdevumiem.

Revīzijas laikā, sadarbojoties ar zvērinātiem revidentiem un veicot papildu revīzijas procedūras izlasē iekļautajās pašvaldībās, tika gūta pārliecība par pašvaldību 2022. gada pārskatu sagatavošanas pareizību, un būtiskākie konstatējumi ir iekļauti šajā revīzijas ziņojumā. Valsts kontroles revidenti revīzijas izlasē iekļauto 19 pašvaldību 2022. gada pārskata neatbilstību novērtēšanai izmantoja zvērināta revidenta noteikto būtiskumu.

Zvērinātu revidentu darba izmantošana finanšu revīzijās par ministriju un centrālo valsts iestāžu pārskatiem

Zvērinātu revidentu darbs ir izmantots piecās finanšu revīzijās par ministriju un centrālo valsts iestāžu 2022. gada pārskatu sagatavošanas pareizību (skatīt 9. tabulu). Visos gadījumos zvērināti revidenti snieguši atzinumus bez iebildēm.

9. tabula

Zvērinātu revidentu darba izmantošana finanšu revīzijās par ministriju un centrālo valsts iestāžu pārskatiem

Revidējamā vienība, kurā izmantots zvērināta revidenta darbs	Bilances kopsumma uz 31.12.2022. pārskatiem, par ko atzinumu sniedza zvērināts revidents, tūkst. <i>euro</i>	Īpatsvars no revidējamās vienības konsolidētā pārskata bilances kopsummas
Izglītības un zinātnes ministrija ²⁰³	617 317,9	57 %
Kultūras ministrija ²⁰⁴	25 844,2	3 %
Veselības ministrija ²⁰⁵	152 793,9	22 %
Zemkopības ministrija ^{*206}	112 847,4	4 %
Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija	1 864,9	100 %

* Izņemot Zemkopības ministrijas padotības iestādes Lauku atbalsta dienesta finanšu revīzija, kur tika izmantots zvērinātu revidentu darbs par Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai un Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda kopējiem 2022. gada izdevumiem 534 234,4 tūkst. *euro* jeb 71 % no Zemkopības ministrijas 2022. gada konsolidētā pārskata budžeta izdevumiem.

Revīzijas apjoma ierobežojumi

Revīzijas apjoma ierobežojumi uz 01.01.2021.

Valsts kontrole revīzijā “Par Latvijas Republikas 2021. gada pārskatu par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem” sniedza atzinumu ar iebildēm, nosakot apjoma ierobežojumus pārskata gada beigās, par kuriem arī tiek noteikts apjoma ierobežojums attiecībā uz konsolidēto pārskatu sākuma atlikumiem 01.01.2021. Detalizētu informāciju par revīzijas apjoma ierobežojumiem uz 01.01.2021. skatīt revīzijas ziņojuma “Par Latvijas Republikas 2020. gada pārskatu par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem” sadaļā “Revīzijas apjoma ierobežojumi” [Revīzijas ziņojums par 2020.gada saimnieciskā gada pārskatu](#)

Revīzijas apjoma ierobežojumi uz 31.12.2022.

Valsts kontrole nevarēja iegūt pietiekamus un atbilstošus revīzijas pierādījumus un noteikt, vai būtu nepieciešams veikt korekcijas attiecībā uz Saimnieciskā gada pārskata konsolidētās grāmatvedības:

Resors	Ietekmētais pārskata postenis	Skaidrojums
Valsts ieņēmumu dienests	Ilgtermiņa ieguldījumi	Bilances postenī <i>Ilgtermiņa ieguldījumi</i> iekļauto ilgtermiņa prasību vērtību 81 118,4 tūkst. euro apmērā
	Apgrozāmie līdzekļi	Bilances postenī <i>Apgrozāmie līdzekļi</i> iekļauto īstermiņa prasību vērtību 1 890 031,5 tūkst. euro apmērā
	Budžeta izpildes rezultāti	Bilances postenī <i>Budžeta izpildes rezultātā</i> iekļauto vērtību 1 342 056,3 tūkst. euro apmērā
	Saistības	Bilances postenī <i>Saistības</i> iekļauto vērtību 1 274 578,0 tūkst. euro apmērā
Pašvaldības ²⁰⁷	Ilgtermiņa ieguldījumi	Bilances postenī <i>Ilgtermiņa ieguldījumi</i> iekļauto vērtību 187 606,1 tūkst. euro apmērā
	Saistības	Bilances postenī <i>Saistības</i> neiekļauto vērtību 200 000,0 tūkst. euro apmērā
Valsts prezidenta kanceleja	Budžeta izpildes rezultāti	Revīzijas laikā nebija pieejama pilnīga, atbilstoša un savlaicīga informācija, tāpēc nevarējām iegūt pierādījumus par viena līguma ietvaros faktiski saņemtā pakalpojuma Trīs jūru iniciatīvas samita un samita sagatavošanas pasākuma vajadzībām apjomu un no tā izrietošo izdevumu apmēra pamatojumu. Turklāt Valsts prezidenta kancelejas sniegtie dokumenti par faktiski saņemtā pakalpojuma apjomu revīzijas laikā vairākkārt tika precizēti.

Departamenta direktore

Ilze Bādere

Valsts kontroliera p.i.,
Valsts kontroles padomes loceklis

Edgars Korčagins

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI
PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Termini un skaidrojumi

Termins	Skaidrojums
ATR	Administratīvi teritoriālā reforma
Bilance	Valsts ieņēmumu dienesta ikgadējais nodokļu pārskats par 2022. gadu, tajā skaitā pārskats par finansiālo stāvokli uz 31.12.2022.
BVKB	Būvniecības valsts kontroles birojs
CFLA	Centrālā finanšu un līgumu aģentūra
CMIS	Centrālā muitas informācijas sistēma
DNS	VID Datu noliktavas sistēma
EDS	VID Elektroniskās deklarēšanas sistēma
EKII	Emisijas kvotu izolēšanas instruments
EKK	Ekonomiskās klasifikācijas kods
EMDAS	Elektroniskā muitas datu apstrādes sistēma
ePārskatu sistēma	Ministriju, centrālo valsts iestāžu un pašvaldību budžeta pārskatu informācijas sistēma
ERAF	Eiropas Reģionālās attīstības fonds
ES	Eiropas Savienība
FIFO	Grāmatvedības metode
FM	Finanšu ministrija
Fonds	SIA “Vides investīciju fonds”
Horizon	Centralizētā resursu vadības sistēma
IIN	Iedzīvotāju ienākuma nodoklis
IS	Informācijas sistēma
IAUI	Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcija
Inventarizācija	Valsts ieņēmumu dienesta administrēto valsts budžeta maksājumu 2022. gada saistību, prasību, naudas līdzekļu un zembilances posteņu pārskata gada slēguma inventarizācija
Lēmums	Konkurences padomes 30.07.2021. lēmums Nr. 22 “Par pārkāpuma konstatēšanu un naudas soda uzlikšanu”
LR	Latvijas Republika
LZRA	Latvijas Zvērinātu revidentu asociācija
MAIS	Maksājumu administrēšanas informācijas sistēma
MK	Ministru kabinets
NEPLP	Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome
NIS	VID Nodokļu informācijas sistēma
PVN	Pievienotās vērtības nodoklis
Saimnieciskā gada pārskats	Latvijas Republikas gada pārskats par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem
SGP	Saimnieciskā gada pārskats
SIA	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību
SPSGS	Starptautiskie publiskā sektora grāmatvedības standarti
SRS	Starptautiskais revīzijas standarts

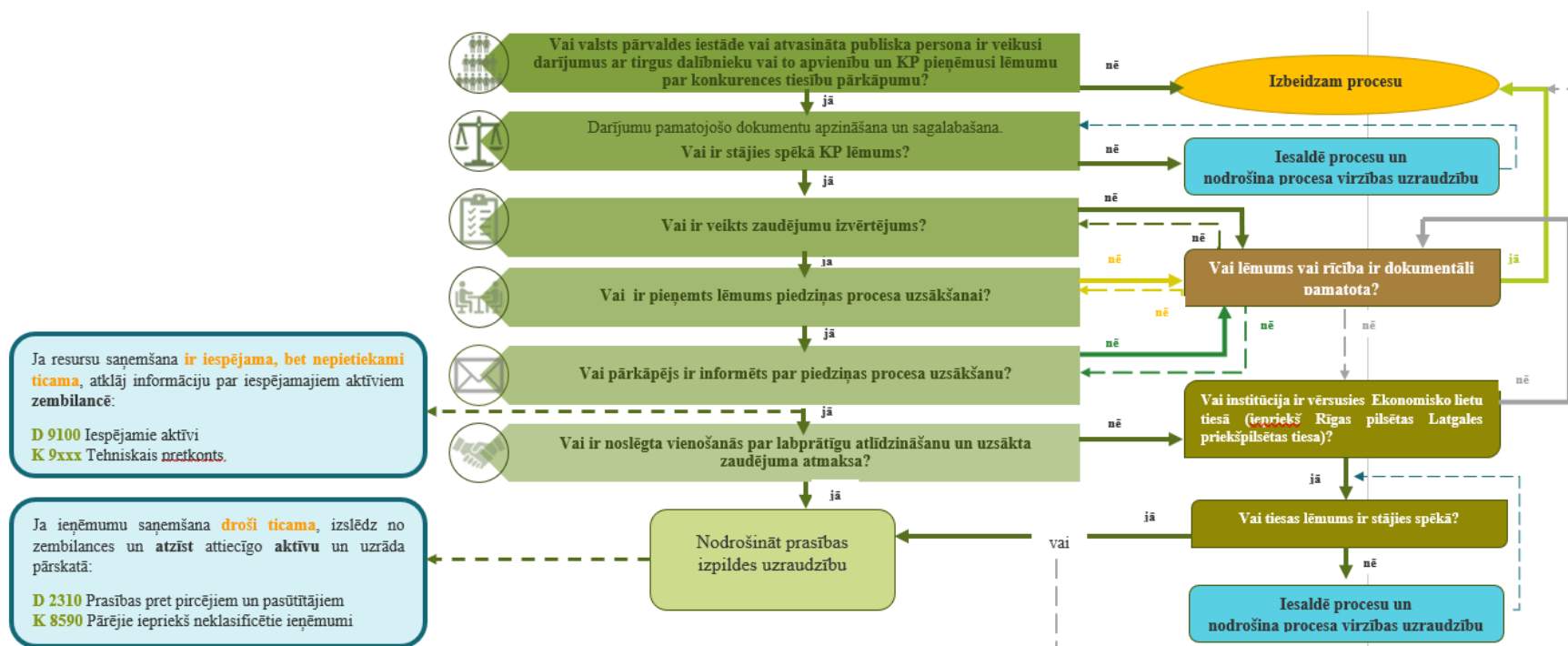
Termins	Skaidrojums
VID	Valsts ieņēmumu dienests
VID ikgadējais nodokļu pārskats	VID ikgadējais pārskats par VID administrētajiem nodokļiem, nodevām un citiem tā administrētajiem uz valsts budžetu attiecināmiem maksājumiem
VID administrētie valsts budžeta maksājumi	VID administrētie nodokļi, nodevas un citi uz valsts budžetu attiecināmie maksājumi
VIS	Valsts informācijas sistēma
Virsrāmata	VID MAIS sadaļā “Nodokļu grāmatvedība” esošā virsrāmata
VSAOI	Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas
VSIA	Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību

1. pielikums. Ziņas par nodokļu parādu struktūru uz 01.01.2023.

(tūkst. euro)

Nodokļu parādu klasifikācija	Parādu summa	Ipatnība pret kopējo parādu summu %	tajā skaitā:					
			Valsts pamatbudžets	Ipatnība pret kopējo parādu summu %	Pašvaldību budžeti	Ipatnība pret kopējo parādu summu %	Sociālās apdrošināšanas iemaksas	Ipatnība pret kopējo parādu summu %
	1	2	3	4	5	6	7	8
Parādu summa - kopā (aktuālie, apturētie parādi un termiņa pagarinājumi)	876 776,04	100,00	419 597,34	100,00	280 798,43	100,00	176 380,27	100,00
<i>Aktuālie parādi</i> - parādi, kuriem saskaņā ar likuma "Par nodokļiem un nodevām" 29.pantu tiek aprēķināta nokavējuma nauda	479 756,37	54,72	171 385,16	40,85	217 223,43	77,36	91 147,78	51,68
tajā skaitā:								
1. saskaņā ar normatīvajiem aktiem nepiedzenamie	2 096,50	0,24	107,85	0,03	1 903,85	0,68	84,80	0,05
no tiem:								
1) likvidējamam uzņēmumam līdz likvidācijas procedūras pabeigšanai	2 096,50	0,24	107,85	0,03	1 903,85	0,68	84,80	0,05
2) uzņēmumiem, kuriem ierosināta maksātnespējas lieta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3) privatizējamiem uzņēmumiem līdz tiesību saistību pieņemšanai	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4) tiesā iesniegti iesniegumi par piedziņu vai sūdzības par nodokļu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2. saskaņā ar normatīvajiem aktiem piedzenamie	477 659,87	54,48	171 277,31	40,82	215 319,58	76,68	91 062,98	51,63
no tiem:								
reāli piedzenamie	201 314,53	22,96	80 635,96	19,22	60 407,14	21,51	60 271,43	34,17
reāli nepiedzenamie:	276 345,34	31,52	90 641,35	21,60	154 912,44	55,17	30 791,55	17,46
1) iestāties piedziņas noilgums	197,69	0,02	129,12	0,03	63,96	0,02	4,61	0,00
2) nav naudas līdzekļu un mantas, uz ko vērst piedziņu	276 147,65	31,50	90 512,23	21,57	154 848,48	55,15	30 786,94	17,45
<i>Termiņa pagarinājumi</i>	141 253,55	16,11	69 507,56	16,56	23 392,16	8,33	48 353,83	27,41
<i>Apturētie parādi</i> - parādi, kuriem saskaņā ar likuma "Par nodokļiem un nodevām" 29.pantu tiek pārtaukta nokavējuma naudas aprēķināšana	255 766,12	29,17	178 704,62	42,59	40 182,84	14,31	36 878,66	20,91
tajā skaitā:								
1) privatizējamiem uzņēmumiem	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2) atzītiem par maksātnespējīgiem	255 766,12	29,17	178 704,62	42,59	40 182,84	14,31	36 878,66	20,91
3) sakarā ar kapitalizāciju	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4) sakarā ar bankas darbības apturēšanu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

2. pielikums. Darījumu izvērtēšanas process un zaudējumu uzskaitē konkurences tiesību pārkāpumā gadījumā

3. pielikums. Finanšu revīzijās par 2022. gadu vērtētie atbilstības jautājumi

Resors	Atbilstības jautājums	Finansējums, euro	Atzinums
Aizsardzības ministrija	1. Priekšnoteikumi aizsardzības resora uzskaites sekmīgai pārejai uz jaunas funkcionalitātes datu bāzi	-	Ar iebildēm
Ārlietu ministrija	2. Latvijas kandidatūra Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības Padomes vēlēšanās 2025. gadā lobija kampaņa (prioritārais pasākums)	873 823	Bez iebildēm
Ekonomikas ministrija	3. Finanšu instruments – aizdevumi investīciju projektiem ar kapitāla atlaidi (prioritārais pasākums)	41 000 000	Negatīvs
Finanšu ministrija	4. Finanšu ministrijas resora spēju stiprināšana, tajā skaitā Iepirkumu uzraudzības biroja, Valsts kases un Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu un muitas policijas pārvaldes kapacitātes stiprināšana un muitas infrastruktūras pilnveidošana (prioritārais pasākums)	4 500 000	Bez iebildēm (ar apstākļu akcentējumu)
Iekšlietu ministrija	5. Iekšlietu ministrijas dienestiem piešķirtā finansējuma formas tērpu iegādēm izlietojums	11 700 000	Negatīvs
	6. Amatspersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm kapacitātes stiprināšana (robežpiemaksa, izmeklētāju atbildība, mēnešalgu izlīdzināšana) (prioritārais pasākums)	20 700 000	Ar iebildēm
	7. Finansējuma gaisa kvalitātes mērītāju iegādei gaisa kvalitātes monitoringam izlietojums	4 261 059	Ar iebildēm
Izglītības un zinātnes ministrija	8. Latgales industriālā tehnikuma izglītības programmas īstenošanas vietas “Višķi” materiāltehniskās bāzes uzlabošana	88 000	Bez iebildēm
	9. Atbalsta mehānisms jaunatnes organizācijām (prioritārais pasākums)	232 085	Bez iebildēm
Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs	10. Biroja amatspersonu (darbinieku) konkurētspējīgs atalgojums (prioritārais pasākums)	2 000 000	Bez iebildēm (ar apstākļu akcentējumu)
	11. Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas, terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas pasākumu plānā Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam piešķirtā finansējuma izlietojums	706 102	Ar iebildēm
Kultūras ministrija	12. Radošo personu atbalsta pasākumu programmai piešķirtā finansējuma izlietojums	502 167	Ar iebildēm
	13. Vispārējo latviešu dziesmu un deju svētku tradīcijai 150 gadu (prioritārais pasākums)	4 012 289	Bez iebildēm (ar apstākļu akcentējumu)
Labklājības ministrija	14. Atalgojuma paaugstināšana aprūpētājiem ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijās (prioritārais pasākums)	9 850 680	Negatīvs
Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome	15. Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes 2022. – 2024. gadam pieprasītā papildu finansējuma valsts sabiedrībai ar ierobežotu atbildību “Latvijas Radio” satura informācijas vadības sistēmas iegādei, valsts sabiedrībai ar ierobežotu atbildību “Latvijas Televīzija” satura informācijas vadības sistēmas iegādei un kompleksās transformatoru apakštācijas rekonstrukcijai un dīzeļģeneratora uzstādīšanai izlietojums (prioritārais pasākums)	801 400	Ar iebildēm
Satiksmes ministrija	16. Vienotās sabiedriskā transporta biļešu sistēmas uzturēšana (prioritārais pasākums)	81 607	Bez iebildēm
	17. Valsts reģionālo autoceļu pārbūve un atjaunošana (prioritārais pasākums)	57 700 000	Bez iebildēm
Tieslietu ministrija	18. Valsts probācijas dienesta nodarbināto, kuru darbs ir saistīts ar īpašu risku, aizsardzība un atbildības pieaugums (prioritārais pasākums)	1 911 959	Bez iebildēm (ar apstākļu akcentējumu)
Veselības ministrija	19. Valsts apmaksātu veselības aprūpes pakalpojumu nodrošināšana bērniem ar autiskā spektra traucējumiem (prioritārais pasākums)	846 682	Negatīvs
Zemkopības ministrija	20. Finansējums Latvijas lauksaimniecības produkcijas un pārtikas ražotājiem Krievijas kara Ukrainā seku mazināšanai	19 235 161	Bez iebildēm
KOPĀ		181 003 014	10 /6 /4

4. pielikums. Zvērinātu revidentu atzinumi par pašvaldību 2022. gada pārskatiem

Pašvaldība	Iebildes pamatojums / apstākļu akcentējums / citi apstākļi	Balances aktīvi, tūkst. euro			Balances pasīvi, tūkst. euro		Zemilance, tūkst. euro		Sākuma atlikumi, tūkst. euro	Pašvaldības aģentūru skaits, kurām nav sagatavoti atsevišķi gada pārskati
		kopā ilgtermiņa ieguldījumi	ilgtermiņa ieguldījumi tajā skaitā:		Pārskata gada budžeta izpildes rezultāts	Saistības	aktīvi	pasīvi		
1210 Zeme un būves	1260 Bioloģiskie un pazemes aktīvi									
Liepāja	<p>Iebildes pamatojums</p> <p>Konsolidētajā pārskatā par Pašvaldības finansiālo stāvokli 31.12.2022. veidlapas "Balance" zemilances piezīmē "Iespējamie aktīvi" iekļautas neprivatizēto pašvaldības dzīvokļu piekrītošās domājamās daļas un domājamās daļas no dzīvojamām mājām piekrītošajiem zemes gabaliem 1 915,9 tūkst. euro vērtībā.</p> <p>Minētajiem īpašumiem Valsts nekustamā īpašuma kadastra sistēmā nav izveidoti dzīvokļu īpašumi, bet tie Valsts nekustamā īpašuma kadastra sistēmā ir uzskaitīti Liepājas pilsētas pašvaldībai piederošo būvju nesadalītās domājamās daļās. Pašvaldība, saskaņā ar iepriekš saskaņoto darba plānu un piešķirtā budžeta ietvaros, veic pakāpenisku pašvaldībai piederošo dzīvokļu īpašumu reģistrēšanu Valsts nekustamā īpašuma kadastra sistēmā un zemesgrāmatā, un aktualizē datus pašvaldības bilancē, vienlaikus izslēdzot izveidotajiem dzīvokļu īpašumiem piekrītošās domājamās daļas no Zemilances.</p> <p>Tas ir pretrunā ar Ministru kabineta 13.02.2018. noteikumu Nr. 87 "Grāmatvedības uzskaites kārtība budžeta iestādēs" 13. punkta prasībām, kas nosaka, ka budžeta iestādes uzskaita visus to īpašumā, valdījumā un turējumā esošos un piekrītošos ilgtermiņa ieguldījumus.</p> <p>Līdzīgi apstākļi bija spēkā arī iepriekšējos gadus, un mūsu sniegtajos atzinumos saistībā ar šo jautājumu tika iekļautas attiecīgās iebildes.</p>	1 915,9	1 915,9			1 915,9		23 164,5		
Ogres novads	<p>Iebildes pamatojums</p> <p>Konsolidētajā pārskata bilances postenī „Zeme un būves” 31.12.2022. ir uzrādīti ieguldījumi 171 793,2 tūkst. euro apmērā. Salīdzinot pašvaldības grāmatvedības datus ar Valsts zemes dienesta un VAS „Latvijas Valsts ceļi” datiem un Pašvaldības sagatavoto informāciju par tās īpašumā un valdījumā esošajām zemēm un būvēm, mums nebija iespējams gūt pietiekamus pierādījumus par Pašvaldības visu uzskaitē esošo zemju un būvju pilnīgumu un uzskaites vērtību uz 2022. gada 31. decembri. Mūsuprāt, neprecizitāte varētu būt būtiska, bet mēs nevaram noteikt tās apmēru. Šis apstāklis pastāvēja arī 31.12.2021., par ko 2022. gada 9. maijā tika izsniegts neatkarīgu revidentu ziņojums ar iebildi.</p> <p>Apstākļu akcentējumi</p> <p>1. Vēršam uzmanību konsolidētā finanšu pārskata pielikumā "Grāmatvedības uzskaites pamatprincipu apraksts" 2.22. apakšpunktam "Zemilances uzskaites pamatprincipi", kur minēts, ka 2022. gada 26. septembra Eiropas Prokuratūras Eiropas deleģētā prokurora lēmumā noteikts uzlikt arestu Ogres novada pašvaldības pamatlīdzekļu sarakstā reģistrētiem pamatlīdzekļiem ar kopējo vērtību 6 696,5 tūkst. euro iespējamām saistībām.</p> <p>2. Vēršam uzmanību konsolidētā finanšu pārskata pielikumā "Grāmatvedības uzskaites pamatprincipu apraksts" sadaļā "Papildus skaidrojums par ATR rezultātā pārņemtajām saistībām" aprakstīto par to, ka ATR rezultātā izveidotā Ogres novada pašvaldība ir visu vēsturisko novadu – Ikšķiles, Ķeguma, Lielvārdes, Ogres – pašvaldību saistību pārņēmēja. Šo saistību skaitā ir arī tiesvedībā esošā lieta saistībā ar 2015. gada 24. novembrī bijušā domes priekšsēdētāja Jāņa Āboliņa parakstīto un Valsts kasē iesniegto dokumentu "Promissory Note" par finanšu saistību (aizņēmums) 200 000 tūkst. euro apmērā uzņēmēnos Lielvārdes novada pašvaldības vārdā. Mēs neizsakām turpmāku iebildi attiecībā uz šiem apstākļiem.</p>	171 793,2	171 793,2			200 000,0		6 696,5	174 166,4	

Pašvaldība	Iebildes pamatojums / apstākļu akcentējums / citi apstākļi	Balances aktīvi, tūkst. euro			Balances pasīvi, tūkst. euro		Zemibilance, tūkst. euro		Sākuma atlikumi, tūkst. euro	Pašvaldības aģentūru skaits, kurām nav sagatavoti atsevišķi gada pārskati
		kopā ilgtermiņa ieguldījumi	ilgtermiņa ieguldījumi tajā skaitā:		Pārskata gada budžeta izpildes rezultāts	Saisītības	aktīvi	pasīvi		
1210 Zeme un būves	1260 Bioloģiskie un pazemes aktīvi									
Preiļu novads	<p>Iebildes pamatojums</p> <p>Apjoma ierobežojumi – atzinuma ar iebildi pamatojums. Mums nebija iespējams gūt pietiekami atbilstošus pierādījumus par transporta būvju uzskaites pilnīgumu un precizitāti uz 31.12.2022., jo bez detalizētas transporta būvju inventarizācijas, pašvaldības ceļu un ielu reģistra aktualizācijas un grozījumu saskaņošanas ar VAS “Latvijas Valsts ceļi”, vadība nav spējusi noteikt veicamo korekciju apjomu transporta būvju uzskaitē un to ietekmi uz 2022. gada pārskata finanšu rezultātu.</p> <p>Apstākļu akcentējumi</p> <p>1. Vēršam uzmanību uz finanšu pārskata Grāmatvedības uzskaites principu apraksta 1.2. punkta sadaļu “Bioloģiskie aktīvi”, kurā norādīts, ka pašvaldības grāmatvedības uzskaitē ir pazemes aktīvu atradnes, kuras ir uzskaitītas tikai daudzuma vienībās. Balances vērtība minētiem aktīviem, kura var būt arī būtiska, uz pārskata gada bilances datumu vēl nav noteikta un nav uzrādīta attiecīgajā bilances postenī.</p> <p>2. Vēršam uzmanību uz finanšu pārskata veidlapu V12.INFO, kurā uzrādītas pārskata periodā koriģētās būtiskas iepriekšējo periodu kļūdas un to ietekme uz iepriekšējo gadu budžeta izpildes rezultātu. Mēs neizsakām iebildi attiecībā uz šiem apstākļiem.</p>									
		13 897,0	13 897,0	vērtība nav nosakāma, jo uzskaitītas daudzuma vienībās	495,0					
Ropažu novads	<p>Iebildes pamatojums</p> <p>2021. gada 31. decembrī Balances postenī “Zeme un būve” ar kopējo bilances vērtību 97 963,0 tūkst. euro ir uzrādītas transporta būves (ielas, ceļi, tilti) 23 512,4 tūkst. euro vērtībā un postenī “Bioloģiskie un pazemes aktīvi” ar kopējo bilances vērtību 941,8 tūkst. euro ir uzrādītas mežaudzes 819,2 tūkst. euro vērtībā. Kā minēts Ropažu novada pašvaldības grāmatvedības uzskaites principu aprakstā punktos 3. Pamatlīdzekļi, 4. Ieguldījuma īpašumi, 5. Bioloģiskie aktīvi un 27. Inventarizācijas Pašvaldība posteņus “Zeme un būve” un “Bioloģiskie un pazemes aktīvi” atzīst pēc iegādes izmaksām, atskaitot uzkrāto nolietojumu vai atbilstoši kadastra vērtībām un katra gada beigās Pašvaldība veic visu ilgtermiņa posteņu salīdzināšanos ar publiskajiem valsts reģistriem. Uz 2021. gada 31. decembri inventarizācija ielām, ceļiem, tiltiem un mežaudzēm netika veikta pilnā apmērā, jo netika saņemta informācija no A/S Latvijas valsts ceļi 20 670,8 tūkst. euro vērtībā un Valsts meža dienesta 819,2 tūkst. euro vērtībā, savukārt, datu salīdzināšana atlikušajām Zemēm un būvēm 68 887,8 tūkst. euro vērtībā netika veikta, par ko Pašvaldības 2021. gada pārskata revidents ir modificējis savu neatkarīgu revidentu ziņojumu. Pamatojoties uz augstāk minēto, mums nebija iespējams noteikt kādas vērtību un daudzumu korekcijas būtu jāveic pašvaldības ilgtermiņa ieguldījuma postenī “Zeme un būves” un postenī “Bioloģiskie un pazemes aktīvi” pēc stāvokļa uz 2021. gada 31. decembri un iespējamo korekciju ietekmi uz 2022. gada darbības rezultātu.</p> <p>Apstākļu akcentējums</p> <p>Vēršam uzmanību uz zemibilances postenī “Citi zemibilances aktīvi” uzrādītiem aktīviem, kurā ietverti Pašvaldībai piederošie 8 ceļi, 19 ielas, 10 zemes nekustamie īpašumi, 2 būves, 15 mežaudzes. Balances vērtība minētiem aktīviem, kura var būt arī būtiska, uz pārskata gada bilances datumu vēl nav noteikta un nav uzrādīta attiecīgajos bilances posteņos. Mēs neizsakām iebildi attiecībā uz šo apstākli.</p>									
					ietekme nav nosakāma				24 331,6	
Balvu novads	<p>Apstākļu akcentējums</p> <p>Vēršam uzmanību uz finanšu pārskata veidlapu V12. INFO, kurā uzrādītas pārskata periodā koriģētās būtiskas iepriekšējo periodu kļūdas un to ietekme uz iepriekšējo gadu budžeta izpildes rezultātu. Mūsu atzinums nav ar iebildi šī jautājuma sakarā.</p> <p>Citi apstākļi</p> <p>Pašvaldības konsolidēto finanšu pārskatu par gadu, kas beidzās 2021. gada 31. decembrī, revidēja cits revidents, kurš sniedza atzinumu bez iebildēm par šo finanšu pārskatu 2022. gada 9. maijā.</p>									
		0								

PAR 2022. GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Pašvaldība	Iebildes pamatojums / apstākļu akcentējums / citi apstākļi	Balances aktīvi, tūkst. euro			Balances pasīvi, tūkst. euro		Zemibilance, tūkst. euro		Sākuma atlikumi, tūkst. euro	Pašvaldības aģentūru skaits, kurām nav sagatavoti atsevišķi gada pārskati
		kopā ilgtermiņa ieguldījumi	ilgtermiņa ieguldījumi tajā skaitā:		Pārskata gada budžeta izpildes rezultāts	Saisītības	aktīvi	pasīvi		
			1210 Zeme un būves	1260 Bioloģiskie un pazemes aktīvi						
Līvānu novads	<p>Apstākļu akcentējums</p> <p>Vēršam uzmanību uz Vadības ziņojumā sniegto informāciju, ka 2022. gada 4. novembrī Līvānu novada pašvaldība tika informēta, ka CFLA ir saņēmusi informāciju no Eiropas Prokuratūras par uzsāktu kriminālprocesa saistībā ar projektu Nr. 3.3.1.0/20/I/018 “Līvānu industriālās zonas infrastruktūras pielāgošana jaunu uzņēmumu izvietojumam un uzņēmējdarbības attīstības veicināšanai 2. kārtā”, un kriminālprocesa ietvaros veiktās izmeklēšanas darbības ir attiecināmas arī uz pašvaldības plānoto projektu Nr. 5.6.2.0/22/I/005 “Līvānu industriālās zonas infrastruktūras pielāgošana jaunu uzņēmumu izvietojumam un uzņēmējdarbības attīstības veicināšanai 3. kārtā”. CFLA, ņemot vērā radušos situāciju, pieņēma lēmumu neslēgt vienošanos ar Finansējuma saņēmēju (Pašvaldību) par ES fonda projekta īstenošanu Nr. 5.6.2.0/22/I/055. Centrālā finanšu un līgumu aģentūra <u>kriminālprocesa ietvaros ir apturējusi</u> projekta 3.3.1.0/20/I/018 “Līvānu industriālās zonas infrastruktūras pielāgošana jaunu uzņēmumu izvietojumam un uzņēmējdarbības attīstības veicināšanai 2. kārtā” maksājumus 238,7 tūkst. euro apmērā. Mēs neizsakām turpmāku iebildi attiecībā uz šo apstākli.</p>	0		238,7	0		3 056,9			
Aizkraukles novads	<p>Citi apstākļi</p> <p>Finanšu pārskatus par gadu, kas noslēdzās 2021. gada 31. decembrī, revidēja cits revidents, kurš 2022. gada 2. maijā izteica nemodificētu pozitīvu atzinumu.</p>	0								
Alūksnes novads	<p>Citi apstākļi</p> <p>Vēršam uzmanību, ka Pašvaldībai ir reģistrētas pašvaldības aģentūras “Spodra” un “Alja”, kuru 2022. gada finanšu informācija ir iekļauta Pašvaldības 2022. gada finanšu pārskatā. Publisko aģentūru likuma 27. pants nosaka, ka Pašvaldības aģentūra nodrošina gada publiskā pārskata sagatavošanu un publicēšanu un Pašvaldības aģentūras gada publiskajā pārskatā norāda zvērināta revidenta atzinumu par saimniecisko darbību un iepriekšējā gada saimniecisko pārskatu. Pašvaldības aģentūras “Spodra” un “Alja” nav sagatavojušas atsevišķus gada finanšu pārskatus.</p>	0						2		
Gulbenes novads	<p>Citi apstākļi</p> <p>Vēršam uzmanību, ka Pašvaldībai ir reģistrēta pašvaldības aģentūra “Gulbenes tūrisma un kultūrvēsturiskā mantojuma centrs”, kuras 2022. gada finanšu pārskats ir iekļauts Pašvaldības 2022. gada finanšu pārskatā. Publisko aģentūru likuma 27. pants nosaka, ka Pašvaldības aģentūra nodrošina gada publiskā pārskata sagatavošanu un publicēšanu un Pašvaldības aģentūras gada publiskajā pārskatā norāda zvērināta revidenta atzinumu par saimniecisko darbību un iepriekšējā gada saimniecisko pārskatu. Pašvaldības aģentūra “Gulbenes tūrisma un kultūrvēsturiskā mantojuma centrs” nav sagatavojuši atsevišķu gada finanšu pārskatu.</p>	0						1		
Rēzeknes valstspilsēta	<p>Citi apstākļi</p> <p>Finanšu pārskatus par gadu, kas noslēdzās 2021. gada 31. decembrī, revidēja cits revidents, kurš 2022. gada 19. aprīlī izteica nemodificētu pozitīvu atzinumu.</p>	0								

PAR 2022. GADA SAIMNIECISKĀ GADA PĀRSKATU

Pašvaldība	Iebildes pamatojums / apstākļu akcentējums / citi apstākļi	Balances aktīvi, tūkst. euro			Balances pasīvi, tūkst. euro		Zemibilance, tūkst. euro		Sākuma atlikumi, tūkst. euro	Pašvaldības aģentūru skaits, kurām nav sagatavoti atsevišķi gada pārskati
		kopā ilgtermiņa ieguldījumi	ilgtermiņa ieguldījumi tajā skaitā:		Pārskata gada budžeta izpildes rezultāts	Saisītības	aktīvi	pasīvi		
			1210 Zeme un būves	1260 Bioloģiskie un pazemes aktīvi						
Saulkrastu novads	Citi apstākļi Finanšu pārskatus par gadu, kas noslēdzās 2021. gada 31. decembrī, revidēja cits revidents, kurš 2022. gada 2. maijā izteica atzinumu ar iebildi.	0								
Siguldas novads	Citi apstākļi Vēršam uzmanību, ka Pašvaldībai ir reģistrēta pašvaldības aģentūra "Siguldas Attīstības aģentūra", kuras 2022. gada finanšu pārskats ir iekļauts Pašvaldības 2022. gada finanšu pārskatā. Publisko aģentūru likuma 27. pants nosaka, ka Pašvaldības aģentūra nodrošina gada publiskā pārskata sagatavošanu un publicēšanu un Pašvaldības aģentūras gada publiskajā pārskatā norāda zvērināta revidenta atzinumu par saimniecisko darbību un iepriekšējā gada saimniecisko pārskatu. Pašvaldības aģentūra "Siguldas Attīstības aģentūra" nav sagatavojusi atsevišķu gada finanšu pārskatu.	0							1	
Kopā, t. sk.		187 606,1	187 606,1		733,7	200 000,0	1 915,9	9 753,3	221 662,5	4
apjoma ierobežojums		187 606,1	187 606,1		0	200 000,0				

- ¹ Ministru kabineta 30.06.2020. noteikumu Nr. 430 "Saimnieciskā gada pārskata sagatavošanas kārtība" 11. punkts.
- ² Ministru kabineta 30.06.2020. noteikumu Nr. 344 "Gada pārskata sagatavošanas kārtība" 13. punkts.
- ³ Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma pielikums.
- ⁴ Ministru kabineta 30.06.2020. noteikumu Nr. 344 "Gada pārskata sagatavošanas kārtība" 14. punkts.
- ⁵ Ziņojums par Latvijas Republikas 2022. gada pārskatu par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem. 4. – 5. lpp.
- ⁶ Liepājas valstspilsētas un Ogres, Preiļu novadu pašvaldības.
- ⁷ Valsts konsolidētā grāmatvedības bilance 14.08.2023. aktuālā redakcija, bilances vērtība 37 211 188 tūkst. *euro*. Aprēķinā nav iekļauts finanšu revīzijā "Par Valsts prezidenta kancelejas 2022. gada pārskatu" noteiktais apjoma ierobežojums, kuram noteikts ierobežotas pieejamības statuss.
- ⁸ Valsts konsolidētā grāmatvedības bilance 14.08.2023. aktuālā redakcija, bilances vērtība 37 211 188 tūkst. *euro*. Aprēķinā nav iekļauts finanšu revīzijā "Par Valsts prezidenta kancelejas 2022. gada pārskatu" noteiktais apjoma ierobežojums, kuram noteikts ierobežotas pieejamības statuss.
- ⁹ Valsts kontroles 15.09.2022. revīzijas ziņojuma Nr. 2.4.1-26/2021 "Par Latvijas Republikas 2021. gada pārskatu par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem". 15. lpp., https://www.lrvk.gov.lv/lv/getrevisionfile/29590-iDegBPfz9YnkWcSDB4vk_WaU9b9hB3Ut.pdf
- ¹⁰ Līgumsabiedrība (pilnsabiedrība u. c. sadarbības formas), kurā kāds no karteļa lietas dalībniekiem ir piedalījies.
- ¹¹ Emisijas kvotu izsolīšanas instruments (EKII) ir Latvijas Republikas valsts budžeta programma. Informācija par EKII finansēto projektu konkursu aktualitātēm, kā arī projektu pieteikšanas, izskatīšanas, apstiprināšanas un finansējuma piešķiršanas kārtību ir atrodamā Klimata un Enerģētikas ministrijas tīmekļvietnē www.kem.gov.lv un SIA "Vides investīciju fonds" tīmekļvietnē www.lvif.gov.lv.
- ¹² Finanšu ministrijas Centrālās finanšu un līgumu aģentūras 2022. gada pārskata piezīme "CITA.KART.FONDI" kopsumma 18 899 tūkst. *euro* un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas 2022. gada pārskata piezīme "CITA.KART.FONDI" kopsumma 200 tūkst. *euro* un papildus sniegtie skaidrojumi kopsumma 1 550 tūkst. *euro*.
- ¹³ Ieviešamo ieteikumu skaits uz 26.07.2023.
- ¹⁴ Ministru kabineta noteikumu Nr. 344 "Gada pārskata sagatavošanas kārtība" 40.2.2. apakšpunkts.
- ¹⁵ Likuma par budžeta un finanšu vadību 30. panta otrā daļa, 30. panta pirmā daļa un pārejas noteikumu 74., 77., 78. punkts.
- ¹⁶ Likums "Par Valsts ieņēmumu dienestu", 4.³ pants.
- ¹⁷ VID 12.12.2022. iekšējo noteikumu Nr. 66 "Gada pārskata par Valsts ieņēmumu dienesta administrētajiem nodokļiem, nodevām un citiem tā administrētajiem uz valsts budžetu attiecināmiem maksājumiem sagatavošanas kārtība" 12. punkts.
- ¹⁸ Likuma par budžeta un finanšu vadību 30. panta 3.² daļa, Ministru kabineta 19.06.2018. noteikumu Nr. 344 "Gada pārskata sagatavošanas kārtība" 30. un 37. punkts (spēkā līdz 31.12.2022.), Ministru kabineta noteikumi Nr. 652 "Gada pārskata sagatavošanas kārtība" (spēkā no 01.01.2023.).
- ¹⁹ Valsts kontroles 15.09.2021. revīzijas ziņojuma Nr. 2.4.1-36/2020 "Par Latvijas Republikas 2020. gada saimnieciskā gada pārskatu" 69. lpp., <https://www.lrvk.gov.lv/lv/revizijas/revizijas/noslegtas-revizijas/par-latvijas-republikas-2020-gada-saimnieciska-gada-parskatu> (resurss skatīts 09.05.2023.).
- ²⁰ Valsts kontroles 15.09.2022. revīzijas ziņojuma Nr. 2.4.1-26/2021 "Par Latvijas Republikas 2021. gada pārskatu par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem". 15. lpp., https://www.lrvk.gov.lv/lv/getrevisionfile/29590-iDegBPfz9YnkWcSDB4vk_WaU9b9hB3Ut.pdf, (resurss skatīts 09.05.2023.).
- ²¹ Valsts kontroles 15.09.2022. revīzijas ziņojuma Nr. 2.4.1-26/2021 "Par Latvijas Republikas 2021. gada pārskatu par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem". 15. lpp., https://www.lrvk.gov.lv/lv/getrevisionfile/29590-iDegBPfz9YnkWcSDB4vk_WaU9b9hB3Ut.pdf, (resurss skatīts 09.05.2023.).
- ²² Grāmatvedības likuma 6. panta otrā daļa.
- ²³ VID 19.06.2023. elektroniski sniegtā informācija (vēstule Nr. VID.4.2/8.14.2/6101 "Par informācijas pieprasījumu").
- ²⁴ Finanšu ministrijas 05.09.2023. vēstules Nr.1.2-8/15-2/2687 "Par Revīzijas ziņojuma projektu revīzijas lietā Nr.2.4.1-29/2022" pielikums Nr.1 "Komentāri par ziņojuma projektu uz 8 lp."
- ²⁵ Grāmatvedības likuma III nodaļa "Inventarizācija".
- ²⁶ Ministru kabineta 21.12.2021. noteikumu Nr. 877 "Grāmatvedības kārtības noteikumi" 75. punkts.
- ²⁷ VID 11.11.2022. rīkojums Nr. 297 "Par pārskata gada slēguma inventarizāciju".
- ²⁸ Grāmatvedības likuma III nodaļa "Inventarizācija".
- ²⁹ Valsts ieņēmumu dienesta administrēto nodokļu, nodevu un citu tā administrēto uz valsts budžetu attiecināmo maksājumu pārskata gada slēguma inventarizācijas veikšanas kārtība (VID 11.11.2022. rīkojuma Nr. 297 pielikums).
- ³⁰ VID ar 24.11.2022. rīkojumu Nr. 314 "Par Valsts ieņēmumu dienesta administrēto nodokļu, nodevu un citu uz valsts budžetu attiecināmo maksājumu pārskata gada slēguma inventarizācijas komisijas izveidi" izveidotās inventarizācijas komisijas 05.04.2023. ziņojums Nr. P040-1/8.17/3522 "Par ikgadējās slēguma inventarizācijas rezultātiem", VID ar 24.11.2022. rīkojumu Nr. 314 "Par Valsts ieņēmumu dienesta administrēto nodokļu, nodevu un citu uz valsts budžetu attiecināmo maksājumu pārskata gada slēguma inventarizācijas komisijas izveidi" izveidotās inventarizācijas komisijas sanāksmes protokols Nr. 5, 31.03.2023. VID.6/8.17/3356.
- ³¹ MAIS-RZ-11420, MAIS-RZ-11463, MAIS-RZ-11384, MAIS-RZ-11439, MAIS-RZ-11498, MAIS-RZ-11428, MAIS-RZ-11412.
- ³² VID 24.07.2023. elektroniski sniegtā informācija (24.07.2023. vēstule Nr. VID.4.3/8.14.2/7230).
- ³³ VID administrēto nodokļu, nodevu un citu tā administrēto uz valsts budžetu attiecināmo maksājumu pārskata gada slēguma inventarizācijas veikšanas kārtības 16. punkts (VID 11.11.2022. rīkojuma Nr. 297 pielikums). Piemēram, prasību kopsumma (pamatsumma, nokavējuma un soda nauda) pa atsevišķiem valsts budžeta maksājumu veidiem veido ne mazāk kā 50 % no kopējās prasību summas konkrētajā valsts budžeta maksājuma veidā. Sarakstā ietver nodokļu maksātājus dilstošā secībā, sākot no lielākās prasību kopsummas.
- ³⁴ Apakškomisijas par muitas maksājumu debitoru parādiem kopsavilkuma akts, iesniegts Valsts kontrolei 09.02.2023.
- ³⁵ VID administrēto nodokļu, nodevu un citu tā administrēto uz valsts budžetu attiecināmo maksājumu pārskata gada slēguma inventarizācijas veikšanas kārtības 16. punkts (VID 11.11.2022. rīkojuma Nr. 297 pielikums). Piemēram, prasību kopsumma (pamatsumma, nokavējuma un soda nauda) pa atsevišķiem valsts budžeta maksājumu veidiem veido ne mazāk kā 50 % no kopējās prasību summas konkrētajā valsts budžeta maksājuma veidā. Sarakstā ietver nodokļu maksātājus dilstošā secībā, sākot no lielākās prasību kopsummas.
- ³⁶ Izlasē iekļauti astoņi nodokļu maksātāji ar kopējo parādu uz 31.12.2022. – 601,5 tūkst. *euro*.

- ³⁷ Analizējot CMIS pārskatā uzrādīto datu analītisko uzskaiti (atšifrējumu pa nodokļu maksātājiem, kuru darījumi konkrētajā CMIS pārskata postenī veido atlikumu uz 31.12.2022.) par prasībām saistībā ar pievienotās vērtības nodokli par kopējo summu 12 189,4 tūkst. *euro*, kā arī par saistībām attiecībā uz pievienoto vērtības nodokli par kopējo summu 1539,6 tūkst. *euro*, konstatēts, ka 40 nodokļu maksātāji ir uzrādīti gan prasību, gan saistību kontos, attiecīgi 565,9 tūkst. *euro* un 612,9 tūkst. *euro*, tādējādi revidenti pieņem, ka maksimālā summa, ņemot vērā šos nodokļu maksātājus, par kuru var samazināties kopējās prasības saistībā ar pievienotās vērtības nodokli, ir 565,9 tūkst. *euro*, līdz ar to prasību saistībā ar pievienotās vērtības nodokli faktiskā kopsumma ir ne mazāka kā - 11 623,5 tūkst. *euro* (veidojas kā starpība starp 12 189,4 tūkst. *euro* un 565,9 tūkst. *euro*).
- ³⁸ VID administrēto nodokļu, nodevu un citu tā administrēto uz valsts budžetu attiecināmo maksājumu pārskata gada slēguma inventarizācijas veikšanas kārtības 16. punkts (VID 11.11.2022. rīkojuma Nr. 297 pielikums). Piemēram, prasību kopsumma (pamatsumma, nokavējuma un soda nauda) pa atsevišķiem valsts budžeta maksājumu veidiem veido ne mazāk kā 50 % no kopējās prasību summas konkrētajā valsts budžeta maksājuma veidā. Sarakstā ietver nodokļu maksātājus dilstošā secībā, sākot no lielākās prasību kopsummas.
- ³⁹ Finanšu ministrijas 05.09.2023. vēstules Nr.1.2-8/15-2/2687 "Par Revīzijas ziņojuma projektu revīzijas lietā Nr.2.4.1-29/2022" pielikums Nr.1 "Komentāri par ziņojuma projektu uz 8 lp."
- ⁴⁰ Parādniēki_invent-31.12.2022., iesniegts Valsts kontrolei 09.02.2023., Pārmaksas uz 31.12.2022., iesniegts Valsts kontrolei 09.02.2023.
- ⁴¹ Apakškomisijas par valsts budžeta maksājumu prasību un saistību summas, t. sk. uzskaitītās zembilancē, ar debitoriem (prasības), t. sk. nokavējuma naudas un soda naudas inventarizācijas kopsavilkuma akts, iesniegts Valsts kontrolei 09.02.2023., Apakškomisijas par valsts budžeta maksājumu saistību summas, t. sk. uzskaitītās zembilancē, kopsavilkuma akts, iesniegts Valsts kontrolei 09.02.2023.
- ⁴² VID administrēto nodokļu, nodevu un citu tā administrēto uz valsts budžetu attiecināmo maksājumu ikgadējās slēguma inventarizācijas salīdzināšanas saraksts ar virsgrāmatas kontu kopsavilkumu, iesniegts Valsts kontrolei 12.04.2023.
- ⁴³ VID administrēto nodokļu, nodevu un citu tā administrēto uz valsts budžetu attiecināmo maksājumu ikgadējās slēguma inventarizācijas salīdzināšanas saraksts ar virsgrāmatas kontu kopsavilkumu, iesniegts Valsts kontrolei 12.04.2023.
- ⁴⁴ Parādniēki_invent-31.12.2022., iesniegts Valsts kontrolei 09.02.2023., Pārmaksas uz 31.12.2022., iesniegts Valsts kontrolei 09.02.2023.
- ⁴⁵ Finanšu ministrijas 05.09.2023. vēstules Nr.1.2-8/15-2/2687 "Par Revīzijas ziņojuma projektu revīzijas lietā Nr.2.4.1-29/2022" pielikums Nr.1 "Komentāri par ziņojuma projektu uz 8 lp."
- ⁴⁶ Finanšu ministrijas 05.09.2023. vēstules Nr.1.2-8/15-2/2687 "Par Revīzijas ziņojuma projektu revīzijas lietā Nr.2.4.1-29/2022" pielikums Nr.1 "Komentāri par ziņojuma projektu uz 8 lp."
- ⁴⁷ Parādniēki_invent-31.12.2022., iesniegts Valsts kontrolei 09.02.2023.
- ⁴⁸ Parādniēki_invent-31.12.2022., iesniegts Valsts kontrolei 09.02.2023.
- ⁴⁹ VID 02.06.2023. elektroniski sniegtā informācija (VID 02.06.2023. vēstule Nr. VID.4.3/8.14.2/5455).
- ⁵⁰ Parādniēki_invent-31.12.2022., iesniegts Valsts kontrolei 09.02.2023., Apakškomisijas par muitas maksājumu debitoru parādiem kopsavilkuma akts, iesniegts Valsts kontrolei 09.02.2023.
- ⁵¹ VID administrēto nodokļu, nodevu un citu tā administrēto uz valsts budžetu attiecināmo maksājumu ikgadējās slēguma inventarizācijas salīdzināšanas saraksts ar virsgrāmatas kontu kopsavilkumu, iesniegts Valsts kontrolei 12.04.2023.
- ⁵² Parādniēki_invent-31.12.2022., iesniegts Valsts kontrolei 09.02.2023., Apakškomisijas par muitas maksājumu debitoru parādiem kopsavilkuma akts, iesniegts Valsts kontrolei 09.02.2023.
- ⁵³ VID administrēto nodokļu, nodevu un citu tā administrēto uz valsts budžetu attiecināmo maksājumu ikgadējās slēguma inventarizācijas salīdzināšanas saraksts ar virsgrāmatas kontu kopsavilkumu, iesniegts Valsts kontrolei 12.04.2023.
- ⁵⁴ Finanšu ministrijas 05.09.2023. vēstules Nr.1.2-8/15-2/2687 "Par Revīzijas ziņojuma projektu revīzijas lietā Nr.2.4.1-29/2022" pielikums Nr.1 "Komentāri par ziņojuma projektu uz 8 lp."
- ⁵⁵ VID 13.07.2023. elektroniski sniegtā informācija (vēstule Nr. VID.4.3/8.14.2/6880 "Par informācijas pieprasījumu").
- ⁵⁶ VID 19.06.2023. elektroniski sniegtā informācija (vēstule Nr. VID.4.2/8.14.2/6101 "Par informācijas pieprasījumu").
- ⁵⁷ VID 19.06.2023. elektroniski sniegtā informācija (vēstule Nr. VID.4.2/8.14.2/6101 "Par informācijas pieprasījumu").
- ⁵⁸ Valsts kontroles 15.09.2022. revīzijas ziņojuma Nr. 2.4.1-26/2021 "Par Latvijas Republikas 2021. gada pārskatu par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem" 12. lpp., https://www.lrvk.gov.lv/lv/getrevisionfile/29590-iDegBPfz9YnkWcSDB4vk_WaU9b9hB3Ut.pdf, (resurss skatīts 09.05.2023.).
- ⁵⁹ VID 19.06.2023. elektroniski sniegtā informācija (vēstule Nr. VID.4.2/8.14.2/6101 "Par informācijas pieprasījumu").
- ⁶⁰ VID 19.06.2023. elektroniski sniegtā informācija (vēstule Nr. VID.4.2/8.14.2/6101 "Par informācijas pieprasījumu").
- ⁶¹ VID 24.07.2023. elektroniski sniegtā informācija (24.07.2023. vēstule Nr. VID.4.3/8.14.2/7230).
- ⁶² Valsts kontroles 15.09.2022. revīzijas ziņojuma Nr. 2.4.1-26/2021 "Par Latvijas Republikas 2021. gada pārskatu par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem" 15. lpp., https://www.lrvk.gov.lv/lv/getrevisionfile/29590-iDegBPfz9YnkWcSDB4vk_WaU9b9hB3Ut.pdf, (resurss skatīts 09.05.2023.).
- ⁶³ Ministru kabineta 13.02.2018. noteikumu Nr. 87 "Grāmatvedības uzskaites kārtība budžeta iestādēs" 174. un 175. punkts.
- ⁶⁴ VID 19.06.2023. elektroniski sniegtā informācija (vēstule Nr. VID.4.2/8.14.2/6101 "Par informācijas pieprasījumu").
- ⁶⁵ Parādniēki_invent-31.12.2022., iesniegts Valsts kontrolei 09.02.2023.
- ⁶⁶ VID 08.06.2023. elektroniski sniegtā informācija (vēstule Nr. VID.4.2/8.14.2/5681 "Par informācijas pieprasījumu").
- ⁶⁷ VID 07.06.2023. elektroniski sniegtā informācija (vēstule Nr. VID.4.2/8.14.2/5610 "Par informācijas pieprasījumu").
- ⁶⁸ Finanšu ministrijas 05.09.2023. vēstules Nr.1.2-8/15-2/2687 "Par Revīzijas ziņojuma projektu revīzijas lietā Nr.2.4.1-29/2022" pielikums Nr.1 "Komentāri par ziņojuma projektu uz 8 lp."
- ⁶⁹ Ministru kabineta 13.02.2018. noteikumu Nr. 87 "Grāmatvedības uzskaites kārtība budžeta iestādēs" 188. punkts.
- ⁷⁰ Ministru kabineta 13.02.2018. noteikumu Nr. 87 "Grāmatvedības uzskaites kārtība budžeta iestādēs" 189. punkts.
- ⁷¹ Valsts ieņēmumu dienesta administrēto nodokļu, nodevu un citu tā administrēto uz valsts budžetu attiecināto maksājumu grāmatvedības uzskaites kārtības (VID 29.12.2022. rīkojuma Nr. 344 2. pielikums) 39.-43. punkts.
- ⁷² VID 12.05.2023. elektroniski sniegtā informācija (22.03.2023. Grāmatvedības izziņa Nr. P040-1/8.17/2929).
- ⁷³ Ministru kabineta 13.02.2018. noteikumu Nr. 87 "Grāmatvedības uzskaites kārtība budžeta iestādēs" 189. punkts.
- ⁷⁴ VID 19.06.2023. elektroniski sniegtā informācija (vēstule Nr. VID.4.2/8.14.2/6101 "Par informācijas pieprasījumu").
- ⁷⁵ VID 19.06.2023. elektroniski sniegtā informācija (vēstule Nr. VID.4.2/8.14.2/6101 "Par informācijas pieprasījumu").
- ⁷⁶ VID 19.06.2023. elektroniski sniegtā informācija (29.04.2023. Grāmatvedības izziņa Nr. P040-1/8.17/4362).
- ⁷⁷ VID 19.06.2023. elektroniski sniegtā informācija (vēstule Nr. VID.4.2/8.14.2/6101 "Par informācijas pieprasījumu").
- ⁷⁸ VID 19.06.2023. elektroniski sniegtā informācija (vēstule Nr. VID.4.2/8.14.2/6101 "Par informācijas pieprasījumu").
- ⁷⁹ VID 19.06.2023. elektroniski sniegtā informācija (29.04.2023. Grāmatvedības izziņa Nr. P040-1/8.17/4362).
- ⁸⁰ Ministru kabineta 13.02.2018. noteikumu Nr. 87 "Grāmatvedības uzskaites kārtība budžeta iestādēs" 189. punkts.

- ⁸¹ VID 19.06.2023. elektroniski sniegtā informācija (29.04.2023. Grāmatvedības izziņa Nr. P040-1/8.17/4362),
- ⁸² VID 07.07.2023. elektroniski sniegtā informācija (vēstule Nr. VID.4.3/8.14.2/6749 “Par informācijas pieprasījumu SGP2022 revīzijai”).
- ⁸³ VID 15.06.2023. elektroniski sniegtā informācija (vēstule Nr. VID.4.2/8.14.2/5956 “Par informācijas pieprasījumu”).
- ⁸⁴ VID 15.06.2023. elektroniski sniegtā informācija (vēstule Nr. VID.4.2/8.14.2/5956 “Par informācijas pieprasījumu”).
- ⁸⁵ VID administrēto nodokļu, nodevu un citu tā administrēto uz valsts budžetu attiecināto maksājumu grāmatvedības uzskaites kārtības (VID 29.12.2022. rīkojuma Nr. 344 2. pielikums) 39. - 43. punkts.
- ⁸⁶ VID 07.07.2023. elektroniski sniegtā informācija (vēstule Nr. VID.4.3/8.14.2/6749 “Par informācijas pieprasījumu SGP2022 revīzijai”).
- ⁸⁷ Valsts ieņēmumu dienesta administrēto nodokļu, nodevu un citu tā administrēto uz valsts budžetu attiecināto maksājumu grāmatvedības uzskaites kārtības (VID 29.12.2022. rīkojuma Nr. 344 2. pielikums) 39.-43. punkts.
- ⁸⁸ Finanšu ministrijas 05.09.2023. vēstules Nr.1.2-8/15-2/2687 “Par Revīzijas ziņojuma projektu revīzijas lietā Nr.2.4.1-29/2022” pielikums Nr.1 “Komentāri par ziņojuma projektu uz 8 lp.”.
- ⁸⁹ VID 02.05.2023. elektroniski sniegtā informācija.
- ⁹⁰ “Ziņas par nodokļu parādu struktūru uz 01.01.2023.”, <https://www.vid.gov.lv/lv/media/16012/download?attachment>, (resurss skatīts 05.07.2023.).
- ⁹¹ VID 13.07.2023. elektroniski sniegtā informācija (vēstule Nr. VID.4.3/8.14.2/6880 “Par informācijas pieprasījumu”), VID 14.07.2023. elektroniski sniegtā informācija (vēstule Nr. VID.4.3/8.14.2/6943 “Par informācijas sniegšanu par revidentu jautājumu un VID atbildi”).
- ⁹² Finanšu ministrijas 05.09.2023. vēstules Nr.1.2-8/15-2/2687 “Par Revīzijas ziņojuma projektu revīzijas lietā Nr.2.4.1-29/2022” pielikums Nr.1 “Komentāri par ziņojuma projektu uz 8 lp.”.
- ⁹³ VID 16.02.2023. elektroniski sniegtā informācija.
- ⁹⁴ Ņemot vērā, ka grāmatojumiem ar grāmatojuma veidu “MENESA_BEIGAS_REV” Virsgrāmatas detaļskatā nav atseguma līdz finanšu transakcijai, kaut arī MAIS lietotājtāstā (GRA-01.01-08: Grāmatojumi perioda beigu datumā v3) to paredz, revidenti nevar izsekot un iegūt pilnīgu pārliecību, ka darījums - IIN gada deklarācija (ar pārmaksu) - ir ietverts reversa darījuma “MENESA_BEIGAS_REV” debeta/ kredīta summā, jo nevar redzēt detalizēti grāmatvedības ierakstus.
- ⁹⁵ VID 15.05.2023. elektroniski sniegtā informācija (VID 15.05.2023. vēstule Nr. VID.4.3/8.14.2/4712), VID 20.05.2023. elektroniski sniegtā informācija (VID 20.05.2023. vēstule Nr. VID.4.3/8.14.2/4992).
- ⁹⁶ VID 01.02.2023. un 03.07.2023. elektroniski sniegtā informācija par aktuālajiem problēmu ziņojumiem un izmaiņu pieprasījumiem, un vēsturisko problēmu ziņojumu statusu.
- ⁹⁷ Iekļauta informācija par aktuālajām (neatrisinātajām) problēmām un izmaiņu pieprasījumiem uz šādiem datumiem – uz 03.11.2022., 01.02.2023. un 03.07.2023.
- ⁹⁸ Saskaņā ar VID 03.07.2023. elektroniski sniegto informāciju nav atrisināta problēma Nr. MAIS-RZ-10334 “Attiecinājumu neatbilstība”, Nr. MAIS-RZ-10490 “TP ietvaros aprēķinātā NN”, Nr. MAIS-RZ-11315 “Nav iegrāmatotas finanšu transakcijas, kurām eksistē kontējumu shēmas (4)” un MAIS-RZ-11716 “Saisību pārmaksu uz gada beigām” un realizēti izmaiņu pieprasījumi Nr. MAIS-RZ-11714 “Maksājumu uzdevumu grāmatošana”, Nr. MAIS-RZ-11718 “Iepriekšējā atvērtā gada deklarāciju precizējumi”, Nr. MAIS-RZ-11721 “Maksājumu uzdevumu finanšu transakciju grāmatojuma datumi”, Nr. MAIS-RZ-11842 “Minimālās VSAOI – Aprēķins” un “Minimālās VSAOI – Pārēķins”, Nr. MAIS-RZ-11869 “Ilgttermiņu prasībās negrāmatojamas finanšu transakcijas”, Nr. MAIS-RZ-11885 “Pārmaksu dzēšana” un Nr. MAIS-RZ-8966 “TP iemaksas atbrīvošanas kļūda”.
- ⁹⁹ Starp VID un AS “Emergn” (iepriekš “Exigen Services Latvia”) 24.11.2017. noslēgtā līguma Nr. FM VID 2016/153/ERAF “Maksājumu administrēšanas informācijas sistēmas izstrāde, ieviešana un uzturēšana” 0.6.0 pielikuma “Darbu saskaņošanas un nodošanas – pieņemšanas kārtība” 4.1. apakšpunkts nosaka, ka steidzama problēma “traucē izpildīt MAIS un/vai saistīto VID IS funkciju, nav zināms cits izpildes variants vai var apdraudēt MAIS un/vai visu saistīto VID IS drošību, vai iesniegtā nodevuma saturs neļauj sasniegt būtiskākos darba uzdevumā izvīzītos mērķus”.
- ¹⁰⁰ Problēmu ziņojums Nr. MAIS-RZ-10334 pieteikts 21.10.2022. un Nr. MAIS-RZ-10490 – 23.11.2022.
- ¹⁰¹ Starp VID un AS “Emergn” (iepriekš “Exigen Services Latvia”) 24.11.2017. noslēgtā līguma Nr. FM VID 2016/153/ERAF “Maksājumu administrēšanas informācijas sistēmas izstrāde, ieviešana un uzturēšana” 0.6.0 pielikuma “Darbu saskaņošanas un nodošanas – pieņemšanas kārtība” 4.1. apakšpunkts nosaka, ka kritiska problēma/izmaiņu pieprasījums “nevar izpildīt MAIS un/vai saistīto VID IS funkciju vai apdraud MAIS un/vai visu saistīto VID IS drošību, vai iesniegtā nodevuma saturs neļauj sasniegt darba uzdevumā izvīzītos mērķus”.
- ¹⁰² Izmaiņu pieprasījums Nr. MAIS-RZ-8966 pieteikts 07.06.2022.
- ¹⁰³ Valsts kontroles 15.09.2022. revīzijas ziņojuma Nr. 2.4.1-26/2021 “Par Latvijas Republikas 2021. gada pārskatu par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem”. 12. lpp., (resurss skatīts 09.05.2023.).
- ¹⁰⁴ VID 11.07.2023. elektroniski sniegtā informācija (06.03.2023. Grāmatvedības izziņa Nr. P040-1/8.17/2219), VID 19.06.2023. elektroniski sniegtā informācija (26.04.2023. Grāmatvedības izziņa Nr. P040-1/8.17/4229).
- ¹⁰⁵ VID 06.06.2023. elektroniski sniegtā informācija (06.06.2023. vēstule VID 4.2/8.14.2/5581).
- ¹⁰⁶ Finanšu ministrijas 04.04.2023. vēstule Nr. 1.2-9/15-2/1118 “Par Valsts kontroles revīzijās sniegto ieteikumu ieviešanu”.
- ¹⁰⁷ Likuma “Par nodokļiem un nodevām” Pārejas noteikumu 208. punkts paredz, ka Muitas likuma 1. panta 4. punktā minēto muitas maksājumu ieskaitīšanu vienotajā nodokļu kontā uzsāk no 2025. gada 1. janvāra.
- ¹⁰⁸ VID 22.06.2023. elektroniski sniegtā informācija (dokuments “Ceļu karte - muita - MUITA 2023. g. ceļu karte, atjaunota 01.06.2023 (2).jpg”).
- ¹⁰⁹ VID 22.06.2023. elektroniski sniegtā informācija (dokuments “Atbildes_VKo_22.06.2023.docx”).
- ¹¹⁰ VID 22.06.2023. elektroniski sniegtā informācija (dokuments “Atbildes_VKo_22.06.2023.docx”).
- ¹¹¹ Valsts kontroles 15.09.2022. revīzijas ziņojuma Nr. 2.4.1-26/2021 “Par Latvijas Republikas 2021. gada pārskatu par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem” 12. lpp., https://www.lrvk.gov.lv/lv/getrevisionfile/29590-iDegBPfz9YnkWcSDB4vk_WaU9b9hB3Ut.pdf, (resurss skatīts 09.05.2023.).
- ¹¹² Finanšu ministrijas 06.01.2023. vēstule Nr. 1.2-9/15-2/57 un 04.04.2023. vēstule Nr. 1.2-9/15-2/1118 “Par Valsts kontroles revīzijās sniegto ieteikumu ieviešanu”.
- ¹¹³ 11.08.2023. elektroniski sniegtā informācija (11.08.2023. vēstule Nr. VID.4.3/8.14.2/7951 “Par informācijas sniegšanu”).
- ¹¹⁴ VID 28.06.2023. elektroniski sniegtā informācija (28.06.2023. vēstule Nr. VID.4.3/8.14.2/6449 “Par informācijas pieprasījumu SGP2022 revīzijai”).
- ¹¹⁵ VID 15.06.2023. elektroniski sniegtā informācija (15.06.2023. vēstule Nr. VID.4.2/8.14.2/5956 “Par informācijas pieprasījumu”).

- ¹¹⁶ VID 07.07.2023. un 11.08.2023. elektroniski sniegtā informācija (07.07.2023. vēstule Nr. VID.4.3/17.25.2/3410 "Par informācijas pieprasījumu SGP2022 revīzijai" un 11.08.2023. vēstule Nr. VID.4.3/8.14.2/7951 "Par informācijas sniegšanu").
- ¹¹⁷ VID 15.02.2023. elektroniski sniegtā informācija (15.02.2023. vēstule Nr. VID.4.3/8.14.2/1557 "Par informācijas nosūtīšanu"), VID 14.07.2023. elektroniski sniegtā informācija (14.07.2023. vēstule Nr. VID.4.3/8.14.2/6936 "Par informācijas nosūtīšanu").
- ¹¹⁸ VID administrēto nodokļu, nodevu un citu tā administrēto uz valsts budžetu attiecināto maksājumu grāmatvedības uzskaites kārtības (VID 29.12.2022. rīkojuma Nr. 344) 1. pielikums "Valsts budžeta ieņēmumu kontu plāns".
- ¹¹⁹ VID 28.06.2023. elektroniski sniegtā informācija (28.06.2023. vēstule Nr. VID.4.3/8.14.2/6449), VID 07.07.2023. elektroniski sniegtā informācija (07.07.2023. vēstule Nr. VID.4.3/8.14.2/6749 "Par informācijas pieprasījumu SGP2022 revīzijai").
- ¹²⁰ VID 15.06.2023. elektroniski sniegtā informācija (15.06.2023. vēstule Nr. VID.4.2/8.14.2/5956 "Par informācijas pieprasījumu").
- ¹²¹ Finanšu ministrijas 05.09.2023. vēstules Nr.1.2-8/15-2/2687 "Par Revīzijas ziņojuma projektu revīzijas lietā Nr.2.4.1-29/2022" pielikums Nr.1 "Komentāri par ziņojuma projektu uz 8 lp..".
- ¹²² VID 01.02.2023. un 03.07.2023. elektroniski sniegtā informācija par aktuālajiem problēmu ziņojumiem un izmaiņu pieprasījumiem, un vēsturisko problēmu ziņojumu statusu.
- ¹²³ Saskaņā ar VID 03.07.2023. elektroniski sniegto informāciju nav atrisināta problēma Nr. DN-RZ-2710 "Par 5. etapa DN-RZ-2217 konstatētajām nepilnībām" un izmaiņu pieprasījumi Nr. DN-RZ-3076 "Par V5.TERM pārskata nosacījumu maiņu", Nr. DN-RZ-3083 "Par 2PB pārskata IIN sadalījumu korektajos kodos", Nr. DN-RZ-3085 "Par naudas plūsmas pārskata A19 rindu" un Nr. DN-RZ-3107 "Par V5. PRAS un V5. SAIS pārskatu kontiem".
- ¹²⁴ VID 08.06.2023. vēstule Nr. VID.4.2/8.14.2/5674 "Par informācijas pieprasījumu par V5. PRAS un V5. SAIS".
- ¹²⁵ Ministru kabineta 19.06.2018. noteikumu Nr. 344 "Gada pārskata sagatavošanas kārtība" 116. punkts, 6. pielikums.
- ¹²⁶ VID 08.06.2023. elektroniski sniegtā informācija (08.06.2023. vēstule Nr. VID.4.2/8.14.2/5674).
- ¹²⁷ VID 07.07.2023. elektroniski sniegtā informācija (07.07.2023. vēstule Nr. VID.4.3/8.14.2/6762).
- ¹²⁸ VID 08.06.2023. elektroniski sniegtā informācija (08.06.2023. vēstule Nr. VID.4.2/8.14.2/5674).
- ¹²⁹ VID 08.06.2023. elektroniski sniegtā informācija (08.06.2023. vēstule Nr. VID.4.2/8.14.2/5674).
- ¹³⁰ VID 07.07.2023. elektroniski sniegtā informācija (07.07.2023. vēstule Nr. VID.4.3/8.14.2/6762).
- ¹³¹ Finanšu ministrijas 05.09.2023. vēstules Nr.1.2-8/15-2/2687 "Par Revīzijas ziņojuma projektu revīzijas lietā Nr.2.4.1-29/2022" pielikums Nr.1 "Komentāri par ziņojuma projektu uz 8 lp..".
- ¹³² VID attīstības stratēģija 2020. – 2022. gadam. <https://www.vid.gov.lv/lv/media/38/download?attachment>, (resurss skatīts 04.07.2023.).
- ¹³³ VID attīstības stratēģija 2023. – 2026. gadam. <https://www.vid.gov.lv/lv/media/17331/download?attachment>, (resurss skatīts 04.07.2023.).
- ¹³⁴ VID attīstības stratēģija 2023. – 2026. gadam. <https://www.vid.gov.lv/lv/media/17331/download?attachment>, (resurss skatīts 04.07.2023.).
- ¹³⁵ Valsts kontroles 25.04.2023. e-pasta vēstule.
- ¹³⁶ VID 11.05.2023. Valsts kontrolei elektroniski sniegtā informācija, VID 02.06.2023. Valsts kontrolei elektroniski sniegtā informācija (02.06.2023. vēstule Nr. VID.4.3/8.14.2/5456).
- ¹³⁷ VID 02.06.2023. Valsts kontrolei elektroniski sniegtā informācija (02.06.2023. vēstule Nr. VID.4.3/8.14.2/5456).
- ¹³⁸ VID 02.06.2023. Valsts kontrolei elektroniski sniegtā informācija (02.06.2023. vēstule Nr. VID.4.3/8.14.2/5456).
- ¹³⁹ Likuma "Par nodokļiem un nodevām" 25.¹ pants (redakcija, kas bija spēkā līdz 30.06.2023.).
- ¹⁴⁰ VID 02.06.2023. Valsts kontrolei elektroniski sniegtā informācija (02.06.2023. vēstule Nr. VID.4.3/8.14.2/5456).
- ¹⁴¹ VID 13.09.2023. elektroniski sniegtā informācija.
- ¹⁴² Likuma "Par nodokļiem un nodevām" 18. pants.
- ¹⁴³ Valsts kontroles 15.09.2017. revīzijas ziņojuma Nr. 2.4.1-38-2/2016 "Par Latvijas Republikas 2016. gada pārskatu par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem" (par valsts budžeta ieņēmumu daļu) 108. lpp., https://www.lrvk.gov.lv/lv/getrevisionfile/uploads/reviziju-zinojumi/2016/2.4.1-38_2016/SGP/revizijas-zinojums-publikoshanai-sgp-2016-L.pdf, (resurss skatīts 04.07.2023.).
- ¹⁴⁴ Saskaņā ar Valsts kases e-pakalpojuma sistēmas *ePārskati* datiem (resurss skatīts 13.06.2023.).
- ¹⁴⁵ Informācijas avotā norādītie valsts budžeta izdevumu klasifikācijas kodā 7710 "Biedra naudas, dalības maksa un iemaksas starptautiskajās institūcijās" norādītās summas 2020. gadā – 24 367 tūkst. *euro*, 2021. gadā – 26 280 tūkst. *euro* un 2022. gadā – 26 885 tūkst. *euro*.
- ¹⁴⁶ Iespējamās saistības ir iespējams pienākums, kas radies pagātnes notikumu rezultātā un kura pastāvēšana ir atkarīga no viena vai vairāku tādu nākotnes notikumu notikšanas vai nenotikšanas, kurus budžeta iestāde nevar kontrolēt, vai pašreizējs pienākums, kas radies pagātnes notikumu rezultātā, bet nav ticams, ka šā pienākuma izpildē būs nepieciešams resursu izlietojums, vai arī nav pietiekama pamatojuma saistību vai uzkrājumu vērtības ticamam novērtējumam (Ministru kabineta 13.02.2018. noteikumu Nr. 87 "Grāmatvedības uzskaites kārtība budžeta iestādēs" 423. punkts).
- ¹⁴⁷ Lielvārdes novada pašvaldības 24.04.2018. vadības ziņojums Nr. LNP5-2/18/387.
- ¹⁴⁸ Grāmatvedības uzskaites pamatprincipu apraksts_Ogre_konsolidētais.edoc, <https://e2.kase.gov.lv/eparskati/code/doc.php?module=app> (resurss skatīts 06.06.2023.), Tiesu informatīvajā sistēmā pieejamā informācija <https://www.tiesas.lv/e-pakalpojumi/tiesvedibas-gaita> (resurss skatīts 07.08.2023.).
- ¹⁴⁹ Ogres novada pašvaldības 02.05.2023. vadības ziņojums, <https://e2.kase.gov.lv/eparskati/code/doc.php?module=app> (resurss skatīts 06.06.2023.).
- ¹⁵⁰ Neatkarīgu revidentu ziņojums_Ogre_2022 Sagatavots elektroniski_2052023.edoc, <https://e2.kase.gov.lv/eparskati/code/doc.php?module=app> (resurss skatīts 06.06.2023.).
- ¹⁵¹ Ministru kabineta 2018. gada 19.jūnija noteikumu Nr.344 "Gada pārskata sagatavošanas kārtība" 75.punkts.
- ¹⁵² Līgumsabiedrība (pilnsabiedrība u. c. sadarbības formas), kurā kāds no karteļa lietas dalībniekiem ir piedalījies.
- ¹⁵³ Emisijas kvotu izsolišanas instruments (EKII) ir Latvijas Republikas valsts budžeta programma. Informācija par EKII finansēto projektu konkursu aktualitātēm, kā arī projektu pieteikšanas, izskatīšanas, apstiprināšanas un finansējuma piešķiršanas kārtību ir atrodama Klimata un Enerģētikas ministrijas tīmekļvietnē www.kem.gov.lv un SIA "Vides investīciju fonds" tīmekļvietnē www.lvif.gov.lv.
- ¹⁵⁴ Finanšu ministrijas Centrālās finanšu un līgumu aģentūras 2022. gada pārskata piezīme "CITA.KART.FONDI" kopsomma 18 899 tūkst. *euro* un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas 2022. gada pārskata piezīme "CITA.KART.FONDI" kopsomma 200 tūkst. *euro* un papildus sniegtie skaidrojumi kopsomma 1 550 tūkst. *euro*.
- ¹⁵⁵ Konkurences likuma 1. panta 11. apakšpunkts.
- ¹⁵⁶ Konkurences likuma 1. panta 2¹. apakšpunkts.

- ¹⁵⁷ Konkurences likuma 11. pants.
- ¹⁵⁸ Konkurences padome <https://www.kp.gov.lv/lv/aizliegtas-vienosanas> (resurss skatīts 26.07.2023.).
- ¹⁵⁹ Finanšu ministrijas vadlīniju Nr. 2.7 “Vadlīnijas par finanšu korekciju piemērošanu, ziņošanu par Eiropas Savienības fondu ieviešanā konstatētajām neatbilstībām, neatbilstoši veikto izdevumu atgūšanu 2014.–2020. gada plānošanas periodā” 5. pielikuma “Projekta ietvaros piemērojamās finanšu korekcijas apjoma noteikšana” 30. punktā noteiktā neatbilstība/pārkāpums “Aizliegta pretendentu vienošanās”. Tajā noteikts, ka “a) Pretendenti, aizliegto vienošanos veikuši bez vadības un kontroles sistēmā esošas personas palīdzības vai no līgumslēdzēja iestādes palīdzības, un kāds no aizliegtajā vienošanās iesaistītajiem uzņēmumiem noslēdzis konkrēto līgumu (us), www.esfondi.lv/normativie-akti-un-dokumenti/2014-2020-planosanas-periods/vadlinijas-par-finansu-korekciju-piemerosanu-zinosanu-par-eiropas-savienibas-fondu-ieviesana-konstatetajam-neatbilstibam-neatbilstosi-veikto-izdevumu-atgusanu-2014-2020-gada-planosanas-perioda (resurss skatīts 13.06.2023.).
- ¹⁶⁰ CFLA Vadības ziņojums par 2022. gada finanšu pārskatu.
- ¹⁶¹ Finanšu ministrijas Centrālās finanšu un līgumu aģentūras 2022. gada pārskata piezīme “CITA.KART.FONDI” kopsumma 18 899 tūkst. *euro* un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas 2022. gada pārskata piezīme “CITA.KART.FONDI” kopsumma 200 tūkst. *euro* un papildus sniegtie skaidrojumi kopsumma 1 550 tūkst. *euro*.
- ¹⁶² Konkurences padome (02.09.2022. lēmums Nr. 15) konstatēja, ka SIA “Smart Solutions Europe” un SIA “Alpha Baltic Media” darbības Daugavpils Iepirkumā, Jēkabpils Iepirkumā, Ozolnieku Iepirkumā Mārupes Iepirkumā, Bauskas Iepirkumā, kā arī Ādažu Iepirkumā, Rēzeknes Iepirkumā, Olaines Iepirkumā, Daugavpils rotājumu uzstādīšanas Iepirkumā, Daugavpils LED Iepirkumā un Daugavpils Vienības laukuma noformējuma Iepirkumā atbilst Konkurences likuma 11. panta pirmajā daļā noteiktā aizlieguma pārkāpuma tiesiskajam sastāvam. Konkurences padome (01.06.2023. lēmums Nr. 13) konstatēja Konkurences likuma 11. panta pirmajā daļā un Līguma par Eiropas Savienības darbību 101. panta 1. punktā noteiktā aizlieguma pārkāpumu AS “A.C.B.”, SIA “STRABAG”, AS “CEĻU PĀRVALDE” darbības, piedaloties VSIA “Latvijas Valsts ceļi” izsludinātajos iepirkumos autoceļu būvniecības jomā. Konkurences padome (05.01.2023. lēmums Nr. 5) konstatēja aizlieguma pārkāpumu AS “LIEPĀJAS AUTOBUSU PARKS”, SIA “Latvijas Sabiedriskais Autobuss”, AS “NORDEKA” darbības, piedaloties VSIA “Autotransporta direkcija” rīkotajā iepirkumā “Par tiesību piešķiršanu sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanai ar autobusiem reģionālās nozīmes maršrutu tīklā laika periodā no 2021. līdz 2030. gadam” Id. Nr. AD 2019/7 (informācija pieejama <https://www.eis.gov.lv/EKEIS/Supplier/Procurement/24351>).
- ¹⁶³ Konkurences padomes lēmums (02.09.2022. lēmums Nr. 15) par konkurences pārkāpuma konstatēšanu Daugavpils pilsētas domes iepirkumā DPD 2020/158, līgumsumma 41,1 tūkst. *euro*, Konkurences padomes lēmums (01.06.2023. lēmums Nr. 13) par konkurences pārkāpuma konstatēšanu VSIA “Latvijas valsts ceļi” 7 iepirkumos (Konkurences padomes lēmuma 37. un 40. punkts), kopējā līgumsumma 24 762,3 tūkst. *euro*. Konkurences padomes lēmums (05.01.2023. lēmums Nr. 2) par konkurences pārkāpuma konstatēšanu VSIA “Autotransporta direkcija” iepirkumos AD 2019/7 un AD 2020/9. Saskaņā ar Satiksmes ministrijas (16.02.2023. e-pasts) sniegto informāciju ar konkurences tiesību pārkāpējiem iepirkumu līgumu izpilde 2021. gadā 20 541,9 tūkst. *euro* un 2022. gadā 22 061,6 tūkst. *euro*, kopā 42 603,5 tūkst. *euro*.
- ¹⁶⁴ Civilprocesa likuma 30.⁶ nodaļa.
- ¹⁶⁵ Konkurences likuma 21. panta pirmā daļa.
- ¹⁶⁶ Prasības par konkurences tiesību pārkāpumiem kā pirmās instances tiesa izskata Ekonomisko lietu tiesa atbilstoši Civilprocesa likuma 24. panta 1.¹ daļas 10. punktam, skat. arī Civilprocesa likuma 250.⁶⁵ panta pirmo daļu.
- ¹⁶⁷ Civilprocesa likuma 250.⁶⁹ panta pirmā daļa un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/104/ES par atsevišķiem noteikumiem, kuri valstu tiesībās reglamentē zaudējumu atlīdzināšanas prasības par dalībvalstu un Eiropas Savienības konkurences tiesību pārkāpumiem. EEZ preambulas 34. apsvērumi.
- ¹⁶⁸ Konkurences likuma 21. panta pirmā un trešā daļa.
- ¹⁶⁹ Konkurences likuma 21. panta otrā daļa (Grozījumi Saeimā pieņemti 12.05.2016., stājās spēkā 15.06.2016, spēkā līdz 31.10.2017.), trešā daļa (Grozījumi Saeimā pieņemti 05.10.2017., stājās spēkā 01.11.2017.).
- ¹⁷⁰ Konkurences likuma 21. panta pirmā un trešā daļa. Grozījumi, ar kuriem 10% prezumpciju ievieša KL, stājās spēkā 15.06.2016.
- ¹⁷¹ Konkurences likuma 21. panta pirmā daļa.
- ¹⁷² Likuma par budžetu un finanšu vadību 46. panta pirmā daļa.
- ¹⁷³ Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 3. panta 1. punkts.
- ¹⁷⁴ LR prokuratūras Ģenerālprokuratūras 21.06.2022. vēstule Nr. N-101-2022-00256 Ministru prezidentam, Ekonomikas ministrijai un Konkurences padomei, Ekonomikas ministrijas vēstule Ģenerālprokuroram Nr. 3.3-11/2022/4695N.
- ¹⁷⁵ Ekonomikas ministrijas informatīvais ziņojums “Par īstenojamiem pasākumiem, lai veicinātu aktīvāku publisko pasūtītāju iesaisti zaudējumu atgūšanā, kas tiem radušies organizētajos iepirkumos tirgus dalībnieku īstenoto konkurences tiesību pārkāpumu dēļ”, https://tapportals.mk.gov.lv/legal_acts/126d6872-fcc6-4a80-93a6-a31013c2d95a (resurss skatīts 02.08.2023.).
- ¹⁷⁶ Konkurences padomes 02.03.2022. vēstule Nr. Nr. 1.7-1/186 “Par zaudējumu atlīdzības pieprasīšanu konkurences tiesību pārkāpumu konstatēšanas gadījumā Latvijas Republikas ģenerālprokuroram”.
- ¹⁷⁷ Konkurences likuma 11. panta pirmā daļa.
- ¹⁷⁸ LR prokuratūras Ģenerālprokuratūras 21.06.2022. vēstule Nr. N-101-2022-00256.
- ¹⁷⁹ LR prokuratūras Ģenerālprokuratūras 21.06.2022. vēstule Nr. N-101-2022-00256.
- ¹⁸⁰ Dokumentu iznīcināšana pamatota ar Publisko iepirkumu likuma (spēkā līdz 01.03.2017.) 36. pantu, kas paredzēja, ka pasūtītājs visas iepirkumu dokumentācijas oriģinālus (tostarp piedāvājumus) glabā 10 gadus pēc iepirkuma līguma noslēgšanas, vispārīgās vienošanās noslēgšanas vai dinamiskās iepirkumu sistēmas izveides. Šādu pašu kārtību paredzēja 14.10.1992. likuma “Par grāmatvedību” 10. pants.
- ¹⁸¹ Skatīt likumprojekta anotāciju <https://titania.saeima.lv/LIVS12/SaeimaLIVS12.nsf/0/B079BC5404CC6F91C2257E500027E87B?OpenDocument>), resurss skatīts 27.06.2023.
- ¹⁸² Konkurences likuma 21. panta otrā daļa (Grozījumi Saeimā pieņemti 12.05.2016., stājās spēkā 15.06.2016, spēkā līdz 31.10.2017.), trešā daļa (Grozījumi Saeimā pieņemti 05.10.2017., stājās spēkā 01.11.2017.).
- ¹⁸³ Ekonomikas ministrijas informatīvais ziņojums “Par īstenojamiem pasākumiem, lai veicinātu aktīvāku publisko pasūtītāju iesaisti zaudējumu atgūšanā, kas tiem radušies organizētajos iepirkumos tirgus dalībnieku īstenoto konkurences tiesību pārkāpumu dēļ” (saskaņošanas procesā), pieejams: https://tapportals.mk.gov.lv/legal_acts/126d6872-fcc6-4a80-93a6-a31013c2d95a, resurss skatīts 27.06.2023.
- ¹⁸⁴ Ministru kabineta 13.02.2018. noteikumu Nr. 87 “Grāmatvedības uzskaites kārtība budžeta iestādēs” 22. punkts.
- ¹⁸⁵ Ministru kabineta 13.02.2018. noteikumu Nr. 87 “Grāmatvedības uzskaites kārtība budžeta iestādēs” 421. un 422. punkts.

- ¹⁸⁶ Valsts kases “Grāmatvedības uzskaites rokasgrāmatas” sadaļā “Uzkrājumu, iespējamo saistību un iespējamo aktīvu uzskaitē” 11. punktā (264. lpp.).
- ¹⁸⁷ Rīgas valstspilsētas (2 495,2 tūkst. *euro*), Gulbenes novada (12,7 tūkst. *euro*), Kuldīgas novada (16,0 tūkst. *euro*), Talsu novada (127,4 tūkst. *euro*) un Dienvidkurzemes novada (13,7 tūkst. *euro*) pašvaldības, kā arī Smiltenes tehnikums (52,9 tūkst. *euro*).
- ¹⁸⁸ Gulbenes novada (12,7 tūkst. *euro*) un Kuldīgas novada (16,0 tūkst. *euro*) pašvaldības.
- ¹⁸⁹ Rīgas valstspilsētas pašvaldība (2 495,2 tūkst. *euro*).
- ¹⁹⁰ Zembilances postenī “9190 Citi zembilances aktīvi”.
- ¹⁹¹ Talsu novada (127,4 tūkst. *euro*) un Dienvidkurzemes novada (13,7 tūkst. *euro*) pašvaldības, kā arī Smiltenes tehnikums (52,9 tūkst. *euro*).
- ¹⁹² Papildināts ar piezīmēm: CITA.KART.IES Informācija par Konkurences padomes 2021. gada 30. jūlija lēmuma Nr. 22 “Par pārkāpuma konstatēšanu un naudas soda uzlikšanu” ietekmi uz budžeta iestāžu finansiālās darbības rezultātiem līdz pārskata gada beigām, CITA.KART.FONDI Informācija par projektiem, uz kuriem attiecas Konkurences padomes 2021. gada 30. jūlija lēmums Nr. 22 “Par pārkāpuma konstatēšanu un naudas soda uzlikšanu”, par situāciju pārskata gada beigās CITA.KART.VK Informācija par valsts budžeta aizdevumiem, kas saistīti ar Konkurences padomes 2021. gada 30. jūlija lēmumu Nr. 22 “Par pārkāpuma konstatēšanu un naudas soda uzlikšanu”, par situāciju pārskata gada beigās, CITA.KART.KP Informācija par Konkurences padomes 2021. gada 30. jūlija lēmumu Nr. 22 “Par pārkāpuma konstatēšanu un naudas soda uzlikšanu” izpildi, par situāciju pārskata gada beigās
- ¹⁹³ CITA.KART.IES Informācija par Konkurences padomes 2021. gada 30. jūlija lēmuma Nr. 22 “Par pārkāpuma konstatēšanu un naudas soda uzlikšanu” ietekmi uz budžeta iestāžu finansiālās darbības rezultātiem līdz pārskata gada beigām, CITA.KART.FONDI Informācija par projektiem, uz kuriem attiecas Konkurences padomes 2021. gada 30. jūlija lēmums Nr. 22 “Par pārkāpuma konstatēšanu un naudas soda uzlikšanu”, par situāciju pārskata gada beigās, CITA.KART.VK Informācija par valsts budžeta aizdevumiem, kas saistīti ar Konkurences padomes 2021. gada 30. jūlija lēmumu Nr. 22 “Par pārkāpuma konstatēšanu un naudas soda uzlikšanu”, par situāciju pārskata gada beigās, CITA.KART.KP Informācija par Konkurences padomes 2021. gada 30. jūlija lēmuma Nr. 22 “Par pārkāpuma konstatēšanu un naudas soda uzlikšanu” izpildi, par situāciju pārskata gada beigās.
- ¹⁹⁴ Valsts kanceleja. Informatīvais ziņojums “Par Konkurences padomes 2021. gada 30. jūlija lēmuma Nr. 22 “Par pārkāpuma konstatēšanu un naudas soda uzlikšanu” ietekmi un priekšlikumiem konkurences tiesību pārkāpumu riska mazināšanai”. <https://tapportals.mk.gov.lv/structuralizer/data/nodes/4c787a18-5129-42cf-8708-7bfece286ae2/preview> (resurss skatīts 27.06.2023.).
- ¹⁹⁵ Ministru kabineta 09.11.2021. sēdes protokols Nr. 74/103.§.
- ¹⁹⁶ Būvniecības valsts kontroles biroja 26.06.2023. vēstule Nr. 1-7.1/2023/1719-nd.
- ¹⁹⁷ Valsts ieņēmumu dienesta 26.06.2023. vēstule Nr. VID.4.1/18/5.
- ¹⁹⁸ Ekonomikas ministrijas 06.07.2023. vēstule Nr. 3.3-6/2023/4132N.
- ¹⁹⁹ Izglītības un zinātnes ministrija (Daugavpils Universitāte, Latvijas Universitāte, Liepājas Universitāte, Rīgas Tehniskā universitāte, Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmija, Latvijas Zinātņu akadēmija, Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija, Banku augstskola, Ventspils augstskola, Vidzemes augstskola, Latvijas Valsts koksnes ķīmijas institūts, Latvijas Biomedicīnas pētījumu un studiju centrs, Latvijas Organiskās sintēzes institūts); Kultūras ministrija (Latvijas Kultūras akadēmija, Latvijas Mākslas akadēmija, Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmija); Veselības ministrija (Rīgas Stradiņa universitāte); Zemkopības ministrija (Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitāte, Lauku atbalsta dienests).
- ²⁰⁰ Pārresoru koordinācijas centram, kas no 2023. gada 1. marta ir likvidēts, sniedzām divus atzinumus (par 2022. gada pārskatu un par slēguma pārskatu 2023. gada 28. februārī).
- ²⁰¹ Valsts prezidenta kanceleja.
- ²⁰² Augšdaugavas, Bauskas, Cēsu, Jelgavas, Jēkabpils, Līvānu, Ogres, Olaines, Ropažu, Saldus, Tukuma, Valmieras Ventspils novada un Daugavpils, Jelgavas, Jūrmalas, Liepājas, Rīgas, Ventspils valstspilsētas pašvaldība.
- ²⁰³ Daugavpils Universitāte, Latvijas Universitāte, Liepājas Universitāte, Rīgas Tehniskā universitāte, Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmija, Latvijas Zinātņu akadēmija, Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija, Banku augstskola, Ventspils augstskola, Vidzemes augstskola, Latvijas Valsts koksnes ķīmijas institūts, Latvijas Biomedicīnas pētījumu un studiju centrs, Latvijas Organiskās sintēzes institūts.
- ²⁰⁴ Latvijas Kultūras akadēmija, Latvijas Mākslas akadēmija, Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmija.
- ²⁰⁵ Rīgas Stradiņa universitāte.
- ²⁰⁶ Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitāte, Lauku atbalsta dienests.
- ²⁰⁷ Detalizētu informāciju skatīt 4. pielikumā.